

Bruxelles, 8. svibnja 2018.
(OR. en)

8561/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0114 (COD)**

**DRS 22
CODEC 720
IA 120**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	25. travnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 241 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 241 final.

Priloženo: COM(2018) 241 final



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.4.2018
COM(2018) 241 final

2018/0114 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i
podjela**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2018) 141 final} - {SWD(2018) 142 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Gospodarstvu EU-a potrebna su zdrava i uspješna trgovačka društva koja mogu jednostavno poslovati na jedinstvenom tržištu. Takva trgovačka društva imaju ključnu ulogu u promicanju gospodarskog rasta EU-a, stvaranju radnih mjesta u EU-u i privlačenju ulaganja u EU. Ona pomažu u ostvarivanju većeg gospodarskog i društvenog značaja za društvo u cjelini. Kako bi se to postiglo, trgovačka društva trebaju poslovati u pravnom i administrativnom okruženju koje vodi do rasta i prilagođeno je suočavanju s novim gospodarskim i društvenim izazovima globaliziranog i digitalnog svijeta, uz istodobno bavljenje i drugim zakonitim javnim interesima kao što su zaštita radnika, vjerovnika i manjinskih dioničara te pružanje nadležnim tijelima svih potrebnih zaštitnih mehanizama za borbu protiv prijevare ili zlouporabe.

Upravo u tom cilju Komisija iznosi ovaj prijedlog, zajedno s prijedlogom Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132¹ u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava – sveobuhvatan skup mjera za poštena, poticajna i moderna pravila prava društava u EU-u.

Sloboda poslovnog nastana ima ključnu ulogu u razvoju jedinstvenog tržišta jer poslovnim subjektima omogućuje da redovito obavljaju gospodarsku djelatnost u drugim državama članicama. Kako bi se potaknula prekogranična mobilnost trgovačkih društava u EU-u, u obzir treba uzeti njihove potrebe i značajke. U EU-u postoji približno 24 milijuna trgovačkih društava, od čega približno 80 % čine društva kapitala. Približno 98 – 99 % društava kapitala čine mala i srednja poduzeća.

Međutim, u praksi trgovačka društva teško ostvaruju slobodu poslovnog nastana. Jedan od razloga tih poteškoća jest činjenica da pravo društava nije dovoljno prilagođeno prekograničnoj mobilnosti u EU-u: društvima ne nudi optimalne uvjete u smislu jasnog, predvidivog i odgovarajućeg pravnog okvira koji bi doveo do unapređenja gospodarske djelatnosti, osobito za mala i srednja poduzeća prepoznata strategijom jedinstvenog tržišta² iz 2015.

Korporativna restrukturiranja i preobrazbe kao što su prekogranična preoblikovanja i spajanja te prekogranične podjele dio su životnog ciklusa trgovačkih društava i prirodan su način na koji društva rastu, prilagođavaju se promjenjivom okruženju i istražuju prilike na novim tržištima. No istodobno podrazumijevaju i posljedice za dionike društava, osobito za radnike, vjerovnike i dioničare. Stoga je ključno da zaštita dionika prati rastuću transnacionalizaciju korporativnog svijeta. Međutim, pravna nesigurnost, djelomično neodgovarajuća pravila i nedostatak pravila kojima se uređuje prekogranično poslovanje društava danas znače da ne postoji jasan okvir koji osigurava učinkovitu zaštitu dionika. U toj situaciji zaštita koja je na raspolaganju dionicima može biti neučinkovita ili nedostatna. Prekogranično poslovanje

¹ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava, SL L 169, 30.6.2017., str. 46.

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća, COM(2015) 550 final.

društava može se olakšati i pravnim okruženjem koje ulijeva povjerenje u jedinstveno tržište pružanjem zaštitnih mehanizama protiv zloporabe.

Stoga je važno osloboditi potencijal jedinstvenog tržišta uklanjanjem prepreka za prekograničnu trgovinu, olakšavanjem pristupa tržištima, povećavanjem povjerenja i poticanjem tržišnog natjecanja te istodobno dionicima ponuditi učinkovitu i razmjernu zaštitu. Cilj je ovog prijedloga dvostruk: pružiti konkretne i opsežne postupke za prekogranična preoblikovanja i spajanja te prekogranične podjele radi poticanja prekogranične mobilnosti u EU-u te istodobno dionicima trgovačkih društava ponuditi primjerenu zaštitu radi održavanja pravednosti jedinstvenog tržišta. Takvo djelovanje pridonosi stvaranju povezanijeg i pravednijeg jedinstvenog tržišta, što je jedan od prioriteta aktualne Komisije.

Prekogranična preoblikovanja

Prekogranično preoblikovanje nudi učinkovito rješenje za društva koja se žele preseliti u drugu državu članicu bez gubitka pravne osobnosti i potrebe za ponovnim pregovorima o poslovnim ugovorima. Preoblikovanje je posebno privlačno za mala poduzeća koja nemaju dovoljno sredstava za traženje skupih pravnih savjeta i provođenje prekograničnog spajanja³. To se obrazloženje osobito primjenjuje na prekogranična preoblikovanja u kontekstu novije sudske prakse Suda Europske unije. Sud Europske unije smatra da sloboda poslovnog nastana sadržana u članku 49. UFEU-a podrazumijeva pravo trgovačkih društava osnovanih u jednoj državi članici da prenesu sjedište u drugu državu članicu postupkom prekograničnog preoblikovanja bez gubitka pravne osobnosti⁴.

Točnije, u nedavnoj presudi *Polbud*⁵ Sud Europske unije potvrdio je pravo društava na provođenje prekograničnih preoblikovanja na temelju slobode poslovnog nastana. Sud Europske unije smatrao je da je sloboda poslovnog nastana primjenjiva ako se iz jedne države članice u drugu prenosi samo registrirano sjedište, bez stvarnog sjedišta, ako država članica novog osnivanja prihvati registraciju društva čak i bez obavljanja gospodarske djelatnosti ondje: u tom slučaju u skladu s člankom 49. UFEU-a gospodarska djelatnost ne predstavlja preduvjet za njezinu primjenjivost⁶. Sud Europske unije podsjetio je i da ne postoji usklađenost, pa su države članice nadležne za određivanje poveznice društva s nacionalnim poretkom i stoga primjenjuju vlastite zahtjeve za osnivanje na dolazna društva⁷. Sud Europske unije nadalje je podsjetio na noviju sudsku praksu prema kojoj činjenica da je društvo u skladu sa zakonodavstvom neke države članice uspostavilo svoje sjedište, registrirano ili stvarno, u cilju upotrebe povoljnijeg zakonodavstva ne predstavlja sama po sebi zloporabu. U predmetu *Polbud* presuđeno je da je nacionalno pravilo prema kojem je

³ Vidjeti i procjenu europske dodane vrijednosti – Direktivu o prekograničnom prijenosu registriranog sjedišta trgovačkog društva (Četnaesta direktiva o pravu trgovačkih društava) (Europski parlament).

⁴ *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, točke od 109. do 112.; *VALE*, C-378/10, EU:C:2012:440, točka 32.

⁵ *Polbud – Wykonawstwo*, predmet C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804.

⁶ *Polbud – Wykonawstwo*, predmet C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804, točke 33. i dalje.

⁷ *Polbud – Wykonawstwo*, predmet C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804, točka 40.; *Daily Mail and General Trust*, 81/87, EU:C:1988:456, točke od 19. do 21.; *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, točke od 109. do 112.; *VALE*, C-378/10, EU:C:2012:440, točka 32.

brisanje iz sudskog registra preduvjet za prekogranični prijenos društva neopravdano i nerazmjerno ograničenje te samim time nezakonito⁸.

Presudom u predmetu *Polbud* razjašnjen je kontekst za prekogranična preoblikovanja. Budući da je pravosudno tijelo, Sud Europske unije ne može izrađivati procedure za omogućivanje takvih preoblikovanja niti određivati povezane materijalnopravne pretpostavke. Budući da pravila o prekograničnim preoblikovanjima nisu usklađena na razini EU-a, nacionalnim zakonodavstvom mogu se utvrditi pravila postupka koji je potrebno slijediti i pravila za zaštitu manjinskih dioničara, vjerovnika ili radnika te pravila za borbu protiv poreznih ili drugih zlouporaba u slučaju prekograničnog preoblikovanja društva. Međutim, za svaki je pojedinačni slučaj potrebno procijeniti jesu li takva pravila u skladu s pravom EU-a i, točnije, s pravom poslovnog nastana. To dovodi do nezadovoljavajuće situacije u pogledu pravne sigurnosti, što negativno utječe na trgovačka društva, dionike i države članice.

Trenutačno se društva koja žele preseliti registrirano sjedište izvan granice moraju osloniti na zakone država članica. Takvi zakoni, ako postoje, često su nespojivi ili ih je teško kombinirati. Štoviše, više od polovine država članica nema konkretna pravila kojima se omogućuje prekogranično preoblikovanje. To posebno negativno utječe na mala i srednja poduzeća koja često nemaju dovoljno sredstava za provođenje prekograničnih postupaka na skupe i komplicirane alternativne načine.

To znači i da je zaštita dionika kao što su radnici, vjerovnici ili manjinski dioničari često neučinkovita ili nedostatna jer pravila ne postoje, preklapaju se ili su proturječna. Kad je riječ o zaštiti radnika, s obzirom na to da ne postoje usklađeni zaštitni mehanizmi za prava sudjelovanja radnika, trgovačka društva pri premještanju u drugu državu članicu mogu iskoristiti prekogranično preoblikovanje i nepostojanje odgovarajućih zaštitnih mehanizama za prava sudjelovanja radnika kako bi smanjila razinu sudjelovanja ili je potpuno ukinula. Štoviše, nepostojanje usklađenih pravila može dovesti i do veće upotrebe fiktivnih poduzeća u prijevorne svrhe, čime se u najtežim slučajevima organiziranim kriminalnim skupinama omogućuje, na primjer, skrivanje stvarnog vlasništva društava radi pranja sredstava koja potječu od kriminalnih radnji.

Stoga se zakonodavci EU-a trebaju uključiti i osigurati pravila o prekograničnom preoblikovanju koja će obuhvaćati primjerene i razmjerne zaštitne mehanizme za radnike, vjerovnike i dioničare u cilju stvaranja dinamičnog i poštenog jedinstvenog tržišta. Europski parlament⁹ već je pozivao na to. Osobito je važno da radnici ili njihovi predstavnici budu uključeni u taj postupak, a u skladu s 8. načelom europskog stupa socijalnih prava. Točnije, trebali bi pravodobno biti upoznati s pitanjima koja su im relevantna te se uključiti u raspravu o njima u kontekstu prekograničnih preoblikovanja društava. Mobilnost trgovačkih društava mora ići ukorak sa zaštitom nacionalnih ovlasti u okviru socijalnog i radnog prava.

⁸ *Polbud – Wykonawstwo*, predmet C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804, točka 40.; *Daily Mail and General Trust*, 81/87, EU:C:1988:456, točke od 19. do 21.; *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, točke od 109. do 112.; *VALE*, C-378/10, EU:C:2012:440, točka 32.).

⁹ Rezolucija Europskog parlamenta od 13. lipnja 2017. o prekograničnim spajanjima i podjelama (2016/2065(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2009. s preporukama Komisiji o prekograničnom prijenosu registriranog sjedišta trgovačkog društva (2008/2196(INI)). Rezolucija Europskog parlamenta od 2. veljače 2012. s preporukama Komisiji o Četrnaestoj direktivi o pravu trgovačkih društava u pogledu prekograničnog prijenosa sjedišta društva (2011/2046(INI)).

S obzirom na prethodna razmatranja glavni su ciljevi usklađenih pravila za prekogranična preoblikovanja dvostruki:

- omogućivanje poduzećima, osobito mikropoduzećima i malim poduzećima, da se prekogranično preoblikuju na uređen i učinkovit način,
- primjerena i razmjerna zaštita najviše zahvaćenih dionika kao što su radnici, vjerovnici i dioničari.

Prijedlog bi društvima omogućio prekogranično preoblikovanje promjenom pravnog oblika jedne države članice u sličan pravni oblik druge države članice. Time bi se društvima omogućilo da zadrže pravnu osobnost tijekom čitavog postupka bez potrebe za prestankom ili likvidacijom u polazišnoj državi članici i osnivanjem novog subjekta u odredišnoj državi članici.

Cilj je pružiti konkretan, strukturiran i višeslojan postupak za prekogranična preoblikovanja kojim se osigurava nadzor zakonitosti prekograničnog preoblikovanja koji najprije provodi nadležno tijelo polazišne države članice, a zatim i odredišne države članice s obzirom na sve odgovarajuće činjenice i informacije. Ključan dio tog postupka jest sprečavanje prekograničnog preoblikovanja ako se utvrdi da je riječ o zlouporabi, odnosno o umjetnoj konstrukciji sa svrhom ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili manjinskih članova.

Prvi korak u tom postupku bila bi priprema nacрта uvjeta za prekogranično preoblikovanje i dvaju ciljanih izvješća o učincima prekograničnog preoblikovanja namijenjenih dioničarima i radnicima. Dodatno, srednja i velika poduzeća trebala bi podnijeti zahtjev nadležnom tijelu radi imenovanja neovisnog stručnjaka koji će provjeriti točnost nacрта uvjeta i izvješća koje je pripremilo društvo. Pisano izvješće neovisnog stručnjaka bilo bi i činjenična osnova za procjenu koju će provesti nadležno tijelo u pogledu, među ostalim, prethodno spomenutog rizika od zlouporabe. Izvješće stručnjaka namijenjeno za objavu ne smije sadržavati nikakve povjerljive informacije društva. Nacrt uvjeta i izvješća bili bi javno dostupni i mogli bi ih komentirati uključeni dionici.

Nakon toga društvo bi na glavnoj skupštini trebalo donijeti odluku o tome hoće li provesti prekogranično preoblikovanje. Ta bi se odluka, zajedno s odgovarajućim informacijama i dokumentima, zatim predala nadležnom nacionalnom tijelu polazišne države članice koje odlučuje o tome hoće li izdati potvrdu koja prethodi preoblikovanju. Nadzor koji provodi to tijelo sastojao bi se od dviju mogućih faza: tijekom prve faze, koja je ograničena na jedan mjesec, nadležno tijelo provjeravalo bi je li prekogranično preoblikovanje zakonito. Nadležno tijelo utvrdilo bi jesu li ispunjeni svi uvjeti za prekogranično preoblikovanje propisani Direktivom i nacionalnim zakonodavstvom, među ostalim je li društvo solventno, je li potrebna većina dioničara na glavnoj skupštini odobrila preoblikovanje i jesu li radnici, manjinski dioničari i vjerovnici zaštićeni u okviru nadležnosti propisane Direktivom. Tijekom te faze nadležno tijelo utvrdilo bi i je li riječ o umjetnoj konstrukciji. Ako na kraju jednomjesečnog razdoblja utvrđenog za prvu fazu istrage nadležno tijelo nema prigovora, izdalo bi potvrdu koja prethodi preoblikovanju. Ako se na kraju jednomjesečnog razdoblja utvrdi da je prekogranično preoblikovanje nezakonito, nadležno bi tijelo odbilo dodijeliti potvrdu koja prethodi preoblikovanju. Ako na kraju jednomjesečnog razdoblja ima ozbiljne razloge za zabrinutost da bi preoblikovanje moglo biti nezakonito, obavijestilo bi društvo da će provesti detaljnu procjenu kako bi se utvrdilo je li riječ o prethodno opisanoj zlouporabi. Detaljna procjena mora biti završena i konačna odluka mora biti donesena u roku od dva mjeseca.

Ako se nakon opisanog nadzora izda potvrda koja prethodi preoblikovanju, takva potvrda morala bi se bez odgode poslati nadležnom tijelu odredišne države članice. Zatim bi odredišna država članica provela nadzor nad dijelom postupka koji je uređen zakonom odredišne države članice. Nadležno tijelo odredišne države članice osigurava da preoblikovano društvo poštuje odredbe nacionalnog zakona o osnivanju trgovačkih društava (na primjer, ima li društvo stvarno sjedište na njezinu državnom području) i, ako je to prikladno, da su mehanizmi za sudjelovanje radnika zakonito utvrđeni. Nakon završetka provjere zakonitosti društvo bi bilo upisano u registar odredišne države članice i izbrisano iz registra polazišne države članice. Preoblikovanje time postaje pravno važeće. Svi kontakti među registrima trebaju se odvijati upotrebom sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS).

Prekogranična spajanja

Društvo može odlučiti iskoristiti slobodu poslovnog nastana i mogućnosti koje nudi jedinstveno tržište provođenjem prekograničnog spajanja. Društva se mogu prekogranično spajati iz više razloga uključujući reorganizaciju grupacije, smanjenje troškova organizacije i razmatranja usmjerena na poslovanje radi ostvarivanja povećanja prinosa, snažnijeg brendiranja ili drugih sinergija među različitim poslovnim djelatnostima.

Uvođenjem Direktive o prekograničnim spajanjima¹⁰ utvrđen je usklađeni postupak na razini EU-a za društva kapitala. To je dovelo do znatnog povećanja prekograničnih spajanja u EU-u i EGP-u. Od 2008. do 2012. broj prekograničnih spajanja porastao je za 173 %, što ukazuje na to da su postupkom utvrđenim Direktivom prekogranične aktivnosti znatno unaprijeđene. Dionici (kao što su odvjetnička društva, poslovni registri i sindikati) ispitani u okviru ispitivanja o primjeni Direktive iz 2013. pozdravili su nove postupke, pojednostavnjenje postupaka i izvijestili o nižim troškovima te kraćim rokovima zahvaljujući usklađenom okviru.

Međutim, unatoč općenito pozitivnoj procjeni evaluacijom¹¹ funkcioniranja Direktive o prekograničnim spajanjima utvrđeni su određeni problemi koji onemogućuju potpunu učinkovitost postojećih pravila.

U strategiji jedinstvenog tržišta iz 2015.¹² spominju se nesigurnosti u pogledu prava trgovačkih društava kao jedna od prepreka na koju se žale mala i srednja poduzeća na jedinstvenom tržištu i najavljeno je da će Komisija „*ispitati potrebu da se ažuriraju postojeći propisi o prekograničnim spajanjima kao i mogućnost da ih se nadopuni propisima u pogledu prekograničnih podjela*”.

Europski parlament naglasio je pozitivne učinke Direktive kojom su olakšana prekogranična spajanja društava kapitala u Europskoj uniji te smanjeni pripadajući troškovi i administrativni

¹⁰ Direktiva 2005/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. (SL L 310, 25.11.2005., str. 1.), koja je 19. srpnja 2017. zamijenjena i stavljena izvan snage Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

¹¹ Prilog 5. procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu.

¹² COM(2015) 550 final. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Poboľjšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća.

postupci¹³. Međutim, Europski parlament prepoznao je potrebu za njezinim revidiranjem kako bi se unaprijedilo njezino funkcioniranje¹⁴.

Glavne utvrđene prepreke odnose se na neusklađenost materijalnopravnih propisa, osobito za zaštitu vjerovnika i manjinskih dioničara te na nedostatak ubrzanih postupaka (odnosno pojednostavnjenih postupaka u slučaju manje „složenih” spajanja). Dodatno, uočeno je da u postupke prekograničnog spajanja nisu dovoljno uključeni digitalni alati i postupci (na primjer, u pogledu slanja dokumenata javnim tijelima ili dijeljenja među njima). Pojavile su se i kritike da radnici nisu dovoljno informirani o pojedinostima i učincima prekograničnog spajanja. Tijekom postupka savjetovanja te neučinkovitosti potvrdili su i dionici.

Kad je riječ o zaštiti vjerovnika i manjinskih dioničara, postojećim propisima o prekograničnim spajanjima utvrđuju se minimalna, uglavnom postupovna pravila, a materijalnopravna zaštita prepuštena je nacionalnom zakonodavstvu. Stoga i dalje postoje razlike među državama članicama. Na primjer, Direktivom je predviđeno samo da vjerovnici moraju biti zaštićeni u skladu s nacionalnim propisima, bez dodatnih pojašnjenja. Slično tome, Direktivom su utvrđena određena pravila koja se odnose na dionike općenito (na primjer, podaci u prijedlogu uvjeta spajanja, stručna izvješća, glasovanje tijekom glavnih skupština), ali odluka o uvođenju dodatne zaštite za manjinske dioničare prepuštena je državama članicama. Kad je riječ o sudjelovanju radnika na razini uprave, postojećim propisima utvrđen je sveobuhvatan okvir. Međutim, prema tim propisima društva koja se spajaju svojim radnicima ne moraju pružiti konkretne i sveobuhvatne informacije o prekograničnom spajanju. Situacija radnika trenutačno se razmatra samo općenito u izvješću o upravljanju koje je namijenjeno ponajprije dioničarima.

Trenutačnim propisima nude se ograničene mogućnosti u pogledu pojednostavnjenja postupaka. Na primjer, propisima je dopušteno odstupanje od izvješća neovisnog stručnjaka ako su svi dioničari suglasni s time i nisu potrebni ni stručno izvješće ni odobrenje glavne skupštine ako se spajaju matično društvo i društvo kćer u stopostotnom vlasništvu.

Ovim se prijedlogom nastoje riješiti navedeni nedostaci. On pruža usklađena pravila za zaštitu vjerovnika i dioničara. Trgovačko društvo trebalo bi u nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje navesti predviđenu zaštitu vjerovnika i dioničara. Vjerovnici koji ne budu zadovoljni ponuđenom zaštitom mogu podnijeti zahtjev odgovarajućem upravnom ili pravosudnom nadležnom tijelu radi dobivanja primjerenih zaštitnih mehanizama. Trebalo bi se smatrati da vjerovnici društava koja se spajaju nisu ugroženi prekograničnim spajanjem ako je neovisan stručnjak procijenio njihovu situaciju i smatra da nisu ugroženi ili ako je vjerovnicima ponuđeno pravo na isplatu od jamca treće strane ili društva nastalog spajanjem.

Države članice i dalje mogu primijeniti svoje zakone u pogledu zaštite plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje ako se ti propisi razlikuju od zaštite ponuđene ovim prijedlogom.

¹³ Rezolucija Europskog parlamenta od 13. lipnja 2017. o prekograničnim spajanjima i podjelama (2016/2065(INI)).

¹⁴ Akcijskim planom o pravu društava i korporativnom upravljanju (COM/2012/0740 final) naglašeno je da je Direktiva o prekograničnim spajanjima bila velik korak naprijed za prekograničnu mobilnost društava u EU-u i istodobno je potvrđeno da ju je možda potrebno prilagoditi kako bi se zadovoljile promjenjive potrebe jedinstvenog tržišta.

Dioničari koji nisu glasovali za prekogranično spajanje ili nemaju glasačkih prava imali bi pravo istupiti iz društva (raspolagati svojim dionicama) i primiti odgovarajuću naknadu. Nadalje, države članice trebale bi osigurati i da dioničari društava koja se spajaju, a koji se nisu usprotivili prekograničnom spajanju, ali su smatrali da predloženi omjer zamjene dionica nije primjeren, mogu pred nacionalnim sudom osporiti omjer određen u zajedničkom nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje. Dodatno, predloženim se pravilima osigurava propisno obavješćivanje radnika o učincima planiranog prekograničnog spajanja na radnike. Prijedlogom se predviđa i upotreba digitalnih alata i postupaka tijekom postupka prekograničnog spajanja te razmjena odgovarajućih informacija povezivanjem poslovnih registara. Konačno, ako je to moguće, prijedlogom se uvode daljnje mogućnosti za pojednostavnjenje postupaka.

Prekogranične podjele

Slobodu poslovnog nastana društvo može odlučiti ostvariti i provođenjem prekogranične podjele. Slično prekograničnim preoblikovanjima i spajanjima, prekogranične podjele društvima nude način za promjenu ili pojednostavnjenje organizacijske strukture, prilagođavanje promjenjivim uvjetima na tržištu i ostvarivanje novih poslovnih prilika u drugoj državi članici. To su potvrdili sudionici savjetovanja iz 2015. o prekograničnim spajanjima i podjelama¹⁵. Međutim, trenutačna situacija u pogledu prekograničnih podjela u državama članicama EU-a pruža veoma rascjepkanu sliku.

Ne postoji usklađeni pravni okvir za prekogranične podjele društava, iako i podjele imaju važnu ulogu u gospodarskom okruženju država članica.

Trenutačni pravni okvir EU-a sadržava samo pravila za prekogranična spajanja društava, a prekogranične podjele podložne su nacionalnim propisima ako takvi propisi uopće postoje. Danas tek manje od polovine država članica ima nacionalne propise o prekograničnim podjelama društava. Budući da ne postoji pouzdan pravni okvir za prekogranične podjele, društva imaju poteškoća s pristupom tržištima u drugim državama članicama te često moraju tražiti skupe zamjene izravnim postupcima.

Različiti nacionalni zahtjevi otežavaju strukturiranje prekograničnog poslovanja, zbog čega je ono složenije i skuplje. Čak i ako države članice dopuštaju prekograničnu podjelu društava, mjerodavne nacionalne odredbe često su različite ili čak nespojive. U više država članica provođenje prekogranične podjele nije moguće.

Pravna nesigurnost i nepostojanje ili složenost pravila o prekograničnoj mobilnosti društava znače i da ne postoji jasan okvir koji osigurava učinkovitu zaštitu dionika. To čak može dovesti do situacije u kojoj određena društva mogu zlouporabiti slobodu poslovnog nastana. Stoga je ključno izraditi pravni okvir kojim će se osigurati pravedna uravnoteženost između potrebe za pružanjem povoljnog poslovnog okruženja za društva u EU-u i potrebe za istodobnom zaštitom zakonitih interesa dionika.

¹⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2014/cross-border-mergers-divisions/index_en.htm.

U strategiji jedinstvenog tržišta iz 2015.¹⁶ spominju se nesigurnosti u pogledu prava trgovačkih društava kao jedna od prepreka na koju se žale mala i srednja poduzeća na jedinstvenom tržištu i najavljeno je da će Komisija „*ispitati potrebu da se ažuriraju postojeći propisi o prekograničnim spajanjima kao i mogućnost da ih se nadopuni propisima u pogledu prekograničnih podjela*”.

Ovaj dio prijedloga usmjeren je na uvođenje novog pravnog okvira u pogledu prekograničnih podjela. Njegov je glavni cilj rješavanje pitanja povezanih s prekograničnom mobilnošću tako da se društvima kapitala olakša postupak prekogranične podjele.

Odredbe o prekograničnim podjelama temelje se na postojećem okviru direktive o prekograničnim spajanjima i postojećim propisima za nacionalne podjele. Pravila su prilagođena situaciji u kojoj se društvo dijeli, za razliku od situacije u kojoj jedno društvo ili više njih prenosi cjelokupnu aktivu i pasivu na drugo društvo. Istodobno ciljevi usklađenih pravila o prekograničnim podjelama ostaju slični onima za prekogranična preoblikovanja:

- omogućivanje društvima da se prekogranično podjele na uređen, učinkovit i djelotvoran način,
- primjerena i razmjerna zaštita najviše zahvaćenih dionika kao što su radnici, vjerovnici i dioničari.

S obzirom na slične rizike svojstvene prekograničnim podjelama i prekograničnim preoblikovanjima, strukturiran i višeslojan postupak predložen za preoblikovanja bio bi potreban i za podjele. Takvim bi se postupkom osigurao nadzor zakonitosti prekogranične podjele koji bi provodilo nadležno tijelo društva koje se dijeli i nadležna tijela prijavnih trgovačkih društava s obzirom na sve odgovarajuće činjenice i informacije. Kao i u preoblikovanjima, ključan dio postupka bio bi sprečavanje prekogranične podjele ako se utvrdi da je riječ o zlouporabi, odnosno o umjetnoj konstrukciji u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili manjinskih članova.

S obzirom na složenost suočavanja s rizicima od zlouporabe u situaciji u kojoj društvo koje se dijeli prenosi aktivu i pasivu postojećim društvima u drugim državama članicama, odlučeno je da će se urediti situacija u kojoj prekograničnom podjelom nastaju nova društva, a da se u ovoj fazi neće urediti prekogranična podjela preuzimanjem, odnosno situacija u kojoj društvo prenosi aktivu i pasivu na više od jednog postojećeg društva. U nacionalnom kontekstu (ako su te situacije obuhvaćene postojećim propisima) takav postupak obuhvaća provjeru zaštite interesa dionika u jednoj državi članici, a u prekograničnom kontekstu može biti potrebno sudjelovanje više nadležnih tijela iz različitih država članica. Uključivanje prekograničnih podjela preuzimanjem u područje primjene Direktive moglo bi se razmotriti nakon stjecanja početnih iskustava s novim pravilima o prekograničnim podjelama.

Slično prekograničnim preoblikovanjima, prvi korak u tom postupku bio bi priprema nacрта uvjeta za prekograničnu podjelu i dvaju ciljanih izvješća o učincima prekogranične podjele na dioničare i radnike. Dodatno, srednja i velika poduzeća trebala bi podnijeti zahtjev nadležnom tijelu radi imenovanja neovisnog stručnjaka koji će provjeriti točnost nacрта uvjeta i izvješća

¹⁶ COM(2015) 550 final.

koje je pripremio društvo. Pisano izvješće neovisnog stručnjaka bilo bi i činjenična osnova za procjenu koju će provesti nadležno tijelo u pogledu, među ostalim, prethodno spomenutog rizika od zlouporabe. Izvješće stručnjaka namijenjeno za objavu ne smije sadržavati nikakve povjerljive informacije društva. Nacrt uvjeta i izvješća bili bi javno dostupni i mogli bi ih komentirati uključeni dionici.

Nakon toga društvo koje se dijeli na glavnoj bi skupštini trebalo donijeti odluku o tome hoće li provesti prekograničnu podjelu. Ta odluka, zajedno s relevantnim informacijama i dokumentima, zatim bi se predala nadležnom tijelu države članice društva koje se dijeli koje odlučuje o tome hoće li izdati potvrdu koja prethodi podjeli. Nadzor koji provodi to tijelo bio bi podijeljen u dvije faze: jednu obveznu i jednu neobveznu. Tijekom prve faze, koja je ograničena na jedan mjesec, nadležno tijelo provjeravalo bi je li prekogranična podjela zakonita. Nadležno tijelo odredilo bi jesu li ispunjeni svi uvjeti za prekograničnu podjelu propisani Direktivom i nacionalnim zakonodavstvom, među ostalim je li društvo solventno, je li potrebna većina dioničara na glavnoj skupštini odobrila prekograničnu podjelu i jesu li radnici, manjinski dioničari i vjerovnici zaštićeni u okviru nadležnosti propisane Direktivom. Utvrdilo bi i stvara li se umjetna konstrukcija u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili manjinskih članova. Ako na kraju jednomjesečnog razdoblja nadležno tijelo nema prigovora, izdalo bi potvrdu koja prethodi podjeli; ako utvrdi da je prekogranična podjela nezakonita, nadležno tijelo donijelo bi odluku kojom se odbija izdavanje potvrde koja prethodi podjeli; ili ako ima ozbiljne razloge za zabrinutost da bi podjela mogla biti nezakonita, obavijestilo bi društvo koje se dijeli da će provesti temeljitu istragu u cilju provođenja detaljne procjene kako bi se utvrdilo je li riječ o prethodno opisanoj zlouporabi. Detaljna procjena mora biti završena, a konačna odluka mora biti donesena u roku od dva mjeseca od početka temeljite istrage.

Ako se nakon opisanog nadzora izda potvrda koja prethodi podjeli, takva potvrda morala bi se bez odgode poslati nadležnim tijelima država članica prijamnih trgovačkih društava. Zatim bi nadležna tijela provela nadzor u pogledu dijela postupka koji je uređen njihovim zakonima. Ako je to prikladno, nadležna tijela država članica prijamnih trgovačkih društava moraju osigurati da društva poštuju odredbe nacionalnih zakona o osnivanju trgovačkih društava (na primjer, ima li društvo stvarno sjedište na njezinu državnom području). Trebaju provjeriti i jesu li rješenja za sudjelovanje radnika utvrđena zakonito. Nakon završetka provjere zakonitosti podjela bi bila registrirana i upisana u sve relevantne poslovne registre. Svi kontakti među registrima trebaju se odvijati upotrebom sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS).

Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Ovim prijedlogom dopunjuju se i mijenjaju postojeći propisi o pravu društava u EU-u koji su sada kodificirani u Direktivi (EU) 2017/1132. Njegov je cilj revizija postojećih pravila o prekograničnim spajanjima i pružanje odgovarajućeg i jasnog pravnog okvira za prekograničnu podjelu ili prekogranični prijenos registriranog sjedišta društva. Iz postupovne perspektive predložena pravila potpuno su u skladu s postojećim propisima čiji je cilj olakšavanje prekogranične djelatnosti društava prekograničnim spajanjima; iz materijalnopravne perspektive predložena pravila potpuno su u skladu s načelom slobode poslovnog nastana sadržanim u člancima od 49. do 55. UFEU-a i potrebom za zaštitom

radnika, manjinskih dioničara i vjerovnika. Nadalje, prijedlog je u skladu s pravilima o prekograničnoj mobilnosti utvrđenima Uredbom Vijeća (EZ) br. 2157/2001¹⁷. Dodatno, predložena pravila u skladu su s odabranim pristupom u pravilima EU-a o pravima dioničara propisanim Direktivom 2007/36/EZ¹⁸ i u primjenjivim zakonskim propisima u Uredbi 2015/848 o postupku u slučaju insolventnosti¹⁹.

Upotreba digitalnih alata, a osobito razmjena informacija trgovačkih društava o prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama među poslovnim registrima sustavom povezivanja poslovnih registara (BRIS)²⁰ potpuno je u skladu s ciljem digitalizacije postupaka prava društava u okviru jedinstvenog digitalnog tržišta i komplementarna je s elementima digitalizacije uključenima u prijedlog o digitalizaciji usmjeren na promicanje digitalnih alata i postupaka tijekom cijelog životnog ciklusa društva.

Predložena pravila u skladu su s Direktivom 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno), Direktivom Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje, Direktivom Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o zaštiti prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća i Direktivom 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici te su namijenjena njihovu nadopunjavanju. Točnije, prava radnika u društvima koja sudjeluju u prekograničnom spajanju ili podjeli mogu biti zaštićena i u skladu s Direktivom 2001/23/EZ. Cilj je predloženih pravila pružiti dodatnu zaštitu radnicima omogućivanjem veće transparentnosti i boljih informacija o planiranom prekograničnom preoblikovanju, spajanju ili podjeli.

Prijedlog će dodatno pridonijeti prekograničnoj mobilnosti društava usklađivanjem materijalnopравnih i postupovnih aspekata zaštite vjerovnika i manjinskih dioničara te dodatno poboljšati prekograničnu djelatnost povećanjem pravne sigurnosti i time smanjenjem troškova za društva prouzročenih skupim pravnim savjetima i potrebom za poštovanjem neusklađenih propisa država članica.

Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ova inicijativa pridonijet će uspjehu mnogih inicijativa Komisije usmjerenih na stvaranje povezanijeg i pravednijeg jedinstvenog tržišta, čime se poboljšava njegovo funkcioniranje, i

¹⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 2157/2001 od 8. listopada 2001. o Statutu europskog društva (SE).

¹⁸ Direktiva 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o izvršavanju pojedinih prava dioničara trgovačkih društava uvrštenih na burzu.

¹⁹ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti.

²⁰ Direktiva 2012/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o izmjeni Direktive Vijeća 89/666/EEZ te direktive 2005/56/EZ i 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s povezivanjem središnjih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava.

izgradnju digitalne Europe²¹. Inicijativa će pridonijeti i Planu ulaganja za Europu, osobito trećem stupu koji je usmjeren na poboljšanje poslovnog okruženja u Europi uklanjanjem regulatornih prepreka ulaganjima, ne samo nacionalnim nego i na razini EU-a; nadalje pridonosi uniji tržišta kapitala²² tako što pravni okvir za društva čini jasnijim, prikladnijim i učinkovitijim radi poticanja ulaganja u Europi.

Inicijativa je istodobno u skladu s ciljem stvaranja povezanije i pravednije gospodarske unije i europskim stupom socijalnih prava, osobito 8. načelom kojim se utvrđuje broj ključnih načela i prava za pružanje potpore pravednim i funkcionalnim tržištima rada i socijalnim sustavima²³. Točnije, poboljšanjem transparentnosti za pripadajuće dionike, uključujući radnike, inicijativa će izravno pridonijeti načelu prema kojem radnici ili njihovi predstavnici imaju pravo na pravodobno obavješćivanje i savjetovanje o pitanjima koja se na njih odnose, osobito o prijenosu, restrukturiranju i spajanju poduzeća te o kolektivnom otkazivanju.

Inicijativa je u skladu s ciljem stvaranja pravednog i učinkovitog sustava poreza na dobit u Europskoj uniji²⁴. Vijeće je posljednjih godina donijelo više mjera za suzbijanje izbjegavanja poreza na dobit. Direktivom Vijeća 2015/2376²⁵ propisuje se obvezna automatska razmjena informacija o prethodnim poreznim mišljenjima i prethodnim sporazumima o transfernim cijenama među državama članicama. Nadalje, Direktivom Vijeća 2016/881²⁶ propisuje se obvezna automatska razmjena informacija o izvješćivanju po zemljama o multinacionalnim poduzećima. Direktivom Vijeća (EU) 2016/1164²⁷ utvrđuju se pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, uključujući odredbe o izlaznom oporezivanju kojima se sprečava da društva izbjegavaju porez pri premještanju imovine. Politički dogovor unutar Vijeća o prijedlogu Komisije²⁸ za Direktivu o obvezi posrednika o otkrivanju sustava poreznog planiranja postignut je 13. ožujka 2018. te bi navedena Direktiva uskoro trebala biti donesena.

Točnije, povećana prekogranična dostupnost informacija o društvima pridonijet će osiguranju pravednijeg oporezivanja ako dolazi do ostvarivanja dobiti. Zaštitni mehanizmi protiv zlorabe postupaka preoblikovanja i podjele radi stvaranja umjetnih konstrukcija usmjerenih na ostvarivanje neprimjerenih poreznih olakšica pridonijet će nastojanjima EU-a u borbi protiv utaje i izbjegavanja poreza.

²¹ COM(2015) 550 final. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća.

²² COM(2015) 468 final. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Akcijski plan o izgradnji unije tržišta kapitala.

²³ C(2017) 2600 final. Preporuka Komisije kojom se uspostavlja europski stup socijalnih prava.

²⁴ COM(2015) 302 final. Pravedan i učinkovit sustav poreza na dobit u Europskoj uniji: pet ključnih područja djelovanja.

²⁵ Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376 od 8. prosinca 2015. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 332, 18.12.2015., str. 1.).

²⁶ Direktiva Vijeća (EU) 2016/881 od 25. svibnja 2016. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 146, 3.6.2016., str. 8.).

²⁷ Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193, 19.7.2016., str. 1.).

²⁸ COM(2017) 335 final.

Uvođenjem jasnijih i usklađenijih pravila u cilju zaštite dionika društava i unapređenja nadzora zakonitosti prekograničnog oblikovanja inicijativa donosi i dodatan korak u pogledu mjera za ublažavanje rizika koje pri osnivanju i poslovnim aktivnostima pravnih subjekata kao što su trgovačka društva predstavljaju organizirane kriminalne skupine. Te je rizike Komisija istaknula u svojem Izvješću o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti donesenom 26. lipnja 2017.²⁹ Komisija je u izvješću istaknula osjetljivost korporativnih struktura kao što su trgovačka društva na rizik od infiltracije organiziranih kriminalnih i terorističkih skupina. Ovom inicijativom dopunjuju se ambiciozna pravila koja su već na snazi u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma prema kojoj bi korporativne strukture trebale otkriti svoje stvarne vlasnike tijelima zaduženima za provedbu zahtjeva za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma³⁰.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 50. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji je pravna osnova za nadležnost EU-a za djelovanje u području prava društava. Člankom 50. stavkom 2. točkom (f) predviđeno je postupno ukidanje ograničenja slobode poslovnog nastana, a člankom 50. stavkom 2. točkom (g) propisuju se koordinacijske mjere za zaštitu interesa članova društva i drugih dionika.

Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Postoji jasna dodana vrijednost za rješavanje problema na razini EU-a umjesto pojedinačnim djelovanjem država članica. Glavne poteškoće u provođenju **prekograničnih preoblikovanja i podjela** prouzročene su različitim, suprotnim ili preklapajućim nacionalnim postupovnim pravilima i pravilima povezanim sa zaštitom vjerovnika, radnika (uključujući sudjelovanje radnika) i manjinskih dioničara te nekorištenjem povezivanja poslovnih registara. Glavne neučinkovitosti u funkcioniranju **postojećih pravila o prekograničnim spajanjima** uglavnom su prouzročene različitim, suprotnim ili preklapajućim nacionalnim propisima o zaštiti vjerovnika i manjinskih dioničara, nekorištenjem povezivanja poslovnih registara ili drugim nedosljednostima ili pravnom nesigurnošću zbog različitih propisa država članica, primjerice računovodstvenih propisa. S obzirom na svoju prirodu ti izazovi zahtijevaju djelovanje na razini EU-a. Države članice koje djeluju pojedinačno ne bi mogle uspješno ukloniti poteškoće povezane s postizanjem učinkovitijeg funkcioniranja prekograničnog poslovanja jer bi nacionalni propisi i postupci trebali biti kompatibilni kako bi rad u prekograničnoj situaciji bio moguć i kako bi se poboljšalo prekogranično poslovanje. Te se prepreke ne mogu ukloniti oslanjanjem samo na izravnu primjenu članka 49. UFEU-a jer bi to podrazumijevalo njihovo rješavanje slučaj po slučaj u postupcima zbog povrede prava protiv predmetnih država članica i zbog toga što je za uklanjanje mnogih prepreka potrebna prethodna koordinacija nacionalnih pravnih sustava, uključujući uspostavljanje administrativne suradnje.

²⁹ COM(2017) 340 final.

³⁰ Podaci o stvarnom vlasništvu trebali bi se čuvati i u središnjoj nacionalnoj evidenciji.

Stoga se čini da bi bez ikakva djelovanja na razini Europske unije dostupna bila samo neusklađena nacionalna rješenja, a poduzeća, osobito mala i srednja, i dalje bi bila suočena s različitim nacionalnim sustavima, što otežava učinkovito ostvarivanje slobode poslovnog nastana bez osiguranja primjerene zaštite dionika, a troškovi koji proizlaze iz toga osobito bi opteretili društva, ali i dionike, neovisno o tome je li riječ o radnicima, vjerovnicima ili manjinskim dioničarima.

Iako bi se znatne razine zaštite radnika, manjinskih dioničara i vjerovnika i dalje određivale na nacionalnoj razini, postupovni okvir za njihovo ostvarivanje u slučaju prekograničnog poslovanja trebao bi biti određen na razini EU-a radi postizanja pravne sigurnosti i učinkovitosti takve zaštite.

S obzirom na prethodno navedeno ciljana intervencija EU-a u skladu je s načelom supsidijarnosti.

Proporcionalnost

Kad je riječ o načelu proporcionalnosti, predložena pravila čine se primjerenima za postizanje cilja jasnih i primjerenih pravila za društva i pružanja zaštite dionicima kako je utvrđeno procjenom učinka. U procjeni učinka objašnjavaju se troškovi i koristi razmatranih mogućnosti za društva, dionike i države članice uzimajući u obzir sve potrebne dijelove uključujući društvenu korist i političku izvedivost. Na primjer, procjenjuje se da predloženi postupak prekograničnog preoblikovanja donosi uštedu troškova od 12 000 do 19 000 EUR po postupku, a društva koja posluju na unutarnjem tržištu mogla bi uštedjeti ukupno od 176 do 280 milijuna EUR u razdoblju od pet godina.

Čini se da predložene radnje ne prelaze ono što je potrebno za postizanje ciljeva, a pozitivni učinci predloženih mjera premašuju moguće negativne učinke (odjeljak 6.3. procjene učinka).

Odabir instrumenta

Pravna osnova za postupke na temelju prava društava jest članak 50. UFEU-a koji propisuje da Europski parlament i Vijeće djeluju izdavanjem direktiva. Pravo društava na razini EU-a uređeno je Direktivom (EU) 2017/1132. Radi postizanja povezanosti i dosljednosti prava društava EU-a ovaj prijedlog mijenja i dopunjuje tu Direktivu.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

***Ex post* evaluacija / provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Prijedlogom se uvodi novi pravni okvir za postupak prekograničnih preoblikovanja i podjela društava kapitala.

Ex-post evaluacija³¹ postojeće Direktive o prekograničnim spajanjima³² provedena je prema kriterijima ocjenjivanja u skladu sa zahtjevima za „Bolju regulativu”. Glavni ulazni podaci za

³¹ Prilog 5. procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu.

³² Direktiva 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o prekograničnim spajanjima društava kapitala (SL L 310, 25.11.2005., str. 1.); tu je Direktivu sada zamijenila Direktiva

evaluaciju bili su studija „Primjena Direktive o prekograničnim spajanjima”, koju je za Komisiju proveo vanjski ugovorni suradnik³³, dodatne studije³⁴ i dva javna savjetovanja (2015. i 2017.) kojima su prikupljena mišljenja dionika o funkcioniranju prekograničnih spajanja.

Analizom je dobivena ukupno pozitivna evaluacija Direktive o prekograničnim spajanjima u pogledu učinkovitosti, važnosti, cjelovitosti i dodane vrijednosti za EU. Sve u svemu, Direktiva o prekograničnim spajanjima dovela je do znatnog povećanja aktivnosti prekograničnog spajanja, u skladu s ciljem olakšavanja prekograničnih spajanja i povećanja prilika na unutarnjem tržištu.

Međutim, unatoč ukupno pozitivnoj procjeni evaluacijom su utvrđeni određeni problemi koji onemogućuju potpunu učinkovitost Direktive. Glavne prepreke odnose se na nedostatak usklađenosti materijalnopравnih propisa, osobito za zaštitu vjerovnika i manjinskih dioničara te na nedostatak ubrzanih (odnosno pojednostavnjenih) postupaka u Direktivi. Veća upotreba povezivanja poslovnih registara mogla bi povećati sinergije, a time i usklađivanje s drugim zakonodavstvom o društvima.

Ovaj je prijedlog u skladu s evaluacijom i usmjeren je na rješavanje glavnih nedostataka postojećih pravila o prekograničnim spajanjima koja su njome prepoznata.

Savjetovanja s dionicima

Komisija je tijekom postupka procjene učinka aktivno surađivala s dionicima i provodila opsežna savjetovanja. Postupak savjetovanja sastojao se od internetskog javnog savjetovanja, sastanaka dionika uključujući rasprave sa stručnjacima iz država članica i nekoliko studija. Informacije prikupljene navedenim postupcima pridonijele su izradi ovog prijedloga.

Komisija je 2012. provela javno savjetovanje kako bi procijenila ključne interese dionika povezane s europskim pravom društava i utvrdila buduće prioritete prava društava u EU-u. Primljeno je 496 odgovora od širokog raspona dionika, uključujući javna tijela, sindikate, civilno društvo, gospodarske udruge, slobodna zanimanja, ulagače, sveučilišta, skupine za strateško promišljanje, savjetnike i pojedince. Većina dionika bila je usredotočena na poboljšanje poslovnog okruženja i poticanje prekogranične mobilnosti. Nadalje, naglasak je stavljen na poboljšanje zaštite vjerovnika, dioničara i radnika u prekograničnim situacijama te lakše osnivanje društava i poticanje regulatornog natjecanja.

Detaljnije javno internetsko savjetovanje o prekograničnom prijenosu registriranog sjedišta društava pokrenuto je 2013. radi prikupljanja više detaljnih informacija o troškovima s kojima su suočena društva koja prenose registrirano sjedište u inozemstvo te o rasponu koristi koje bi u tom pogledu moglo donijeti djelovanje EU-a. Ukupno je dobiveno 86 odgovora od javnih

(EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

³³ Bech-Bruun/Lexidale, *Studija o primjeni direktive o prekograničnim spajanjima* (rujan 2013.) http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/mergers/131007_study-cross-border-merger-directive_en.pdf.

³⁴ Schmidt, *Prekogranična spajanja i podjele, prijenosi sjedišta Postoji li potreba za zakonodavstvom?* Studija za Odbor JURI, lipanj 2016. Reynolds/Scherrer/Truli, *Ex-post analiza okvira EU-a u području prekograničnih spajanja i podjela*, Studija za Europski parlament, prosinac 2016.

tijela, sindikata, civilnog društva, trgovačkih društava, poslovnih organizacija, pojedinaca i sveučilišta, čime je zastupljen širok raspon društvenih skupina. Odgovori su dobiveni iz 20 država članica EU-a, ali i iz država izvan EU-a. Ustanovljeno je da bi većina ispitanika koji bi razmotrili mogućnost prijenosa društva izvan granice spremno prihvatila uvođenje postupka preoblikovanja. Kao razloge za pozitivan odgovor naveli su gospodarske koristi, uštede za unutarnje tržište i veće mogućnosti za prijenos malih i srednjih poduzeća izvan granice. Nadalje, većina od 43 % ispitanika smatrala je da sudska praksa Suda Europske nije dovoljno jasna u tom pogledu.

Dodatno javno savjetovanje usmjereno na prekogranična spajanja i prekogranične podjele pokrenuto je 2015. i u njemu je primljen 151 odgovor³⁵. U pogledu prekograničnih podjela ispitanici su spremno prihvatili uvođenje novog postupka s obzirom na to da je većina ispitanika navela zaštitu vjerovnika, zaštitu manjinskih dioničara i zaštitu prava radnika kao glavne probleme koje treba riješiti. Približno 72 % ispitanika koji su izrazili mišljenje smatra da bi usklađivanje pravnih zahtjeva povezanih s prekograničnim podjelama pomoglo poduzećima i olakšalo prekogranične djelatnosti smanjenjem troškova izravno povezanih s prekograničnom podjelom. Postupovni problemi i zaštita dionika prepoznati su kao glavni problemi koje je potrebno riješiti. Nadalje, 68 % ispitanika navelo je pravnu nesigurnost prouzročenu nepostojanjem pravila na razini EU-a kao glavnu prepreku za provođenje prekogranične podjele, a 51 % ispitanika naveo je trajanje i složenost trenutačnih postupaka kao iznimno problematične. Kad je riječ o prekograničnim spajanjima, 88 % ispitanika podupire usklađivanje zaštite vjerovnika, od čega 75 % ispitanika podupire pristup potpunog usklađivanja. Većina njih smatra da je jamstvo najbolji oblik zaštite i da datum početka razdoblja zaštite vjerovnika treba biti usklađen. Nadalje, u pogledu zaštite manjinskih dioničara većina od 66 % podupire usklađivanje, od čega 71 % podupire usklađivanje u najvećoj mogućoj mjeri. Ukupno 70 % zagovornika potpunog usklađivanja smatra da manjinskim dioničarima treba dati pravo istupanja u zamjenu za odgovarajuću novčanu naknadu. Nadalje, 62 % ispitanika pozdravlja uvođenje ubrzanog postupka.

Najnovije javno savjetovanje o pravu društava pokrenuto je 2017. Trajalo je od 10. svibnja 2017. do 6. kolovoza 2017. Primljeno je 207 odgovora. U kontekstu predstojeće inicijative Komisija je tražila odgovore na detaljna pitanja o nedostacima pravnog okvira EU-a i područjima koja se smatraju prioritetom za ispitanike.

Rezultati savjetovanja pokazali su široku potporu za prekogranično preoblikovanje, podjednako od država članica i dionika, pri čemu je približno 85 % svih ispitanika smatralo da bi trebao postojati instrument EU-a o tom pitanju. U pogledu raščlambe dionika sva javna tijela suglasna su da je nedostatak postupovnih pravila za preoblikovanje uistinu prepreka za unutarnje tržište i da bi se EU trebao pozabaviti tim pitanjem. Nekoliko nadležnih tijela izjavilo je da ih više brine pitanje sjedišta nego mehanizmi zaštite dionika i da bi podržali inicijativu za preoblikovanje u mjeri u kojoj društva smiju prenositi samo stvarno sjedište u stvarne poslovne svrhe kako ne bi dolazilo do prijenosa fiktivnih poduzeća u prijevarne svrhe.

³⁵ Schmidt, *Prekogranična spajanja i prekogranične podjele, prijenosi sjedišta: postoji li potreba za donošenjem propisa?* Studija za Odbor JURI, lipanj 2016. Reynolds/Scherrer/Truli, *Ex-post analiza okvira EU-a u području prekograničnih spajanja i podjela*, Studija za Europski parlament, prosinac 2016.

Poslovne skupine podržale su uvođenje postupka preoblikovanja sa sličnim postotkom kao i javna tijela. Približno 44 % poslovnih skupina smatra to najvažnijim prioritetom EU-a, 22 % prioritetom te 22 % niskim prioritetom. Sindikati i javni bilježnici umjereno podržavaju nova postupovna pravila povezana s preoblikovanjem (74 % odnosno 79 % smatra to niskim prioritetom EU-a). Sindikati i CNUE (predstavničko tijelo javnih bilježnika) željeli su naglasiti da bi društvima trebalo biti dopušteno prenijeti registrirano sjedište samo ako se prenosi i stvarno sjedište, a sindikati su dodatno naglasili potrebu za horizontalnim instrumentom za prava obavješćivanja, savjetovanja i sudjelovanja radnika. Članovi akademske zajednice u velikom su broju podržali uvođenje postupka preoblikovanja. Neki članovi akademske zajednice izjavili su da bi države članice trebale moći odrediti koji će zahtjevi biti prepoznati prema njihovom zakonu te je li prema njima potreban prijenos stvarnog sjedišta. Nadalje, izjavili su da se digitalizacija treba upotrebljavati u najvećoj mogućoj mjeri (odnosno za objavu informacija i komunikaciju među registrima društava). Drugi su predložili da bi država članica trebala moći blokirati preoblikovanje samo u vrlo iznimnim situacijama od javnog interesa.

Kad je riječ o prekograničnim spajanjima, slično kao u javnom savjetovanju iz 2015., većina dionika koja je sudjelovala u savjetovanju iz 2017. prepoznala je iste stvari kao problematične: zaštitu vjerovnika, zaštitu manjinskih dioničara i zaštitu prava radnika.

Većina nacionalnih javnih tijela koja su sudjelovala u savjetovanju iz 2017. smatrala je da postoje problemi s postojećim pravilima o prekograničnom spajanju i da su ti problemi prepreke za unutarnje tržište, no u različitoj mjeri. Dobiveni su različiti odgovori o stupnju prioriteta koji se dodjeljuje djelovanju EU-a radi izmjene postojećih pravila. Kad je riječ o zaštitnim mehanizmima, sva nacionalna javna tijela koja su dala odgovor smatrala su da se treba pozabaviti mjerama zaštite vjerovnika, dok je njih 70 % smatralo da se treba pozabaviti i mjerama za zaštitu manjinskih dioničara. Njih 80 % smatralo je da je važno uskladiti postupovne i materijalno-pravne aspekte zaštite vjerovnika, a 50 % da je važno da manjinski dioničari mogu blokirati spajanje i usprotiviti se zamjeni dionica.

Poslovne organizacije koje su sudjelovale u savjetovanju iz 2017. spremno su prihvatile potrebu za izmjenom direktive o prekograničnim spajanjima. Pitanja koja su iznijele poslovne organizacije odnosila su se na pojednostavnjenje pravila (ubrzani postupak), usklađivanje pravila za zaštitu vjerovnika i manjinskih dioničara, pojednostavnjenje pravila za zaštitu radnika i ukidanje zahtjeva za potpisivanje postupaka za spajanje kod javnog bilježnika, što je slučaj u nekim državama članicama.

Slično tome, i sindikati su podržali izmjenu pravila o prekograničnim spajanjima. Međutim, oni su se ponajprije usredotočili na jačanje zaštite radnika, i to većim pravima na obavješćivanje, savjetovanje i sudjelovanje. S druge strane, većina javnih bilježnika smatrala je da postojeća Direktiva funkcionira vrlo dobro i da ne vide potrebu za novim mjerama u tom području na razini EU-a.

Kad je riječ o prekograničnim podjelama, sva javna tijela koja su sudjelovala u savjetovanju podupiru nova pravila za prekogranične podjele, a njih 40 % smatralo je da je inicijativa u tom području najvažniji prioritet EU-a.

Poslovne organizacije snažno su podržale nova pravila, pri čemu ih je 44 % smatralo najvažnijim prioritetom, a 26 % prioritetom. Javni bilježnici izrazili su umjerenu potporu za novu inicijativu. Sindikati su bili iznimno skeptični u pogledu podjela zbog rizika za radnike, no izjavili su da će, ako se države članice odluče na podjele, biti potrebno pojačati pravila o obavješćivanju i savjetovanju za radnike.

Kao općeniti komentar, većina ispitanika koji podupiru novi postupak za prekogranične podjele izjavila je da bi postupak trebao detaljno pratiti odredbe postojeće Direktive o prekograničnim spajanjima.

Nadalje, stajališta dionika prikupljena su tijekom brojnih sastanaka. Postupak savjetovanja o paketu prava društava u okviru Stručne skupine za pravo trgovačkih društava (CLEG) započeo je 2012. Od 2012. do 2014. sastanci CLEG-a bili su usmjereni na Akcijski plan o pravu društava i korporativnom upravljanju iz 2012., a 2015. i 2016. sastanci su se temeljili na elementima digitalizacije. Tri sastanka CLEG-a održana su 2017., a na njima se konkretno raspravljalo o važnim pitanjima za paket prava društava (odnosno o digitalizaciji, prekograničnim spajanjima, podjelama i preoblikovanjima). Na tim sastancima Komisija je zatražila mišljenje stručnjaka iz država članica o konkretnim pitanjima.

Osim stručnjaka iz država članica, Komisija je 2017. na sastanke CLEG-a pozvala i predstavnike dionika koji su se istaknuli na javnim savjetovanjima 2013., 2015. i 2017. Dionici su zastupali poduzeća, radnike i pravnička zanimanja. Dionici su naglasili potrebu za olakšavanjem prekograničnog poslovanja. Međutim, interesi članova društva, radnika i vjerovnika trebaju biti zaštićeni primjerenim zaštitnim mehanizmima. Općenito postoji široka potpora za inicijativu za prekogranična preoblikovanja pod uvjetom da postoje dostatni zaštitni mehanizmi. Kad je riječ o spajanjima, predstavnici država članica u pravilu su podržali inicijativu, iako su napomenuli da su za konkretno rješenje potrebne opsežnije rasprave. Ni jedna skupina dionika nije bila protiv revizije pravila o prekograničnim spajanjima, no mišljenja su se razlikovala u pogledu stupnja prioriteta revizije. Kad je riječ o prekograničnim podjelama, predstavnici država članica u pravilu su podržali inicijativu iako je za određena rješenja, osobito ona koja potječu iz različitih pravnih tradicija, potrebna dodatna rasprava. Opći dojam među svim dionicima, uz iznimku sindikata, bio je da bi novi postupak za prekogranične podjele bio veoma koristan i da bi trebao detaljno pratiti odredbe postojeće Direktive o prekograničnim spajanjima.

Osim putem sastanaka CLEG-a informacije od dionika prikupljene su i tijekom bilateralnih sastanaka. Na tim sastancima predstavnici sindikata naglasili su važnost očuvanja prava sudjelovanja radnika. Naglasili su i da bi se društva trebala seliti samo u stvarne svrhe, čime bi se izbjeglo osnivanje fiktivnih društava prekograničnim postupcima. Predstavnici poslovnih organizacija iskazali su veliku potporu za inicijativu o olakšavanju mobilnosti društava.

Prijedlog se odnosi na najvažnije probleme koje su prepoznali dionici. Međutim, budući da dionici imaju različita stajališta o detaljnom pristupu na koji je probleme potrebno rješavati, prijedlog osigurava pravednu ravnotežu među tim stajalištima.

Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Kao pomoć u radu Komisije u svibnju 2014. osnovana je Neformalna stručna skupina za pravo trgovačkih društava (ICLEG) za pitanja prava društava. Članovi stručne skupine bili su visoko kvalificirani iiskusni članovi akademske zajednice i stručnjaci za pravo društava iz više država članica.

Komisija je upotrijebila i rezultate studije provedene 2017. u kojoj je analizirala određena pitanja o prekograničnom prijenosu registriranog sjedišta i prekograničnim podjelama društava. Nadalje, Komisija je prikupila stručne povratne informacije na nekoliko konferencija, uključujući konferenciju održanu u rujnu 2017. u Tallinnu u Estoniji na 21. Europskoj konferenciji o pravu društava i korporativnom upravljanju: Digitalno prelaženje

granica i Godišnjoj konferenciji o europskom pravu trgovačkih društava i korporativnom upravljanju, koja je održana u Trieru u Njemačkoj u listopadu 2017.

Procjena učinka

Odbor za nadzor regulative pregledao je 11. listopada 2017. izvješće o procjeni učinka koje je obuhvaćalo pravila o digitalizaciji, prekograničnim postupcima i sukobu zakona u pravu društava³⁶. Negativno mišljenje dao je 13. listopada 2017. Iznesene preporuke uzete su u obzir u revidiranoj verziji procjene učinka koja je odboru predana 20. listopada 2017. Odbor je 7. studenoga 2017. dao pozitivno mišljenje sa zadržkama.

Kad je riječ o **području primjene** na temelju kojeg će se odrediti koje bi vrste društava mogle imati koristi od usklađenih pravila i postupaka za prekogranična preoblikovanja i podjele te izmijenjenih pravila o prekograničnim spajanjima, u procjeni učinka objašnjeno je zašto postojeće područje primjene pravila o prekograničnim spajanjima (odnosno društva kapitala) pruža najučinkovitije rješenje za sve prekogranične postupke unatoč nekim zahtjevima da ga se proširi na društva osoba i zadruge. To je stoga što postojeći podaci pokazuju da se subjekti, osim društava kapitala, veoma malo koriste pravilima o prekograničnim spajanjima. Naime, 66 % društva preuzimatelja i 70 % društava koja se spajaju uključenih u prekogranična spajanja bila su društva s ograničenom odgovornošću, a 32 % društava preuzimatelja i 28 % društava koja se spajaju uključenih u prekogranična spajanja bila su dionička društva³⁷. Dodatno, proširenje područja primjene dovelo bi do mogućih poteškoća u praksi povezanih s pravom društava EU-a i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju samo na društva kapitala.

Kad je riječ o **uvodenju novih postupovnih pravila za prekogranična preoblikovanja i podjele**, u procjeni učinka razmatrala se nulta mogućnost (osnovni scenarij) bez postupovnih pravila za prekogranična preoblikovanja i podjele u odnosu na prvu mogućnost prema kojoj bi se uveli usklađeni postupci na razini EU-a koji bi društvima omogućili provođenje izravnih prekograničnih preoblikovanja i podjela. Zbog nedostatka postupovnih pravila prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele iznimno su komplicirani postupci, ako ne i nemogući. Nacionalni postupci prekograničnog preoblikovanja i prekogranične podjele postoje samo u ograničenom broju država članica i često nisu međusobno usklađeni. Društva se stoga moraju oslanjati na skupe neizravne postupke, analognu primjenu Direktive o prekograničnim spajanjima i sudsku praksu Suda Europske unije pri čemu pravni stručnjaci i poslovni registri moraju biti upoznati s tom sudskom praksom. Uvođenjem novih postupovnih pravila za prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele društvima bi se pružila znatna jasnoća i znatno bi se smanjili troškovi za društva koja žele provesti prekogranično preoblikovanje ili prekograničnu podjelu. Nadalje, nacionalnim poslovnim registrima pružila bi se jasnoća kako bi jasno mogli odrediti vremensku točku u kojoj se društvo može upisati u poslovni registar u određenoj državi članici i izbrisati iz poslovnog registra u polazišnoj državi članici, čime bi se izbjegle situacije poput one u predmetu *Polbud*³⁸.

³⁶ Procjena učinka i mišljenje Odbora za nadzor regulative dostupni su na: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=&serviceId=10226&s=Search>

³⁷ Podaci se odnose na razdoblje od 2008. do 2012., Bech-Bruun/Lexidale, 2013. str. 80.

³⁸ *Polbud* – Wykonawstwo C-106/16.

U području **zaštite manjinskih dioničara** procjenom učinka razmatrala se nulta mogućnost (osnovni scenarij) koja se sastoji od postojećih pravila o zaštiti manjinskih dioničara u odnosu na prvu i drugu mogućnost. Prvom mogućnošću pružila bi se usklađena pravila na jedinstvenom tržištu. Ona bi se nadogradila na pravila za prekogranična spajanja, no osim njih osigurala bi usklađena pravila. Prednost se daje drugoj mogućnosti, kojom bi se omogućila ista usklađena pravila kao u prvoj mogućnosti, no države članice mogle bi pružiti dodatne zaštitne mehanizme. Ta bi mogućnost pružila najprilagođeniju zaštitu manjinskih dioničara. Iako bi druga mogućnost društvima mogla nametnuti određene troškove usklađivanja, znatno bi smanjila troškove i opterećenja društava u usporedbi s osnovnim scenarijem i pružila bi veću pravnu sigurnost, manju potrebu za pravnim savjetovanjem i tako omogućila uštedu troškova za društva u usporedbi s osnovnim scenarijem. Druga mogućnost, kojoj se daje prednost, državama članicama pruža najbolji omjer smanjenja troškova, visoke razine zaštite i fleksibilnosti.

U području **zaštite vjerovnika** procjenom učinka razmatrala se nulta mogućnost (osnovni scenarij) zadržavanja nepromijenjenih postojećih pravila o prekograničnim spajanjima, bez ikakvih pravila na razini EU-a o zaštiti vjerovnika u prekograničnim preoblikovanjima i podjelama u odnosu na prvu mogućnost pružanja usklađenih pravila za zaštitu vjerovnika i drugu mogućnost kojom bi se pružila ista usklađena pravila kao u prvoj mogućnosti, ali bi države članice mogle pružiti dodatne zaštitne mehanizme. Druga mogućnost, kojoj se daje prednost, državama članicama pružila bi najbolji omjer smanjenja troškova, visoke razine zaštite i fleksibilnosti. Upotrebom prve ili druge mogućnosti znatno bi se smanjili troškovi i opterećenja društava u usporedbi s osnovnim scenarijem jer bi usklađena pravila o zaštiti vjerovnika pružila veću pravnu sigurnost i manju potrebu za pravnim savjetovanjem za bilo koji prekogranični postupak. Prva mogućnost ponudila bi najveće uštede za društva, a uštede u drugoj mogućnosti mogle bi biti nešto manje jer bi države članice mogle propisati dodatne zaštitne mehanizme koji bi za neka društva mogli biti skupi ili stvarati dodatno opterećenje (primjerice potreba pružanja jamstava za sve vjerovnike). Kad je riječ o zaštiti ponuđenoj vjerovnicima, druga mogućnost pružila bi potpuniju i usmjereniju zaštitu od prve mogućnosti zbog pružanja mogućnosti državama članicama da ocijene nacionalne posebnosti zaštite vjerovnika i uvedu dodatne zaštitne mehanizme.

U području **obavješćivanja, savjetovanja i sudjelovanja radnika** procjenom učinka uspoređena je mogućnost (osnovni scenarij) primjene postojećih pravila na sudjelovanje radnika u Direktivi o prekograničnim spajanjima u odnosu na prvu mogućnost kojom bi se postojeća pravila primjenjivala na sudjelovanje radnika u odborima od prekograničnih spajanja do prekograničnih podjela i preoblikovanja te u odnosu na drugu mogućnost koja bi se sastojala od ciljanih izmjena postojećih pravila o prekograničnim spajanjima i istodobno pružala konkretne mjere za zamijećene više rizike za radnike u prekograničnim podjelama i preoblikovanjima. Druga mogućnost, kojoj se daje prednost, sastoji se od nekoliko dijelova čijom se kombinacijom nastoji pružiti potrebna zaštita za radnike. Zaštitni mehanizmi za sve prekogranične postupke uključivali bi novo posebno izvješće koje bi pripremala uprava društva, a u kojemu bi se opisao učinak prekograničnog spajanja na radna mjesta i situaciju radnika te takozvano pravilo „protiv zlouporabe” prema kojemu društvo tri godine nakon prekograničnog postupka, ako provodi naknadni prekogranični ili nacionalni postupak, ne bi moglo narušiti sustav sudjelovanja radnika. Pravilo se temelji na postojećim pravilima o prekograničnim spajanjima, no bilo bi prilagođeno kako bi obuhvatilo ne samo naknadna nacionalna preoblikovanja, spajanja ili podjele nego i druge prekogranične i nacionalne postupke. Tom mogućnošću uvela bi se i posebna pravila u pogledu pregovora u slučaju prekograničnih podjela i preoblikovanja. Procjenom učinka analizirani su troškovi i koristi ciljanih promjena i zaključeno je da bi ograničeni dodatni troškovi usklađivanja za društva

zbog moguće pripreme izvješća bili kompenzirani većom zaštitom radnika i društvenim koristima koje iz toga proizlaze.

Konačno, procjenom učinka razmatralo se i pitanje suočavanja s rizicima od zlorporabe, uključujući širenje „fiktivnih” društava u svrhu zlorporabe kao što su izbjegavanje radnih standarda ili plaćanja socijalnog osiguranja i agresivno porezno planiranje. Tijekom javnih savjetovanja određeni dionici, osobito sindikati, tražili su rješenje prema kojem bi društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje trebalo prenijeti registrirano sjedište zajedno sa stvarnim sjedištem u određenu državu članicu. Međutim, prema najnovijim odlukama Suda u predmetu Polbud, koje su donesene nakon završetka javnih savjetovanja, sloboda poslovnog nastana primjenjuje se na slučajeve u kojima se izvan granice prenosi samo registrirano sjedište. Stoga se takvo rješenje ne može predvidjeti. Procjenom učinka stoga se razmatrala nulta mogućnost (osnovni scenarij) bez usklađenih pravila u odnosu na prvu mogućnost kojom bi se uvela pravila i postupci prema kojima bi država članica trebala na pojedinačnoj osnovi ocijeniti je li predmetno prekogranično preoblikovanje umjetna konstrukcija usmjerena na ostvarivanje neprimjerenih poreznih olakšica ili nepropisno ugrožavanje prava radnika, manjinskih dioničara ili vjerovnika. Prva mogućnost, kojoj se daje prednost, izravno bi pridonijela borbi protiv izbjegavanja pravila, a time i protiv upotrebe fiktivnih poduzeća radi zlorporabe i prijevare. U usporedbi s osnovnim scenarijem prva mogućnost bila bi dio postupka kojim se društvima omogućuje prekogranično preoblikovanje i stoga dodatni troškovi usklađivanja ne bi bili specifični za ocjenjivanje moguće umjetne konstrukcije. Države članice trebale bi prenijeti i provoditi ta pravila koja podrazumijevaju određene administrativne i organizacijske troškove. Prva mogućnost dovela bi do poboljšanja zaštite dionika. Dionici bi mogli izraziti stajalište tijekom cijelog postupka i u konačnici bi bili zaštićeni od nepoštenih društava koja izbjegavaju pravila.

Procjenom učinka analizirane su i mogućnosti u pogledu sukoba zakona. Mogućnost kojoj je u tom pogledu dana prednost bio je instrument kojim se usklađuju mjerodavni propisi, osobito u pogledu poveznice, na temelju mjesta osnutka društva s dodatnim posebnim pravilima koja upućuju na pravo stvarnog sjedišta i odnose se samo na društva s poslovnim nastanom u EU-u. Međutim, budući da će situacije u kojima je jasnoća najpotrebnija, odnosno konkretne situacije povezane s pravom primjenjivim na društva kapitala u prekograničnim situacijama, biti obuhvaćene predloženim zakonodavstvom o prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama, odlučeno je da se zasad neće predlagati poseban zakonodavni akt o sukobu zakona.

Primjerenost propisa i pojednostavljivanje

Očekuje se da će se olakšavanjem prekogranične mobilnosti društava prijedlogom pružiti znatne koristi pojednostavljenja za poduzeća na jedinstvenom tržištu.

Izradom sveobuhvatnog skupa zajedničkih pravila kojima se uređuju **prekogranična preoblikovanja i podjele** pojednostavnit će se postupci i smanjiti troškovi za poduzeća u pogledu vrste i sadržaja dokumenata koje je potrebno pripremiti, različitih procedura i pripadajućih rokova te drugih dodatnih zahtjeva. Predložena pravila o sudjelovanju radnika i pravila o zaštiti članova i vjerovnika poboljšat će pravnu sigurnost i predvidivost tih postupaka. Može se očekivati da će nova zajednička pravila o prekograničnim podjelama i preoblikovanjima donijeti uštede od 12 000 do 37 000 EUR (za podjele) i od 12 000 do 19 000 EUR (za preoblikovanja) ovisno o veličini društava i uključenim državama članicama.

Predloženim izmjenama postojećeg pravnog okvira EU-a o **prekograničnim spajanjima** pojednostavnit će se pravila za prekogranična spajanja društava te smanjiti troškovi i administrativno opterećenje zahvaljujući novom zajedničkom i pojednostavljenom postupku.

Predložena pravila o zaštiti članova i vjerovnika te pravila o objavljivanju podataka povećat će pravnu sigurnost i predvidljivost.

Smanjenje troškova i pojednostavnjenje imat će osobito pozitivan učinak na mikropoduzeća i mala poduzeća.

Razmjena informacija predviđena ovim prijedlogom provodit će se postojećim sustavom povezivanja središnjih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava (BRIS). Stoga nije predviđen nikakav poseban informatički razvoj.

Temeljna prava

Predloženim pravilima ove inicijative osigurava se potpuno poštovanje prava i načela utvrđenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i pridonosi se provedbi većeg broja prava navedenih u tom dokumentu. Točnije, glavni je cilj ove inicijative omogućiti prava poslovnog nastana u svim državama članicama, kako je propisano člankom 15. stavkom 2. Povelje i osigurati načelo nediskriminacije na temelju nacionalnosti (članak 21. stavak 2.). Cilj je inicijative ojačati slobodu poduzetništva u skladu s pravom Unije i nacionalnim zakonima i praksama (članak 16.). Inicijativom je ojačano i pravo na vlasništvo utvrđeno člankom 17. Povelje, i to zaštitnim mehanizmima koji su na raspolaganju dioničarima. Iako će inicijativa pružiti pravila za društva u okviru prava društava, pridonijet će i pravu radnika na obavješćivanje i savjetovanje u poduzeću (članak 27. Povelje) pružanjem veće transparentnosti za radnike u slučaju prekograničnog poslovanja društava. U skladu s člankom 8. Povelje osigurava se i zaštita osobnih podataka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nisu utvrđeni veći troškovi. Prijedlogom bi se ponajprije nametnuli troškovi nacionalnim upravama povezani s uvođenjem zakonodavnih propisa na nacionalnoj razini (priprema, savjetovanje, donošenje, prilagodba postojećih propisa) i postupaka nadzora. Kad je riječ o prekograničnim preoblikovanjima i podjelama, učinak bi bio veći u državama članicama u kojima ne postoje procedure za prekogranične postupke nego u drugim državama članicama u kojima takvi postupci postoje i u kojima bi ih trebalo samo prilagoditi. Nema nikakva učinka na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će pomoći državama članicama s prenošenjem predloženih pravila i pratit će njihovu provedbu. U tom kontekstu Komisija će blisko surađivati s nacionalnim tijelima, na primjer, s nacionalnim stručnjacima za pravo društava u Stručnoj skupini za pravo trgovačkih društava (CLEG). Komisija pritom može pružiti pomoć i smjernice (na primjer, organizacijom radionica za provedbu ili pružanjem savjeta na bilateralnoj osnovi).

Praćenje bi se sastojalo od analize trendova u aktivnostima prekograničnih postupaka društava slanjem obavijesti o prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama sustavom povezivanja poslovnih registara (BRIS), prikupljanjem podataka o troškovima prekograničnih preoblikovanja koliko je to moguće te bi se pratilo jesu li dionici i organizacije dionika zadovoljni zaštitom svojih prava u predmetnim prekograničnim postupcima i u kojoj mjeri. Pratit će se i razvoj sudske prakse Suda Europske unije u tom području.

Radi prikupljanja potrebnih informacija od dionika Komisija bi dionicima mogla poslati upitnike ili organizirati posebna istraživanja.

Trebalo bi provesti evaluaciju kojom bi se ocijenio učinak predloženih mjera i provjerilo jesu li ciljevi postignuti. Tu bi procjenu provela Komisija na temelju informacija prikupljenih tijekom provedbe praćenja i dodatnih informacija po potrebi prikupljenih od relevantnih dionika. Nakon prikupljanja dovoljno iskustva na temelju primjene predloženih pravila potrebno je izdati izvješće o evaluaciji.

Pružanje informacija radi praćenja i evaluacije ne bi trebalo nametati nikakvo nepotrebno administrativno opterećenje za uključene dionike.

Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)

Prijedlog je izmjena Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava. Kako bi se osigurala pravilna provedba te složene Direktive, bit će potreban dokument s obrazloženjima, na primjer u obliku korelacijskih tablica.

Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

Prekogranična preoblikovanja

Članak 86.a: u tom članku opisano je područje primjene prijedloga kojim se utvrđuje pravni okvir EU-a za uređivanje prekograničnih preoblikovanja društava s ograničenom odgovornošću i dioničkih društava.

Članak 86.b: taj članak sadržava definicije. Definicija prekograničnog preoblikovanja temelji se na sudskoj praksi Suda Europske unije i podrazumijeva promjenu pravnog oblika društva iz polazišne države članice u pravni oblik odredišne države članice.

Članak 86.c: tom odredbom utvrđuju se uvjeti u kojima se mogu provoditi prekogranična preoblikovanja, njihova provjera i primjenjivo pravo. Točnije, utvrđuje se zahtjev da društva koja su podvrgnuta postupku u slučaju nesolventnosti ili sličnom postupku ne mogu provesti prekogranično preoblikovanje uređeno ovom Direktivom. Dodatno, prema općem načelu da nije dopušteno pozivanje na pravo EU-a kako bi se opravdala zlouporaba prava utvrđenih sudskom praksom Suda Europske unije, preoblikovanje se ne može odobriti ako se utvrdi, nakon provjere pojedinačnog slučaja i uzimajući u obzir sve važne činjenice i okolnosti, da je riječ o umjetnoj konstrukciji u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova.

Članak 86.d: odredbom se utvrđuje najmanji opseg informacija koje moraju biti navedene u nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje koji će biti javno dostupan svakoj osobi zainteresiranoj za postupak. Nacrt uvjeta morat će sadržavati informacije o promjeni oblika društva i o društvu koje nastaje preoblikovanjem te zaštititi ponuđenoj pripadajućim dionicima: osobito dioničarima, vjerovnicima i radnicima. U tom članku naglašava se važnost nacrta uvjeta, ali se i u najvećoj mogućoj mjeri povećava jednostavnost njihova sastavljanja kako bi se društvima omogućila njihova izrada, osim na službenom jeziku predmetne države članice ili više njih i na jeziku koji se najčešće upotrebljava u poslovnim transakcijama; pri čemu država članica može odrediti koja je jezična verzija odlučujuća u slučaju odstupanja.

Članak 86.e: u tom članku utvrđuje se zahtjev za pripremu izvješća za dioničare i detaljno se objašnjavaju cilj prekograničnog preoblikovanja, planovi društva i zaštitni mehanizmi za dioničare. Izvješće osobito mora obuhvaćati učinak preoblikovanja na djelatnost društva i njegove interese, na interese dioničara i mjere njihove zaštite. Izvješće treba biti dostupno i

radnicima. U skladu s načelom proporcionalnosti moguće je odstupiti od izvješća ako su svi članovi društva suglasni s time.

Članak 86.f: u tom članku od društva se zahtijeva da sastavi izvješće o pitanjima ključnima za radnike društva koje provodi prekogranično preoblikovanje. Izvješćem se moraju objasniti učinci prekograničnog preoblikovanja za radnike te mora biti dostupno predstavnicima radnika ili samim radnicima ako ne postoje predstavnici. Odredbom se dodatno pojašnjava da se izvješćem ne dovodi u pitanje primjenjivi postupak obavješćivanja i savjetovanja koji je predviđen pravnom stečevinom.

Članak 86.g: taj članak odnosi se na provjeru neovisnog stručnjaka. Točnost informacija navedenih u nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje i u izvješćima upravljačkog ili upravnog tijela podložna je procjeni neovisnog stručnjaka kojeg imenuje nadležno tijelo. Izvješće mora sadržavati i sve relevantne informacije o društvu i planiranom prekograničnom preoblikovanju koje će nadležnom tijelu omogućiti da procijeni, među ostalim, je li riječ o umjetnoj konstrukciji. U članku se dodatno utvrđuju postupak, vremenski okvir i nadležnosti neovisnog stručnjaka, uključujući zaštitu povjerljivih informacija. U skladu s načelom proporcionalnosti mikropoduzeća i mala poduzeća izuzimaju se iz zahtjeva za izvješće neovisnog stručnjaka.

Članak 86.h: tim člankom utvrđuju se pravila za objavljivanje nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje i izvješća neovisnog stručnjaka koji bi trebali biti javno dostupni bez naknade. Objava će istodobno sadržavati obavijest kojom se svi članovi, vjerovnici i radnici društva pozivaju na dostavljanje komentara. Zahtjevi za objavljivanje moraju jamčiti trenutačan pristup nacrtu uvjeta radi zaštite relevantnih dionika. Tim se člankom utvrđuje načelo da se nacrt uvjeta mora objaviti u poslovnom registru kao najčešćoj referentnoj točki za dionike. Države članice mogu dopustiti društvu da objavi nacrt uvjeta na svojem *web*-mjestu, ali u tom slučaju najvažnije informacije i dalje moraju biti objavljene u poslovnom registru. U članku se državama članicama pruža mogućnost da sačuvaju dodatnu objavu u nacionalnim službenim novinama i naplate za to naknadu. Da bi se olakšao pristup objavljenim informacijama, objavljeni nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje, obavijest i izvješće neovisnog stručnjaka moraju biti dostupni javnosti bez naknade. Naknade za objavu ne smiju iznositi više od administrativnog troška usluge.

Članak 86.i: tim člankom utvrđuje se zahtjev za odobrenje nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje na glavnoj skupštini. Sličan uvjet postoji u slučaju prekograničnih spajanja. Države članice mogu utvrditi zahtjeve za kvalificiranu većinu glasova potrebnu za odobrenje nacrtu uvjeta; međutim, zahtjevi za potrebnu većinu ne smiju prelaziti zahtjeve koji se primjenjuju za prekogranična spajanja.

Članak 86.j: tim člankom predviđeni su zaštitni mehanizmi za dioničare i uspostavljeno je pravo istupanja za dioničare koji se protive prekograničnom preoblikovanju. To se odnosi na one koji nisu glasovali za prekogranično preoblikovanje ili one koji nisu suglasni s preoblikovanjem, ali nemaju glasačkih prava. Društvo, preostali dioničari ili treće osobe, na zahtjev tih članova, trebaju preuzeti njihove dionice u zamjenu za primjerenu naknadu. Ako dioničari smatraju da ponuđena novčana naknada nije primjereno određena, imaju pravo osporiti njezin iznos pred sudovima polazišne države članice.

Članak 86.k: tim člankom predviđeni su različiti zaštitni mehanizmi za vjerovnike. Države članice mogu propisati da društvo koje se preoblikuje treba u okviru nacrtu uvjeta za

prekogranično preoblikovanje dati izjavu da preoblikovanje neće utjecati na mogućnost ispunjavanja obveza prema trećim osobama i da vjerovnici neće biti ugroženi.

Vjerovnici će imati i pravo podnijeti zahtjev nadležnom upravnom ili pravosudnom tijelu radi primjerene zaštite. Nadležna tijela primijenit će oborivu pretpostavku da vjerovnici nisu ugroženi ako je zaključak izvješća neovisnog stručnjaka da nije bilo razumne vjerojatnosti da će prava vjerovnika biti ugrožena ili ako društvo ponudi pravo na isplatu od jamca treće strane ili preoblikovanog društva u izvornoj vrijednosti predmetnog potraživanja pod uvjetom da se može zatražiti u istoj nadležnosti kao izvorno potraživanje. U članku se pojašnjava i da odredbe o zaštiti vjerovnika ne dovode u pitanje primjenu nacionalnih zakona u pogledu izvršenja ili osiguranja plaćanja javnim tijelima.

Članak 86.l: taj članak odnosi se na sudjelovanje radnika u društvu koje provodi preoblikovanje ako taj postupak ugrožava zaštitu prava sudjelovanja. U načelu, društvo će morati slijediti odgovarajuća pravila odredišne države članice, osim ako nacionalno zakonodavstvo te države članice pruža jednaku razinu sudjelovanja radnika u upravljačkim ili nadzornim tijelima društva. Taj članak primjenjivat će se i ako broj radnika prelazi četiri petine praga utvrđenog nacionalnim zakonodavstvom polazišne države članice, čime se aktivira pravo sudjelovanja radnika u skladu s člankom 2. Direktive 2001/86/EZ ili ako neovisno o broju radnika pravila o sudjelovanju radnika u odredišnoj državi članici ne pružaju istu razinu sudjelovanja. U tom će slučaju društvo morati ući u pregovore sa radnicima kako bi se odredilo njihovo sudjelovanje. Pregovori će biti obvezni i morat će dovesti do prilagođenog dogovora o uključenosti radnika ili, ako se u roku od šest mjeseci ne postigne dogovor, primjenjivat će se standardna pravila za sudjelovanje radnika utvrđena Prilogom (osobito dijelom 3. točkom (a)) Direktivi 2001/86/EZ. U skladu s Direktivom 2001/86/EZ pregovori moraju početi što prije nakon što nacrt uvjeta za preoblikovanje postane javno dostupan. Društvo će u slučaju naknadnih postupaka poput spajanja, podjela ili preoblikovanja morati očuvati prava sudjelovanja radnika najmanje tri godine. Društvo će biti obvezno obavijestiti radnike o ishodu pregovora.

Članci 86.m i 86.n: tim člancima uređuje se ocjenjivanje zakonitosti prekograničnih preoblikovanja koje provodi nadležno tijelo polazišne države članice. Ta država članica ocjenjuje provedbu prekograničnog preoblikovanja u odnosu na postupak uređen njezinim nacionalnim zakonodavstvom. Pravila se temelje na odgovarajućim načelima propisanim Uredbom (EZ) br. 2157/2001 za statut europskog društva i pravilima koja se odnose na prekogranična spajanja.

Nadležno tijelo polazišne države članice ocjenjuje je li društvo formalno provelo postupak i dodatno provjerava da planirano preoblikovanje nije umjetna konstrukcija kako je prethodno opisano. Ako nadležno tijelo ima ozbiljne razloge za zabrinutost da bi prekogranično preoblikovanje moglo biti umjetna konstrukcija, može provesti detaljnu procjenu.

Člankom 86.o utvrđuju se odredbe povezane s revizijom odluka koje je donijelo nacionalno nadležno tijelo u pogledu izdavanja ili odbijanja izdavanja potvrde koja prethodi preoblikovanju. Bavi se i dostupnošću takvih odluka preko sustava povezanosti te prijenosom potvrde koja prethodi preoblikovanju u odredišnu državu članicu digitalnim sredstvima komunikacije.

Člankom 86.p uređuje se nadzor zakonitosti prekograničnog preoblikovanja koji provodi odredišna država članica. Nadležno tijelo te države članice osobito provjerava zahtjeve za osnivanje i rezultate pregovora o sudjelovanju radnika, ako je to primjenjivo.

Člankom 86.q uređuju se rješenja za objavljivanje registracije i informacije koje se moraju unijeti u registre. Informacije o registraciji trebale bi se automatski razmjenjivati među registrima kako bi polazišna država članica odmah mogla poduzeti mjere za brisanje društva iz svojeg poslovnog registra.

Člankom 86.r propisuje se da prekogranično preoblikovanje stupa na snagu od dana registracije preoblikovanog društva u određenoj državi članici.

Članak 86.s: tom odredbom opisuju se posljedice prekograničnog preoblikovanja.

Članak 86.t: tom odredbom propisuje se da države članice trebaju utvrditi pravila o odgovornosti neovisnog stručnjaka.

Članak 86.u: valjanost prekograničnog preoblikovanja ne može se osporiti ako je ispoštovan postupak za prekogranično preoblikovanje.

Prekogranična spajanja

Članak 119. mijenja se kako bi se u definiciju prekograničnog spajanja uključio postupak među društvima kojim društvo koje je predmet preuzimanja prenosi cjelokupnu aktivu i pasivu na društvo preuzimatelja bez izdavanja novih dionica. Takav postupak bit će obuhvaćen područjem primjene članka ako su društva koja se spajaju u vlasništvu iste osobe ili ako vlasnička struktura nakon provedenog postupka u svim društvima koja se spajaju ostaje identična.

Članak 120. proširuje se kako bi obuhvatio više situacija u kojima su društva izuzeta iz područja primjene, na primjer ako je pokrenut postupak stečaja, likvidacije ili nelikvidnosti ili dok traje obustava plaćanja.

Članak 121. mijenja se brisanjem upućivanja na zaštitu vjerovnika i zaštitu manjinskih dioničara jer će to biti usklađeno u člancima 126.a i 126.b.

Članak 122. mijenja se kako bi se navelo da zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje mora sadržavati i ponudu novčane naknade za članove koji nisu glasovali za spajanje te zaštitne mehanizme ponuđene vjerovnicima. Nadalje, pruža jezično uređenje zajedničkog nacrta ugovora za prekogranična spajanja.

Dodan je novi članak 122.a kojim se uvode pravila o određivanju datuma od kojeg će se transakcije društava koja se spajaju obrađivati u računovodstvene svrhe.

Izmijenjenim člankom 123. propisuje se, kao zadano pravilo, objavljivanje zajedničkog nacrta uvjeta u poslovnim registrima društava koja se spajaju. Umjesto toga države članice imaju mogućnost osloboditi društva obveze objavljivanja u poslovnim registrima ako nacrt uvjeta objave na svojem *web*-mjestu i ispune posebne uvjete u tom pogledu. U potonjem slučaju društva u poslovnim registrima moraju objaviti neke posebne informacije. Društva u načelu moraju moći predati sve potrebne informacije internetom bez potrebe za fizičkom prisutnošću pred bilo kojim nacionalnim nadležnim tijekom ako ne postoji stvarna sumnja na prijevaru. Pristup tim informacijama mora biti besplatan. Dodatno, države članice mogu objaviti zajednički nacrt uvjeta u nacionalnim službenim novinama i u tom slučaju nacionalni registar predaje relevantne informacije nacionalnim službenim novinama (načelo „samo jednom”).

U izmijenjenom članku 124. navodi se da izvješće namijenjeno članovima društva koje se spaja mora sadržavati objašnjenje učinaka prekograničnog spajanja na buduće poslovanje i strateški plan uprave te učinaka prekograničnog spajanja za članove. Dodatno, u izvješću se

moraju objasniti omjer zamjene dionica i opisati sve posebne poteškoće u vrednovanju te pravni lijekovi dostupni određenim članovima. Izvješće mora biti dostupno i radnicima. Odstupanje od izvješća moguće je ako su svi članovi društava koja se spajaju suglasni s time.

Novim člankom 124.a utvrđuje se da svako od društava koja se spajaju radnicima mora pružiti izvješće o važnim pitanjima za radnike u kontekstu prekograničnog spajanja. Predstavnici radnika ili sami radnici, ako nema predstavnika, imat će pravo izraziti mišljenje. Mišljenje se mora predati dioničarima i priložiti izvješću.

Novim člankom 126.a predviđeni su zaštitni mehanizmi za članove. Uspostavlja se pravo istupanja za članove koji se protive spajanju. To se odnosi na one koji nisu glasovali za odobrenje prekograničnog spajanja ili one koji nisu suglasni sa spajanjem, ali nemaju glasačkih prava. Društvo, preostali članovi ili treće osobe u dogovoru s društvom moraju preuzeti dionice članova koji iskoriste pravo istupanja u zamjenu za primjerenu novčanu naknadu. Budući da je postojećim pravilima o prekograničnim spajanjima već predviđeno imenovanje neovisnog stručnjaka (članak 125.), taj stručnjak provjerava i primjerenost novčane naknade. Ako članovi smatraju da ponuđena novčana naknada nije primjereno određena, imaju pravo od nacionalnog suda zatražiti njezino ponovno obračunavanje. Članovi koji žele ostati u društvu isto imaju pravo osporiti omjer zamjene dionica, što se mora objasniti i opravdati u izvješću iz članka 124.

Novim člankom 126.b predviđeni su zaštitni mehanizmi za vjerovnike. Kao prvo, država članica od upravljačkog ili upravnog tijela društva koje se spaja može zatražiti izjavu o tome da ne zna ni za jedan razlog zbog kojeg društvo koje nastane spajanjem ne bi moglo ispunjavati obveze. Nadalje, vjerovnici koji nisu zadovoljni zaštitom koja im je ponuđena u nacrtu uvjeta za spajanje imaju pravo nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za dobivanje primjerenih zaštitnih mehanizama. Međutim, nadležno tijelo primjenjuje oborivu pretpostavku da vjerovnici nisu ugroženi prekograničnim spajanjem ako je društvo ponudilo pravo na isplatu (od jamca treće strane ili društva nastalog spajanjem) u vrijednosti jednakoj izvornom potraživanju koje se može zatražiti u istoj nadležnosti kao i izvorno potraživanje ili ako je u izvješću neovisnog stručnjaka, objavljenom vjerovnicima, potvrđeno da će društvo moći namiriti vjerovnike. Odredbama o zaštiti vjerovnika ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih zakona u pogledu izvršenja ili osiguranja plaćanja javnim tijelima.

Izmijenjenim člancima 127. i 128. propisuje se da u svrhu potvrde koja prethodi spajanju i nadzora zakonitost prekograničnog spajanja društva moraju moći dostaviti sve informacije i dokumente internetom. Dodatno, člancima se utvrđuje da se potvrde koje prethode spajanju moraju prenijeti sustavom povezanosti registara (BRIS) nadležnom tijelu države članice koje će nadzirati zakonitost prekograničnog spajanja. Nadalje se propisuje da se potvrda ili potvrde koje prethode spajanju moraju prihvatiti kao konačan dokaz o propisnom dovršetku radnji i formalnosti koje prethode spajanju. Države članice, u slučaju stvarne sumnje na prijevaru, moraju moći zatražiti fizičku prisutnost pred nadležnim tijelom.

Članak 131. mijenja se objašnjenjem da cjelokupna aktiva i pasiva društva koje je predmet preuzimanja ili društava koja se spajaju obuhvaća sve njihove ugovore, kredite, prava i obveze.

Članak 132. mijenja se proširenjem pojednostavnjenih formalnosti na situaciju u kojoj prekogranično spajanje provode društva u kojima je jedna osoba nositelj svih dionica. Dodatno, u slučajevima u kojima glavna skupština nije potrebna niti za jedno od društava koja se spajaju, člankom 132. utvrđuje se konkretan referentni datum za objavljivanje zajedničkog nacrta uvjeta za prekogranično spajanje i izvješća upravljačkog ili upravnog tijela društava koja se spajaju.

Članak 133. stavak 7., kojim se propisuje da tri godine nakon prekograničnog spajanja društvo neće moći provesti naknadno nacionalno spajanje koje bi dovelo do ugrožavanja sustava sudjelovanja radnika mijenja se kako bi se obuhvatili svi mogući naknadni nacionalni postupci (odnosno spajanja, podjele i preoblikovanja), a ne samo nacionalna spajanja. Dodatno, članak 133. mijenja se dodavanjem obveze društava da obavijeste radnike o tome hoće li promijeniti standardna pravila ili će ući u pregovore s radnicima. U potonjem slučaju društvo mora obavijestiti radnike o rezultatima pregovora.

Dodaje se novi članak 133.a koji se odnosi na pravilo država članica o građanskopravnoj odgovornosti neovisnog stručnjaka.

Prekogranične podjele

Člankom 160.a utvrđuje se područje primjene prijedloga kojim se uređuju prekogranične podjele društava s ograničenom odgovornošću i dioničkih društava.

Članak 160.b sadržava definicije. Kako bi se osigurala dosljednost s postojećom pravnom stečevinom EU-a u području prava društava, odredbe pravnog okvira za prekogranične podjele primjenjuju se na ista društva kao i odredbe o prekograničnim preoblikovanjima.

U članku 160.c utvrđuju se dodatna ograničenja za primjenu ovog poglavlja.

Člankom 160.d utvrđuju se uvjeti u kojima se mogu provoditi prekogranične podjele, njihova provjera i primjenjivo pravo. Točnije, propisuje se zahtjev da društva koja su podvrgnuta postupku u slučaju nesolventnosti ili sličnom postupku ne mogu biti predmet podjele uređen ovom Direktivom. Dodatno, prema općem načelu da nije dopušteno pozivanje na pravo EU-a kako bi se opravdala zlouporaba prava utvrđenih sudskom praksom Suda Europske unije, prekogranična podjela ne može se odobriti ako se utvrdi, nakon provjere svakog pojedinačnog slučaja i uzimajući u obzir sve važne činjenice i okolnosti, da je riječ o umjetnoj konstrukciji u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova.

Članak 160.e: odredbom se utvrđuje najmanji opseg informacija koje moraju biti navedene u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu koji će biti javno dostupan svakoj osobi zainteresiranoj za postupak. Prijedlog uvjeta morat će sadržavati informacije o društvu koje se dijeli, registriranom sjedištu, raspodjeli dionica u prijamnim trgovačkim društvima, omjeru zamjene dionica, raspodjeli aktive i pasive među prijamnim trgovačkim društvima te zaštititi ponuđenoj relevantnim dionicima: dioničarima, vjerovnicima i radnicima. U tom članku naglašava se važnost nacrtu uvjeta, ali se i u najvećoj mogućoj mjeri povećava jednostavnost njihova sastavljanja kako bi se društvima omogućila njihova izrada, osim na službenom jeziku predmetne države članice ili više njih, i na jeziku koji se najčešće upotrebljava u poslovnim transakcijama; u tom slučaju država članica može odrediti koja je jezična verzija odlučujuća u slučaju odstupanja.

Člankom 160.f utvrđuju se pravila za određivanje datuma od kojeg će se transakcije društva koje se dijeli obrađivati u računovodstvene svrhe kao transakcije prijamnih trgovačkih društava.

Članak 160.g: u tom članku utvrđuje se zahtjev za pripremu izvješća za dioničare i detaljno se objašnjavaju cilj podjele, planovi društva i zaštitni mehanizmi za dioničare. Izvješće osobito mora obuhvaćati učinak podjele na djelatnost društva i njegove interese, na interese dioničara

i mjere njihove zaštite. Izvješće treba biti dostupno i radnicima. U skladu s načelom proporcionalnosti moguće je odstupiti od izvješća ako su svi članovi društva suglasni s time.

Članak 160.h: u tom članku od društva se zahtijeva da sastavi izvješće o pitanjima ključnima za radnike društva koje provodi prekograničnu podjelu. U tom izvješću opisuje se i procjenjuje učinak podjele na trajanje ugovora o radu radnika. Mora biti dostupno predstavnicima radnika ili samim radnicima ako ne postoje predstavnici. Odredbom se dodatno pojašnjava da se izvješćem ne dovodi u pitanje primjenjivi postupak obavješćivanja i savjetovanja koji je predviđen pravnom stečevinom.

Članak 160.i odnosi se na provjeru neovisnog stručnjaka. Točnost informacija navedenih u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i u izvješćima upravljačkog ili upravnog tijela podložna je procjeni neovisnog stručnjaka kojeg imenuje nadležno tijelo. Izvješće mora sadržavati i sve relevantne informacije o društvu i planiranoj podjeli koje će nadležnom tijelu omogućiti da procijeni, među ostalim, je li riječ o umjetnoj konstrukciji. U članku se dodatno utvrđuju postupak, vremenski okvir i nadležnosti neovisnog stručnjaka, uključujući zaštitu povjerljivih informacija.

U skladu s načelom proporcionalnosti mikropoduzeća i mala poduzeća izuzimaju se iz zahtjeva za izvješće neovisnog stručnjaka.

Članak 160.j: tim člankom utvrđuju se pravila za objavljivanje nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i izvješća neovisnog stručnjaka koji bi trebali biti javno dostupni bez naknade. Objava će istodobno sadržavati obavijest kojom se svi članovi, vjerovnici i radnici društva pozivaju na dostavljanje komentara. Zahtjevi za objavljivanje moraju jamčiti trenutačan pristup nacrtu uvjeta radi zaštite relevantnih dionika. Tim se člankom utvrđuje načelo da se nacrt uvjeta mora objaviti u poslovnom registru kao najčešćoj referentnoj točki za dionike. Države članice mogu dopustiti društvu da objavi nacrt uvjeta na svojem *web*-mjestu, ali u tom slučaju najvažnije informacije i dalje moraju biti objavljene u poslovnom registru. U članku se državama članicama pruža mogućnost da sačuvaju dodatnu objavu u nacionalnim službenim novinama i naplate za to naknadu.

Kako bi se olakšao pristup objavljenim informacijama, objavljeni nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu, obavijest i izvješće stručnjaka moraju biti dostupni javnosti bez naknade. Naknade za objavu ne smiju iznositi više od administrativnog troška usluge.

Članak 160.k: tim člankom utvrđuje se zahtjev za odobrenje nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu na glavnoj skupštini društva koje se dijeli. Sličan uvjet postoji u slučaju prekograničnih spajanja. Države članice mogu utvrditi zahtjeve za kvalificiranu većinu glasova potrebnu za odobrenje nacrtu uvjeta; međutim, zahtjevi za potrebnu većinu ne smiju prelaziti zahtjeve koji se primjenjuju za prekogranična spajanja.

Člankom 160.l predviđeni su zaštitni mehanizmi za dioničare i uspostavljeno je pravo istupanja za dioničare koji se protive prekograničnim podjelama. To se odnosi na one koji nisu glasovali za prekograničnu podjelu ili one koji nisu suglasni s podjelom, ali nemaju glasačkih prava. Društvo, preostali dioničari ili treće osobe moraju preuzeti dionice članova koji iskoriste pravo istupanja u zamjenu za primjerenu novčanu naknadu. Neovisni stručnjak provjerava primjerenost novčane naknade. Ako dioničari smatraju da ponuđena novčana naknada nije primjereno određena, imaju pravo osporiti njezin iznos pred sudovima polazišne države članice. Članovi koji žele ostati u društvu isto imaju pravo osporiti omjer zamjene dionica, što se mora objasniti i opravdati u izvješću iz članka 160.g.

Člankom 160.m predviđeni su zaštitni mehanizmi za vjerovnike. Države članice mogu propisati da društvo koje se dijeli u okviru nacрта uvjeta za prekograničnu podjelu treba dati izjavu da podjela neće utjecati na mogućnost ispunjavanja obveza prema trećim osobama i da vjerovnici neće biti ugroženi.

Vjerovnici će imati i pravo podnijeti zahtjev nadležnom upravnom ili pravosudnom tijelu radi primjerene zaštite. Nadležna tijela primijenit će oborivu pretpostavku da vjerovnici nisu ugroženi ako je zaključak izvješća neovisnog stručnjaka da nije bilo razumne vjerojatnosti da će prava vjerovnika biti ugrožena ili ako društvo koje se dijeli ponudi pravo na isplatu od jamca treće strane ili preoblikovanog društva u izvornoj vrijednosti predmetnog potraživanja pod uvjetom da se može zatražiti u istoj nadležnosti kao izvorno potraživanje. Odredbama o zaštiti vjerovnika ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih zakona u pogledu izvršenja ili osiguranja plaćanja javnim tijelima.

Članak 160.n odnosi se na sudjelovanje radnika u upravljačkim ili nadzornim tijelima društava uključenih u prekograničnu podjelu ako su postojeća prava sudjelovanja u društvu koje se dijeli ugrožena prekograničnom podjelom. U načelu, sudjelovanje radnika u prijamnim trgovačkim društvima trebalo bi biti u skladu s pravilima država članica u kojima će ta društva biti registrirana, osim ako nacionalno zakonodavstvo tih država članica pruža istu razinu sudjelovanja radnika u upravnim ili nadzornim tijelima društva kao u društvu koje se dijeli. Predmetni članak primjenjivat će se i ako broj radnika prelazi četiri petine praga utvrđenog nacionalnim zakonodavstvom države članice društva koje se dijeli, čime se aktivira pravo sudjelovanja radnika u skladu s člankom 2. Direktive 2001/89/EZ ili ako unatoč broju radnika pravila o sudjelovanju radnika u državi članici prijamnih trgovačkih društava ne pružaju istu razinu sudjelovanja. U tom će slučaju društvo morati ući u pregovore s radnicima kako bi se odredilo njihovo sudjelovanje u prijamnim trgovačkim društvima. Pregovori će biti obvezni i morat će dovesti do prilagođenih dogovora o uključenosti radnika ili, ako se u roku od šest mjeseci ne postigne dogovor, primjenjivat će se standardna pravila za sudjelovanje radnika utvrđena Prilogom (osobito Dijelom 3.) Direktive 2001/86/EZ. U skladu s Direktivom 2001/86/EZ pregovori moraju početi što je prije moguće nakon što nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu postane javno dostupan. Prijamna trgovačka društva u slučaju naknadnih postupaka poput spajanja, podjela ili preoblikovanja morat će očuvati prava sudjelovanja radnika najmanje tri godine. Društvo će biti obvezno obavijestiti radnike o ishodu pregovora.

Članci 160.o i 160.p: tim člancima uređuje se procjena zakonitosti prekogranične podjele koju provodi nadležno tijelo države članice u čijoj je nadležnosti društvo koje se dijeli. Ta država članica ocjenjuje provedbu prekogranične podjele u odnosu na postupak uređen njezinim nacionalnim zakonodavstvom. Pravila se temelje na odgovarajućim načelima propisanim Uredbom (EZ) br. 2157/2001 za statut europskog društva i pravilima koja se odnose na prekogranična spajanja. Nadležno tijelo te države članice ocjenjuje je li društvo formalno provelo postupak i dodatno provjerava da planirana podjela nije umjetna konstrukcija kako je prethodno opisano.

Ako nadležno tijelo ima ozbiljne razloge za zabrinutost da bi prekogranično preoblikovanje moglo biti umjetna konstrukcija, treba provesti detaljnu procjenu.

Člankom 160.q utvrđuju se odredbe povezane s revizijom odluka koje je donijelo nacionalno nadležno tijelo u pogledu izdavanja ili odbijanja izdavanja potvrde koja prethodi preoblikovanju. Bavi se i dostupnošću takvih odluka preko sustava povezanosti te prijenosom

potvrde koja prethodi preoblikovanju u odredišnu državu članicu. Tim se člancima propisuje i upotreba digitalne komunikacije među poslovnim registrima za razmjenu odluka koje izdaju nadležna tijela.

Člankom 160.r uređuje se nadzor zakonitosti prekogranične podjele koji provodi svaka uključena država članica. Nadležna tijela prijavnih trgovačkih društava osobito provjeravaju zahtjeve za osnivanje i rezultate pregovora o sudjelovanju radnika, ako je primjenjivo.

Člankom 160.s utvrđuju se mehanizmi za registraciju podjele i informacije koje moraju postati javno dostupne. Informacije o registraciji trebaju se automatski razmjenjivati među registrima sustavom povezanosti registara.

Članak 160.t: datum na koji prekogranična podjela stupa na snagu utvrđuje se na temelju zakonodavstva države članice društva koje se dijeli.

Članak 160.u: tom odredbom opisuju se posljedice prekogranične podjele.

Članak 160.v: tom odredbom propisuje se da države članice trebaju utvrditi pravila o odgovornosti neovisnog stručnjaka.

Članak 160.w: valjanost prekogranične podjele ne može se osporiti ako je ispoštovan postupak za prekograničnu podjelu.

Izvjешćivanje i preispitivanje

Člankom 3. utvrđuje se obveza Komisije da ocijeni ovu Direktivu, uključujući procjenu izvedivosti utvrđivanja pravila za vrste prekograničnih podjela koje nisu obuhvaćene ovom Direktivom. Države članice pridonose tom izvješću dostavljanjem relevantnih podataka.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavke 1. i 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća² uređuju se prekogranična spajanja društava kapitala. Ta pravila predstavljaju prekretnicu u poboljšanju funkcioniranja jedinstvenog tržišta za društva i ostvarivanja slobode poslovnog nastana. Međutim, evaluacijom tih pravila utvrđeno je da postoji potreba za njihovim izmjenama. Nadalje, potrebna su pravila kojima će se urediti prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele.
- (2) Sloboda poslovnog nastana jedno je od temeljnih načela prava Unije. Na temelju članka 49. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”), a u vezi s člankom 54. UFEU-a, sloboda poslovnog nastana društava obuhvaća, među ostalim, osnivanje tih društava i upravljanje njima pod uvjetima koje za svoja društva u zakonodavstvu odredi država članica u kojoj su osnovana. Sud Europske unije protumačio je to na način da to obuhvaća pravo društva osnovanog u skladu sa zakonodavstvom države članice da se preoblikuje u društvo uređeno zakonodavstvom druge države članice ako su ispunjeni uvjeti propisani zakonodavstvom te druge države članice i, točnije, kriterij koji ona određuje za povezanost društva sa svojim pravnim poretom.

¹ SL C , , str. .

² Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

- (3) Budući da pravo Unije u tom pogledu nije usklađeno, definicija poveznice koju određuje nacionalno pravo primjenjivo na društvo, u skladu s člankom 54. UFEU-a, potpada pod nadležnost svake države članice. Prema članku 54. UFEU-a čimbenik registriranog sjedišta, središnje uprave i glavnog mjesta poslovanja društva imaju isti stupanj povezanosti. Dakle, kao što je pojašnjeno u sudskoj praksi,³ ako država članica novog poslovnog nastana, odnosno odredišna država članica, zahtijeva samo prijenos registriranog sjedišta kao poveznicu za postojanje društva u skladu s njezinim nacionalnim zakonodavstvom, činjenica da je preneseno samo registrirano sjedište (bez središnje uprave ili glavnog mjesta poslovanja) sama po sebi ne isključuje primjenjivost slobode poslovnog nastana u skladu s člankom 49. UFEU-a. Odabir određenog oblika društva u prekograničnim spajanjima, preoblikovanjima i podjelama ili odabir države članice poslovnog nastana svojstveni su ostvarivanju slobode poslovnog nastana zajamčene UFEU-om u okviru jedinstvenog tržišta.
- (4) Takav razvoj sudske prakse otvorio je društvima na jedinstvenom tržištu nove prilike za poticanje gospodarskog rasta, učinkovitog tržišnog natjecanja i produktivnosti. Istodobno se cilj jedinstvenog tržišta bez unutarnjih granica za društva mora uskladiti i s drugim ciljevima europske integracije kao što su socijalna zaštita (osobito zaštita radnika), zaštita vjerovnika i zaštita dioničara. Te ciljeve, u situaciji u kojoj konkretna pravila o prekograničnim preoblikovanjima nisu usklađena, države članice nastoje postići raznolikim zakonskim odredbama i administrativnim praksama. Posljedično, društva, iako se već mogu prekogranično spajati, nailaze na brojne pravne i praktične poteškoće kada žele provesti taj postupak. Nadalje, nacionalnim zakonodavstvom brojnih država članica predviđen je postupak nacionalnih preoblikovanja, ali istovjetan postupak za prekogranično preoblikovanje ne postoji.
- (5) Takva situacija dovodi do pravne rascjepkanosti i pravne nesigurnosti te time do prepreka ostvarivanju slobode poslovnog nastana. Dovodi i do zaštite radnika, vjerovnika i manjinskih dioničara na jedinstvenom tržištu koja je ispod optimalne razine.
- (6) Stoga je potrebno pružiti postupovna i materijalnopravna pravila o prekograničnim preoblikovanjima koja bi pridonijela ukidanju ograničenja slobode poslovnog nastana i istodobno pružila primjerenu i razmjernu zaštitu za dionike poput radnika, vjerovnika i manjinskih dioničara.
- (7) Pravo na preoblikovanje postojećeg društva osnovanog u jednog državi članici u društvo podložno zakonodavstvu druge države članice u određenim se okolnostima može iskoristiti u svrhu zlouporabe, na primjer za zaobilaženje radnih standarda, izbjegavanje plaćanja socijalnog osiguranja ili podmirivanja poreznih obveza, kršenje prava vjerovnika ili manjinskih dioničara ili zaobilaženje pravila o sudjelovanju radnika. Kako bi se suzbila mogućnost takve zlouporabe, što je opće načelo prava Unije, države članice moraju osigurati da društva neće upotrijebiti postupak prekograničnog preoblikovanja za stvaranje umjetnih konstrukcija u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih

³ Presuda Suda od 25. listopada 2017., *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, ECLI:EU:C:2017:804, točka 29.

prava radnika, vjerovnika ili članova. U mjeri u kojoj to predstavlja odstupanje od temeljne slobode, borba protiv zlouporabe mora se strogo tumačiti i temeljiti na pojedinačnoj procjeni svih relevantnih okolnosti. Trebalo bi utvrditi postupovni i materijalnopравни okvir kojim se opisuje diskrecijsko pravo i omogućuje raznolikost pristupa država članica te istodobno utvrđuju zahtjevi za pojednostavnjenje djelovanja nacionalnih tijela u borbi protiv zlouporabe u skladu s pravom Unije.

- (8) Provođenje prekograničnog preoblikovanja podrazumijeva promjenu pravnog oblika društva bez gubitka pravne osobnosti. Međutim, to ne bi smjelo dovoditi do zaobilazanja zahtjeva za osnivanje u odredišnoj državi članici. Društvo bi u potpunosti trebalo poštovati te uvjete, uključujući zahtjeve za sjedištem u odredišnoj državi članici i zahtjeve u pogledu smjenjivanja direktora. Međutim, primjena tih uvjeta u odredišnoj državi članici ne smije utjecati na kontinuitet pravne osobnosti preoblikovanog društva. Društvo se može preoblikovati u bilo koji pravni oblik koji postoji u odredišnoj državi članici u skladu s člankom 49. UFEU-a.
- (9) S obzirom na složenost prekograničnih preoblikovanja i mnoštvo interesa u pitanju primjereno je osigurati *ex-ante* kontrolu kako bi se pružila pravna sigurnost. U tu svrhu trebalo bi utvrditi strukturiran i višeslojan postupak kojim nadležna tijela polazišne i odredišne države članice osiguravaju da je odluka o odobrenju prekograničnog preoblikovanja donesena na pošten, objektivan i nediskriminirajući način, na temelju svih važnih elemenata i uzimajući u obzir sve zakonite javne interese, posebice zaštitu radnika, članova i vjerovnika.
- (10) Kako bi se omogućilo da se u postupku kojim se uređuje prekogranično preoblikovanje u obzir uzmu zakoniti interesi svih dionika, društvo bi trebalo objaviti nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje s najvažnijim informacijama o predloženom prekograničnom preoblikovanju, uključujući predviđeni novi oblik društva, akt o osnivanju i predloženi rok za preoblikovanje. Članove, vjerovnike i radnike društva koje provodi prekogranično preoblikovanje trebalo bi obavijestiti o tome da mogu dostaviti komentare o predloženom preoblikovanju.
- (11) Kako bi se pružile informacije članovima, društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje trebalo bi pripremiti izvješće. U izvješću bi se trebali objasniti i dokazima potkrijepiti pravni i gospodarski aspekti predloženog prekograničnog preoblikovanja, posebice učinci prekograničnog preoblikovanja za članove društva u pogledu budućeg poslovanja društva i strateškog plana upravljačkog tijela. Trebalo bi uključivati i moguće pravne lijekove dostupne članovima koji nisu suglasni s odlukom o provođenju prekograničnog preoblikovanja. Izvješće bi trebalo biti dostupno i radnicima društva koje provodi prekogranično preoblikovanje.
- (12) Kako bi se pružile informacije radnicima, društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje trebalo bi pripremiti izvješće u kojemu se objašnjavaju učinci predloženog prekograničnog preoblikovanja za radnike. U izvješću bi osobito trebalo objasniti učinke predloženog prekograničnog preoblikovanja na zaštitu radnih mjesta radnika, eventualne važne promjene u radnim odnosima i lokacijama poslovanja društava te načine na koje se svaki od tih čimbenika odnosi na sva društva kćeri društva. Taj se zahtjev ne bi trebao primjenjivati ako su svi radnici društva u njegovu

upravnom tijelu. Izvješćem se ne bi u pitanje trebali dovoditi primjenjivi postupci u vezi s obavješćivanjem i savjetovanjem pokrenuti na nacionalnoj razini slijedom provedbe Direktive 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴ ili Direktive 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵.

- (13) Kako bi se procijenila točnost informacija sadržanih u nacrtu uvjeta za preoblikovanje i u izvješćima za članove i radnike te kako bi se pružili činjenični elementi potrebni da bi se utvrdilo predstavlja li predloženo preoblikovanje umjetnu konstrukciju, trebalo bi zatražiti pripremu izvješća neovisnog stručnjaka za procjenu predloženog prekograničnog preoblikovanja. Kako bi se osigurala neovisnost stručnjaka, trebalo bi ga imenovati nadležno tijelo na zahtjev društva. U tom kontekstu izvješće stručnjaka nadležnom tijelu u polazišnoj državi članici trebalo bi sadržavati sve relevantne informacije kako bi ono moglo donijeti utemeljenu odluku o izdavanju potvrde koja prethodi preoblikovanju. U tu bi svrhu stručnjak trebao moći dobiti sve relevantne informacije i dokumente društva te provesti sva neophodna ispitivanja kako bi prikupio sve potrebne dokaze. Stručnjak bi informacije koje je društvo prikupilo radi pripreme financijskih izvješća, osobito o neto prometu i dobiti ili gubitku, broju radnika i sadržaju bilance, trebao upotrebljavati u skladu s pravom Unije i zakonodavstvom država članica. Međutim, da bi se zaštitile povjerljive informacije, uključujući poslovne tajne društva, te informacije ne smiju biti uključene u konačno izvješće stručnjaka koje će biti javno dostupno.
- (14) Kako bi se izbjegli nerazmjerni troškovi i opterećenja za manja društva koja provode prekogranično preoblikovanje, iz zahtjeva za pripremu izvješća neovisnog stručnjaka trebalo bi izuzeti mikropoduzeća i mala poduzeća u skladu s definicijom iz Preporuke Komisije 2003/361/EZ⁶. Međutim, ta društva mogu zatražiti izvješće neovisnog stručnjaka kako bi spriječila troškove sudskih postupaka s vjerovnicima.
- (15) Na temelju nacrtu uvjeta za preoblikovanje i izvješća glavna skupština članova društva trebala bi odlučiti o odobrenju nacrtu uvjeta. Važno je da potrebna većina za takvo glasovanje bude dovoljno visoka kako bi se osiguralo da odluka o preoblikovanju predstavlja kolektivnu odluku. Dodatno, ako su tijekom glavne skupštine zadržali to pravo, dioničari bi trebali imati pravo glasovati o svim mehanizmima koji se odnose na sudjelovanje radnika.
- (16) Bilo bi primjereno da članovi koji su imali glasačka prava i koji nisu glasovali za odobravanje nacrtu uvjeta za preoblikovanje te članovi bez glasačkih prava, koji nisu mogli iznijeti svoje stajalište, imaju pravo istupiti iz društva. Ti bi članovi trebali moći napustiti društvo i primiti novčanu naknadu za svoje dionice jednakovrijednu

⁴ Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici (SL L 80, 23.3.2002., str. 29.).

⁵ Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno) (SL L 122, 16.5.2009., str. 28.).

⁶ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

vrijednosti dionica. Nadalje, trebali bi imati pravo pred sudom osporiti izračun i primjerenost ponuđene novčane naknade.

- (17) Društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje trebalo bi u nacrtu uvjeta za preoblikovanje utvrditi mjere kojima se osigurava zaštita vjerovnika. Dodatno, kako bi pojačale zaštitu vjerovnika u slučaju nesolventnosti društva nakon prekograničnog preoblikovanja, državama članicama trebalo bi dopustiti da od društva zahtijevaju davanje izjave o solventnosti kojom društvo izjavljuje da, koliko mu je poznato, nema razloga zbog kojeg preoblikovano društvo ne bi moglo ispunjavati obveze. U tim okolnostima države članice trebale bi moći članove upravljačkog tijela učiniti osobno odgovornima za točnost izjave. Budući da se, kad je riječ o upotrebi izjava o solventnosti i njihovim mogućim posljedicama, zakonske tradicije država članica razlikuju, državama članicama trebalo bi prepustiti da utvrde odgovarajuće posljedice pružanja netočnih ili obmanjujućih izjava, uključujući učinkovite i razmjerne sankcije i odgovornosti u skladu s pravom Unije.
- (18) Kako bi se zajamčila odgovarajuća zaštita vjerovnika u slučajevima u kojima oni nisu zadovoljni zaštitom koju društvo nudi u nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje, vjerovnici mogu podnijeti zahtjev nadležnom pravosudnom ili upravnom tijelu polazišne države članice radi dobivanja odgovarajućih zaštitnih mehanizama. Kako bi se olakšala procjena ugroženosti, trebalo bi utvrditi određene pretpostavke prema kojima se vjerovnike ne bi smatralo ugroženima prekograničnim preoblikovanjem ako je rizik od gubitka za vjerovnika malen. Tu bi pretpostavku trebalo postaviti ako se u izvješću neovisnog stručnjaka zaključi da ne postoji razumna vjerojatnost da će vjerovnici biti ugroženi ili ako se vjerovnicima ponudi pravo na isplatu od preoblikovanog društva ili jamstvo treće strane jednake vrijednosti kao što je izvorno potraživanje vjerovnika, a koje se može zatražiti u istoj nadležnosti. Zaštita vjerovnika koja se pruža ovom Direktivom ne bi trebala dovoditi u pitanje nacionalne zakone polazišne države članice u pogledu plaćanja javnim tijelima, uključujući oporezivanje ili doprinose socijalnog osiguranja.
- (19) Kako bi se osiguralo da se sudjelovanje radnika neopravdano ne ugrožava kao rezultat prekograničnog preoblikovanja, ako društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje posluje u sklopu sustava sudjelovanja radnika u polazišnoj državi članici, trebalo bi biti obvezno preuzeti pravni oblik koji omogućuje takvo sudjelovanje, među ostalim kroz prisutnost predstavnika radnika u odgovarajućem upravljačkom ili nadzornom tijelu društva u odredišnoj državi članici. Nadalje, u tom bi slučaju trebalo održati pregovore u dobroj vjeri između društva i njegovih radnika, u skladu s postupkom navedenim u Direktivi 2001/86/EZ, s ciljem pronalaska sporazumnog rješenja koje će pomiriti pravo društva na provođenje prekograničnog preoblikovanja s pravima radnika na sudjelovanje. Kao rezultat pregovora primjenjuje se, *mutatis mutandis*, prilagođeno i usuglašeno rješenje ili, ako se ne postigne sporazum, standardna pravila utvrđena u Prilogu Direktivi 2001/86/EZ. Kako bi se zaštitilo usuglašeno rješenje ili primjena standardnih pravila, društvo ne bi trebalo moći ukidati prava sudjelovanja provođenjem naknadnog nacionalnog ili prekograničnog preoblikovanja, spajanja ili takve podjele u razdoblju od tri godine.
- (20) Kako bi se spriječilo zaobilaženje prava radnika na sudjelovanje provođenjem prekograničnog preoblikovanja, društvo koje provodi preoblikovanje, a koje je registrirano u državi članici koja omogućuje prava radnika na sudjelovanje, ne može provesti prekogranično preoblikovanje bez prethodnih pregovora s radnicima ili njihovim predstavnicima ako prosječan broj radnika zaposlenih u društvu iznosi četiri petine nacionalnog praga za aktivaciju prava radnika na sudjelovanje.

- (21) Kako bi se među državama članicama osigurala odgovarajuća raspodjela zadaća te učinkovita i djelotvorna *ex-ante* kontrola prekograničnih preoblikovanja, i polazišna i odredišna država članica trebale bi imenovati odgovarajuća nadležna tijela. Nadležna tijela polazišne države članice posebice bi trebala imati ovlast izdati potvrdu koja prethodi preoblikovanju bez koje nadležna tijela u odredišnoj državi članici ne bi trebala moći dovršiti postupak prekograničnog preoblikovanja.
- (22) Trebalo bi nadzirati izdavanje potvrde koja prethodi preoblikovanju u polazišnoj državi članici kako bi se osigurala zakonitost prekograničnog preoblikovanja društva. Nadležno tijelo polazišne države članice trebalo bi odlučiti o izdavanju potvrde koja prethodi preoblikovanju u roku od jednog mjeseca od podnošenja zahtjeva društva, osim ako postoje ozbiljne sumnje u pogledu postojanja umjetne konstrukcije radi ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova. U tom bi slučaju nadležno tijelo trebalo provesti detaljnu procjenu. Međutim, detaljnu procjenu ne bi trebalo provoditi sustavno, nego pojedinačno ako postoje ozbiljne sumnje u pogledu postojanja umjetnih konstrukcija. Nadležna tijela trebala bi pri provjeri uzeti u obzir barem broj čimbenika utvrđen ovom Direktivom, no ti elementi trebali bi se razmatrati samo kao indikativni čimbenici u ukupnoj ocjeni i ne bi se trebali razmatrati samostalno. Kako se društva ne bi opteretilo predugačkim postupkom, detaljnu bi procjenu u svakom slučaju trebalo završiti u roku od dva mjeseca od obavješćivanja društva o provođenju detaljne procjene.
- (23) Nakon što prime potvrdu koja prethodi preoblikovanju i nakon što provjere ispunjavanje zahtjeva za osnivanje u odredišnoj državi članici, nadležna tijela odredišne države članice trebala bi upisati društvo u svoj poslovni registar. Tek nakon registracije nadležno tijelo polazišne države članice trebalo bi izbrisati društvo iz svojeg registra. Nadležno tijelo odredišne države članice ne bi trebalo moći osporiti točnost informacija navedenih u izjavi koja prethodi preoblikovanju. Kao posljedica prekograničnog preoblikovanja preoblikovano društvo trebalo bi zadržati svoju pravnu osobnost, aktivu i pasivu te sva prava i sve obveze, uključujući prava i obveze koji proizlaze iz ugovora, djelovanja ili propusta.
- (24) Kako bi se omogućila odgovarajuća razina transparentnosti i upotrebe digitalnih alata i postupaka, odluke nadležnih tijela u polazišnoj i odredišnoj državi članici trebalo bi razmjenjivati sustavom povezivanja poslovnih registara te bi ih trebalo učiniti javno dostupnima.
- (25) Ostvarivanje slobode poslovnog nastana društva uključuje i mogućnost društva da se prekogranično spaja. Direktivom 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća predviđaju se, među ostalim, pravila za omogućivanje prekograničnih spajanja društava kapitala osnovanih u različitim državama članicama. Ta pravila predstavljaju važnu prekretnicu u poboljšanju funkcioniranja jedinstvenog tržišta za društva omogućujući im pravo na slobodu poslovnog nastana mehanizmom prekograničnog spajanja.
- (26) Evaluacijom provedbe pravila o prekograničnim spajanjima u državama članicama pokazalo se da se broj prekograničnih spajanja u Uniji znatno povećao. No tom su

evaluacijom otkriveni i određeni nedostaci koji su posebice povezani sa zaštitom vjerovnika i zaštitom dioničara te s nepostojanjem pojednostavnjenih postupaka, što onemogućuje potpunu učinkovitost tih pravila o prekograničnim spajanjima.

- (27) U Komunikaciji pod nazivom „Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća”⁷ Komisija je objavila da će procijeniti potrebu za ažuriranjem postojećih propisa o prekograničnim spajanjima kako bi se MSP-ovima olakšao odabir željene poslovne strategije i omogućila bolja prilagodba promjenama tržišnih uvjeta, pritom ne umanjujući postojeću zaštitu zaposlenja. U Komunikaciji pod nazivom „Program rada Komisije za 2017. Izgradnja Europe koja štiti, osnažuje i brani”⁸ Komisija je objavila inicijativu za olakšavanje provedbe prekograničnih spajanja.
- (28) Kako bi se dodatno poboljšao postojeći postupak prekograničnog spajanja, nužno je prema potrebi pojednostavniti ta pravila o spajanju i istodobno osigurati da su dionici, a posebice radnici, odgovarajuće zaštićeni. Stoga je potrebno izmijeniti postojeća pravila o prekograničnom spajanju kako bi se upravljačka ili upravna tijela društava koja se spajaju obvezala pripremiti zasebna izvješća u kojima se detaljno navode pravni i gospodarski aspekti prekograničnog spajanja za članove i radnike. Međutim, može se odstupiti od obveze upravljačkog ili upravnog tijela društva da pripremi izvješće za članove ako su ti članovi već obaviješteni o pravnim i gospodarskim aspektima predloženog spajanja. No od izvješća koje se priprema za radnike može se odstupiti samo ako društva koja se spajaju i njihova društva kćeri nemaju radnike osim onih koji čine upravljačko ili upravno tijelo.
- (29) Nadalje, kako bi se poboljšala zaštita koja se pruža radnicima društva koje se spaja ili više njih, radnici ili njihovi predstavnici mogu iznijeti mišljenje o izvješću društva kojim se utvrđuju učinci prekograničnog spajanja na njih. Izvješćem se ne bi u pitanje trebali dovoditi primjenjivi postupci povezani s obavješćivanjem i savjetovanjem pokrenuti na nacionalnoj razini slijedom provedbe Direktive Vijeća 2001/23/EZ⁹, Direktive 2002/14/EZ ili Direktive 2009/38/EZ.
- (30) Odstupanja u računovodstvenim pravilima mogu onemogućavati provedbu prekograničnih spajanja i dovesti do pravne nesigurnosti ako postoji razlika u datumu od kojeg se transakcije preuzetog društva počinju obrađivati u računovodstvene svrhe kao transakcije društva nastalog spajanjem među državama članicama. To može dovesti do situacije u kojoj se tijekom određenog vremena uopće ne izvješćuje o transakcijama povezanim s društvom koje se spaja ili tijekom tog razdoblja dolazi do udvostručenja obveza izvješćivanja za to društvo koje se spaja u izvornoj državi članici kao zasebnom računovodstvenom subjektu te u državi članici društva nastalog spajanjem. Stoga bi datum knjiženja trebalo utvrditi u skladu s jasnim pravilima te bi države članice trebale osigurati da se taj datum u računovodstvene svrhe obrađuje kao jedan konačan datum utvrđen nacionalnim pravima svih strana u spajanju.

⁷ COM(2015) 550 final od 28. listopada 2015.

⁸ COM(2016) 710 final od 25. listopada 2016.

⁹ Direktiva Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zaštitu prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća, pogona ili dijelova poduzeća ili pogona (SL L 82, 22.3.2001., str. 16.).

- (31) Različiti dionici utvrdili su da nedostatak usklađenosti zaštitnih mehanizama za članove i vjerovnike predstavlja prepreku prekograničnim spajanjima. Članovima i vjerovnicima trebalo bi ponuditi jednaku razinu zaštite neovisno o državama članicama u kojima se nalaze društva koja se spajaju. To ne dovodi u pitanje pravila država članica o zaštiti vjerovnika i dioničara, a koja su izvan područja primjene ujednačenih mjera, kao što su zahtjevi za transparentnošću.
- (32) Kako bi se osiguralo jednako postupanje prema članovima društava koja sudjeluju u prekograničnom spajanju, bilo bi primjereno da članovi koji su imali glasačka prava i koji nisu glasovali za odobravanje zajedničkog nacrtu uvjeta za spajanje ili članovi bez glasačkih prava, koji nisu mogli iznijeti svoje stajalište, imaju pravo istupiti iz društva. Ti bi članovi trebali moći napustiti društvo i primiti novčanu naknadu za svoje dionice jednakovrijednu vrijednosti dionica. Nadalje, trebali bi imati pravo pred sudom osporiti izračun i primjerenost ponuđene novčane naknade.
- (33) Nakon prekograničnog spajanja prethodni vjerovnici društava koja se spajaju mogu svjedočiti smanjenju vrijednosti svojih potraživanja ako pasiva društva preuzimatelja premašuje njegovu aktivu ili ako je društvo koje se spaja te koje je odgovorno za dug nakon spajanja uređeno zakonodavstvom druge države članice. Trenutačno se pravila o zaštiti vjerovnika razlikuju među državama članicama, što znatno povećava složenost postupka prekograničnog spajanja te dovodi do nesigurnosti i za uključena društva i za njihove vjerovnike u pogledu naplate ili namirivanja potraživanja.
- (34) Društva uključena u prekogranično spajanje trebala bi u zajedničkom nacrtu uvjeta za spajanje predložiti odgovarajuće mjere za zaštitu svojih vjerovnika. Dodatno, kako bi pojačale zaštitu vjerovnika u slučaju nesolventnosti nakon prekograničnog spajanja, državama članicama trebalo bi dopustiti da od društava koja se spajaju zahtijevaju davanje izjave o solventnosti kojom izjavljuju da, koliko im je poznato, nema razloga zbog kojeg društvo koje nastane spajanjem ne bi moglo ispunjavati obveze. U tim okolnostima države članice trebale bi moći članove upravljačkog tijela učiniti osobno odgovornima za točnost izjave. Budući da se, kad je riječ o upotrebi izjava o solventnosti i njihovim mogućim posljedicama, zakonske tradicije država članica razlikuju, državama članicama trebalo bi prepustiti da utvrde odgovarajuće posljedice netočnih ili obmanjujućih izjava, uključujući učinkovite i razmjerne sankcije i odgovornosti u skladu s pravom Unije.
- (35) Kako bi se zajamčila odgovarajuća zaštita vjerovnika u slučajevima u kojima oni nisu zadovoljni zaštitom koju društvo nudi u zajedničkom nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje, vjerovnici koji su ugroženi prekograničnim spajanjem mogu podnijeti zahtjev nadležnom upravnom ili pravosudnom tijelu svake države članice društava koja se spajaju radi dobivanja zaštitnih mehanizama koje smatraju primjerenima. Kako bi se olakšala procjena ugroženosti, trebalo bi utvrditi određene pretpostavke prema kojima se vjerovnike ne bi smatralo ugroženima prekograničnim spajanjem ako je rizik od gubitka za vjerovnika malen. Tu bi pretpostavku trebalo postaviti ako neovisni stručnjak zaključi da ne postoji razumna vjerojatnost da će vjerovnici biti ugroženi ili ako se vjerovnicima ponudi pravo na isplatu od društva nastalog spajanjem ili jamstvo treće strane jednake vrijednosti kao što je izvorno potraživanje vjerovnika, a koje se može zatražiti u istoj nadležnosti.
- (36) Postojećim pravom Unije ne pruža se pravni okvir za prekogranične podjele društava s obzirom na to da se u poglavlju III. Direktive (EU) 2017/1132 navode samo pravila za nacionalne podjele dioničkih društava.

- (37) Europski parlament pozvao je Komisiju na donošenje usklađenih pravila o prekograničnim podjelama. Usklađeni pravni okvir dodatno bi pridonio uklanjanju ograničenja u pogledu slobode poslovnog nastana, istodobno pružajući primjerenu zaštitu za dionike poput radnika, vjerovnika i članova.
- (38) Ovom Direktivom utvrđuju se pravila o prekograničnim podjelama, djelomičnima i potpunima, ali samo u slučajevima u kojima dolazi do osnivanja novih društava. Međutim, ova Direktiva ne pruža usklađen okvir za prekogranične podjele u kojima društvo prenosi aktivu i pasivu na više od jednog postojećeg društva jer se takvi postupci smatraju veoma složenima, zahtijevaju sudjelovanje nadležnih tijela više država članica i podrazumijevaju dodatne rizike u pogledu prijevare i zaobilaženja pravila.
- (39) U slučaju prekogranične podjele koja uključuje novoosnovana prijamna trgovačka društva, ta prijamna trgovačka društva, podložna zakonodavstvima država članica različitima od zakonodavstva države članice društva koje se dijeli, trebala bi biti usklađena sa zahtjevima tih država članica u pogledu osnivanja. Takvi uvjeti uključuju uvjete povezane sa smjenjivanjem direktora.
- (40) Pravo društava na provedbu prekogranične podjele u određenim se okolnostima može upotrijebiti u svrhu zlouporabe, poput zaobilaženja radnih standarda, izbjegavanja plaćanja socijalnog osiguranja ili podmirivanja poreznih obveza, kršenja prava vjerovnika ili članova ili zaobilaženja pravila o sudjelovanju radnika. Kako bi se suzbila takva zlouporaba, što je opće načelo prava Unije, države članice moraju osigurati da društva neće upotrijebiti postupak prekogranične podjele za stvaranje umjetnih konstrukcija u cilju ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova. U mjeri u kojoj to predstavlja odstupanje od temeljne slobode, borba protiv zlouporabe mora se strogo tumačiti i temeljiti na pojedinačnoj procjeni svih relevantnih okolnosti. Trebalo bi utvrditi postupovni i materijalnopравни okvir kojim se opisuje diskrecijsko pravo i omogućuje raznolikost pristupa država članica te istodobno utvrđuju zahtjevi za pojednostavnjenje djelovanja nacionalnih tijela u borbi protiv zlouporabe u skladu s pravom Unije.
- (41) S obzirom na složenost prekograničnih podjela i mnoštvo interesa u pitanju primjereno je osigurati *ex-ante* kontrolu kako bi se pružila pravna sigurnost. U tu svrhu trebalo bi utvrditi strukturiran i višeslojan postupak kojim nadležna tijela države članice društva koje se dijeli i države članice prijamnih trgovačkih društava osiguravaju da je odluka o odobravanju prekogranične podjele donesena na pošten, objektivan i nediskriminirajući način, na temelju svih važnih elemenata i uzimajući u obzir sve zakonite javne interese, posebice zaštitu radnika, dioničara i vjerovnika.
- (42) Kako bi se omogućilo da se u obzir uzmu zakoniti interesi svih dionika, društvo koje se dijeli trebalo bi objaviti nacrt uvjeta za podjelu s najvažnijim informacijama o predloženoj prekograničnoj podjeli, uključujući predviđeni omjer zamjene vrijednosnih papira ili dionica, osnivačke akte prijamnih trgovačkih društava i predloženi rok za prekograničnu podjelu. Članove, vjerovnike i radnike društva koje provodi prekograničnu podjelu trebalo bi obavijestiti o tome da mogu dostaviti komentare o podjeli.
- (43) Kako bi se pružile informacije članovima, društvo koje se dijeli trebalo bi pripremiti izvješće. U izvješću bi se trebali objasniti i dokazima potkrijepiti pravni i gospodarski aspekti predložene prekogranične podjele, posebice učinci prekogranične podjele na članove društva u pogledu budućeg poslovanja društva i strateškog plana upravljačkog

tijela. Ako je to primjenjivo, trebalo bi uključiti i objašnjenja o omjeru zamjene te kriterijima kojima se određuje dodjela dionica te o mogućim pravnim lijekovima koji su dostupni članovima koji nisu suglasni s odlukom o provedbi prekogranične podjele.

- (44) Kako bi se pružile informacije radnicima, društvo koje se dijeli trebalo bi pripremiti izvješće u kojemu se objašnjavaju učinci predložene prekogranične podjele na radnike. U izvješću bi se osobito trebali objasniti učinci predložene prekogranične podjele na zaštitu radnih mjesta radnika, eventualne znatne promjene u uvjetima zaposlenja i lokacijama poslovanja društava te načini na koje se svaki od tih čimbenika odnosi na sva društva kćeri dotičnog društva. Izvješćem se u pitanje ne dovode primjenjivi postupci obavljanja i savjetovanja pokrenuti na nacionalnoj razini slijedom provedbe direktiva 2001/23/EZ, 2002/14/EZ ili 2009/38/EZ.
- (45) Kako bi se osigurala točnost informacija sadržanih u nacrtu uvjeta za podjelu i u izvješćima za članove i radnike te kako bi se pružili činjenični elementi potrebni da bi se utvrdilo predstavlja li predložena podjela umjetnu konstrukciju koja se neće moći odobriti, trebalo bi zatražiti pripremu izvješća neovisnog stručnjaka za procjenu plana podjele. Kako bi se osigurala neovisnost stručnjaka, trebalo bi ga imenovati nadležno tijelo na zahtjev društva. U tom kontekstu izvješće stručnjaka nadležnom tijelu u državi članici društva koje se dijeli trebalo bi sadržavati sve relevantne informacije kako bi ono moglo donijeti utemeljenu odluku o izdavanju potvrde koja prethodi podjeli. U tu bi svrhu stručnjak trebao moći dobiti sve relevantne informacije i dokumente društva te provesti sva neophodna ispitivanja kako bi prikupio sve potrebne dokaze. Stručnjak bi se informacijama koje je društvo prikupilo radi pripreme financijskih izvješća, osobito o neto prometu i dobiti ili gubitku, broju radnika i sadržaju bilance, trebao koristiti u skladu s pravom Unije i zakonodavstvom država članica. Međutim, da bi se zaštitile povjerljive informacije, uključujući poslovne tajne društva, te informacije ne smiju biti uključene u konačno izvješće stručnjaka koje će biti javno dostupno.
- (46) Kako bi se izbjegli nerazmjerni troškovi i opterećenja za manja društva koja provode prekograničnu podjelu, iz zahtjeva za pripremu izvješća neovisnog stručnjaka trebalo bi izuzeti mikropoduzeća i mala poduzeća u skladu s definicijom iz Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003.
- (47) Na temelju nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i izvješća glavna skupština članova društva koje se dijeli trebala bi odlučiti o odobrenju nacrtu uvjeta. Važno je da potrebna većina za takvo glasovanje bude dovoljno visoka kako bi se osiguralo da odluka o podjeli predstavlja kolektivnu odluku.
- (48) Bilo bi primjereno da članovi koji su imali glasačka prava i koji nisu glasovali za odobravanje nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu te članovi bez glasačkih prava, koji nisu mogli iznijeti svoje stajalište, imaju pravo istupiti iz društva. Ti bi članovi trebali moći napustiti društvo i primiti novčanu naknadu za svoje dionice jednakovrijednu vrijednosti dionica. Nadalje, ako žele ostati članovi bilo kojeg od prijemnih trgovačkih društava, trebali bi imati pravo pred sudom osporiti izračun i primjerenost ponuđene novčane naknade te omjer zamjene dionica. U okviru tog postupka sud bi društvu koje je uključeno u prekograničnu podjelu trebao moći naložiti plaćanje dodatne novčane naknade ili izdavanje dodatnih dionica.
- (49) Društvo koje se dijeli trebalo bi u nacrtu uvjeta predložiti odgovarajuća sredstva za zaštitu vjerovnika s obzirom na prekograničnu podjelu. Dodatno, kako bi pojačale zaštitu vjerovnika u slučaju nesolventnosti nakon prekogranične podjele, državama članicama trebalo bi dopustiti da od društva zahtijevaju davanje izjave kojom društvo

izjavljuje da, koliko mu je poznato, nema razloga zbog kojeg preoblikovano društvo ne bi moglo ispunjavati obveze. Države članice trebale bi moći upravljачko tijelo učiniti osobno odgovornim za točnost izjave. Budući da se, kad je riječ o izjavama o solventnosti i njihovim mogućim posljedicama, zakonske tradicije država članice razlikuju, državama članicama trebalo bi prepustiti da utvrde odgovarajuće posljedice netočnih ili obmanjujućih izjava, uključujući sankcije i odgovornosti u skladu s pravom Unije.

- (50) Kako bi se zajamčila odgovarajuća zaštita vjerovnika u slučajevima u kojima oni nisu zadovoljni zaštitom koju društvo nudi u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu, vjerovnici koji su ugroženi prekograničnom podjelom mogu podnijeti zahtjev nadležnom pravosudnom ili upravnom tijelu države članice društva koje se dijeli radi dobivanja zaštitnih mehanizama koje smatraju primjerenima. Kako bi se olakšala procjena ugroženosti, trebalo bi utvrditi određene pretpostavke prema kojima se vjerovnike ne bi smatralo ugroženima prekograničnom podjelom ako je rizik od gubitka za vjerovnika malen. Tu bi pretpostavku trebalo postaviti ako se u izvješću neovisnog stručnjaka zaključi da ne postoji razumna vjerojatnost da će vjerovnici biti ugroženi ili ako se vjerovnicima ponudi pravo na isplatu od društva nastalog podjelom ili jamstvo treće strane jednake vrijednosti kao što je izvorno potraživanje vjerovnika, a koje se može zatražiti u istoj nadležnosti. Zaštita vjerovnika koja se pruža ovom Direktivom ne bi trebala dovoditi u pitanje nacionalne zakone države članice društva koje se dijeli u pogledu plaćanja javnim tijelima, uključujući oporezivanje ili doprinose socijalnog osiguranja.
- (51) Kako bi se među državama članicama osigurala odgovarajuća raspodjela zadaća te učinkovita i djelotvorna *ex-ante* kontrola prekograničnih podjela, nadležno tijelo države članice društva koje se dijeli trebalo bi biti ovlašteno za izdavanje potvrde koja prethodi podjeli, bez koje tijela država članica prijamnih trgovačkih društava ne bi trebala moći dovršiti postupak prekogranične podjele.
- (52) Trebalo bi nadzirati izdavanje potvrde koja prethodi podjeli u državi članici društva koje se dijeli kako bi se osigurala zakonitost prekogranične podjele. Nadležno tijelo trebalo bi odlučiti o izdavanju potvrde koja prethodi podjeli u roku od mjesec dana od podnošenja zahtjeva društva, osim ako postoje ozbiljne sumnje u pogledu postojanja umjetne konstrukcije radi ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova. U tom bi slučaju nadležno tijelo trebalo provesti detaljnu procjenu. Međutim, detaljnu procjenu ne bi trebalo provoditi sustavno, nego pojedinačno ako postoje ozbiljne sumnje u pogledu postojanja umjetnih konstrukcija. Nadležna bi tijela pri provjeri trebala uzeti u obzir barem broj čimbenika utvrđen ovom Direktivom, no ti bi se elementi trebali razmatrati samo kao indikativni čimbenici u ukupnoj ocjeni i ne bi se trebali razmatrati samostalno. Kako se društva ne bi opteretilo predugačkim postupkom, detaljnu bi procjenu u svakom slučaju trebalo završiti u roku od dva mjeseca od obavješćivanja društva o provođenju detaljne procjene.
- (53) Nakon što prime potvrdu koja prethodi podjeli i nakon što provjere ispunjavanje zahtjeva za osnivanje u državi članici prijamnih trgovačkih društava, tijela država članica prijamnih trgovačkih društava trebala bi upisati društva u svoje poslovne registre. Tek nakon registracije nadležno tijelo države članice društva koje se dijeli trebalo bi izbrisati društvo iz svojeg registra. Nadležna tijela država članica prijamnih trgovačkih društava ne mogu osporiti točnost informacija navedenih u potvrdi koja prethodi podjeli.

- (54) Kao posljedica prekogranične podjele aktiva i pasiva društva koje se dijeli prenose se na prijamna trgovačka društva u skladu s raspodjelom utvrđenom u nacrtu uvjeta za podjelu, a članovi društva koje se dijeli postaju članovi prijamnih trgovačkih društava ili ostaju članovi u društvu koje se dijeli, ili postaju članovi obaju društava.
- (55) Kako bi se osiguralo da se sudjelovanje radnika neopravdano ne ugrožava kao rezultat prekogranične podjele, ako društvo koje provodi prekograničnu podjelu posluje u sklopu sustava sudjelovanja radnika, društva koja nastanu podjelom trebala bi biti obvezna preuzeti pravni oblik koji omogućuje sudjelovanje, među ostalim kroz prisutnost predstavnika radnika u odgovarajućim upravljačkim ili nadzornim tijelima društava. Nadalje, u tom slučaju trebalo bi održati pregovore u dobroj vjeri između društva i njegovih radnika, u skladu s postupkom navedenim u Direktivi 2001/86/EZ, s ciljem pronalaska sporazumnog rješenja koje će pomiriti pravo društva na provođenje prekogranične podjele s pravima radnika na sudjelovanje. Kao rezultat pregovora primjenjuje se, *mutatis mutandis*, prilagođeno i usuglašeno rješenje ili, ako se ne postigne sporazum, standardna pravila utvrđena u Prilogu Direktivi 2001/86/EZ. Kako bi se zaštitilo usuglašeno rješenje ili primjena standardnih pravila, društvo ne bi trebalo moći ukidati prava sudjelovanja provođenjem naknadnih nacionalnih ili prekograničnih preoblikovanja, spajanja ili podjela u razdoblju od tri godine.
- (56) Kako bi se spriječilo zaobilaženje prava radnika na sudjelovanje provođenjem prekogranične podjele, društvo koje provodi podjelu, a koje je registrirano u državi članici koja omogućuje prava radnika na sudjelovanje, ne bi trebalo moći provesti prekograničnu podjelu bez prethodnih pregovora s radnicima ili njihovim predstavnicima ako prosječan broj radnika zaposlenih u društvu iznosi četiri petine nacionalnog praga za aktivaciju prava radnika na sudjelovanje.
- (57) Kako bi se zajamčila ostala prava radnika osim prava na sudjelovanje, ova Direktiva ne utječe na Direktivu 2009/38/EZ, Direktivu Vijeća 98/59/EZ¹⁰, Direktivu 2001/23/EZ i Direktivu 2002/14/EZ. Na pitanja izvan područja primjene ove Direktive, poput poreza ili socijalnog osiguranja, primjenjuju se i nacionalni zakoni.
- (58) Odredbe ove Direktive ne utječu ni na pravne ni na administrativne odredbe, uključujući provedbu poreznih pravila u prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama, nacionalnog zakonodavstva u vezi s porezima država članica, niti na njihove teritorijalne ni upravne jedinice.
- (59) Ova Direktiva ne utječe na odredbe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ koja se bavi rizicima od pranja novca i financiranja terorizma, osobito na obveze povezane s provedbom odgovarajućih mjera dubinske analize stranke na temelju procjene rizika te utvrđivanjem i registracijom stvarnih vlasnika svih novoosnovanih subjekata u državi članici osnivanja.

¹⁰ Direktiva Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje (SL L 225, 12.8.1998., str. 1.).

¹¹ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (Tekst značajan za EGP), SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

- (60) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno olakšavanje i uređivanje prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela, države članice same ne mogu dostatno ostvariti, ali se mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim tim člankom ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (61) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela osobito priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (62) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹², države članice obvezale su se u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama za prenošenje priložiti najmanje jedan dokument u kojem objašnjavaju odnos između dijelova Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (63) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive. Na temelju stavka 22. Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹³ ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija koji se odnose na učinkovitost, djelotvornost, važnost, usklađenost i dodanu vrijednost te bi trebala pružiti osnovu za procjenu učinka mogućih daljnjih mjera.
- (64) Trebalo bi prikupiti informacije kako bi se procijenila uspješnost zakonodavstva u skladu s ciljevima koji se njime nastoje postići te kako bi se provela evaluacija zakonodavstva u skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
- (65) Direktivu (EU) 2017/1132 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
- DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:**

Članak 1.
Izmjene Direktive (EU) 2017/1132

Direktiva (EU) 2017/1132 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 24. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) detaljan popis podataka koji se šalju u svrhu razmjene informacija među registrima, kako je navedeno u člancima 20., 34., 86.h, 86.o, 86.p, 86.q, 123., 127., 128., 130., 160.j, 160.q, 160.r i 160.s”;

- (2) Naslov glave II. zamjenjuje se sljedećim:

„PREOBLIKOVANJA, SPAJANJA I PODJELE DRUŠTAVA KAPITALA”;

¹² SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

¹³ SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

- (3) U glavi II. umeće se sljedeće poglavlje -I.:

„POGLAVLJE -I.

Prekogranična preoblikovanja

Članak 86.a

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na preoblikovanje društva kapitala osnovanog u skladu s pravom države članice koje ima sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u Uniji u trgovačko društvo uređeno pravom druge države članice.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere za utvrđivanje postupka prekograničnog preoblikovanja, kako je navedeno u stavku 1.
3. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovo poglavlje na prekogranična preoblikovanja u kojima sudjeluju zadruge čak i u slučaju kada su one obuhvaćene definicijom društva kapitala kako je utvrđeno u članku 86.a stavku 1.
4. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na prekogranična preoblikovanja u kojima sudjeluje društvo čiji je cilj kolektivno ulaganje javnog kapitala koje funkcionira na načelu raspodjele rizika i čiji se udjeli na zahtjev imatelja otkupljuju ili amortiziraju, izravno ili neizravno, iz imovine tog društva. Radnja koju takvo društvo poduzme radi osiguranja da vrijednost njegovih udjela na burzi ne odstupa znatno od njegove neto knjigovodstvene vrijednosti, smatra se istovjetnom takvom otkupu ili amortizaciji.

Članak 86.b

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

- (1) „društvo kapitala”, dalje u tekstu „društvo”, znači vrsta društva kako je navedeno u Prilogu II.;
- (2) „prekogranično preoblikovanje” znači postupak u kojem društvo koje nije prestalo poslovati ili za koje nije provedena likvidacija, preoblikuje pravni oblik pod kojim je registrirano u polazišnoj državi članici u pravni oblik društva odredišne države članice i prebacuje najmanje svoje sjedište u odredišnu državu članicu, zadržavajući pritom pravnu osobnost;
- (3) „polazišna država članica” znači država članica u kojoj je društvo registrirano u svojem pravnom obliku prije prekograničnog preoblikovanja;
- (4) „odredišna država članica” znači država članica u kojoj će društvo biti registrirano nakon prekograničnog preoblikovanja;
- (5) „registar” znači središnji registar, trgovački registar ili registar društava, kako je navedeno u članku 16. stavku 1.;
- (6) „preoblikovano društvo” znači novoosnovano društvo u odredišnoj državi članici od datuma na koji prekogranično oblikovanje počne proizvoditi učinke.

Članak 86.c

Uvjeti koji se odnose na prekogranična preoblikovanja

1. Države članice osiguravaju da, ako društvo namjerava provesti prekogranično preoblikovanje, polazišna i odredišna država članica mogu provjeriti ispunjava li prekogranično preoblikovanje uvjete utvrđene u stavku 2.
2. Društvo nema pravo provoditi prekogranično preoblikovanje u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako je započet postupak prestanka poslovanja ili likvidacije ili stečajni postupak društva;
 - (b) ako je društvo predmet postupka preventivnog restrukturiranja zbog vjerojatnosti stečaja;
 - (c) ako je u tijeku obustava plaćanja;
 - (d) ako je društvo predmet upotrebe instrumenata sanacije te sanacijskih ovlasti i mehanizama predviđenih u glavi IV. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*);
 - (e) ako su nacionalna tijela poduzela preventivne mjere kako bi se izbjeglo pokretanje postupaka iz točaka (a), (b) ili (d).
3. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo polazišne države članice ne odobrava prekogranično preoblikovanje ako je nakon ispitivanja predmetnog slučaja te uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti utvrdilo da preoblikovanje predstavlja umjetnu konstrukciju u svrhu ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili manjinskih članova.
4. Dio postupka i formalnosti koje je potrebno ispuniti u pogledu prekograničnog preoblikovanja u svrhu dobivanja potvrde koja prethodi preoblikovanju uređeni su nacionalnim pravom polazišne države članice, dok je dio postupaka i formalnosti s kojim valja postići usklađenost nakon dobivanja potvrde koja prethodi preoblikovanju u skladu s pravom Unije uređen nacionalnim pravom odredišne države članice.

Članak 86.d

Nacrti uvjeta za prekogranično preoblikovanje

1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje namjerava provesti prekogranično preoblikovanje izrađuje nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje. Nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje mora obuhvaćati najmanje sljedeće:
 - (a) pravni oblik, tvrtku i sjedište društva u polazišnoj državi članici;
 - (b) pravni oblik, tvrtku i lokaciju sjedišta koji su predloženi za društvo koje nastaje prekograničnim preoblikovanjem u odredišnoj državi članici;
 - (c) akt ili akte o osnivanju društva u odredišnoj državi članici;
 - (d) predloženi vremenski raspored za prekogranično preoblikovanje;
 - (e) prava koja je preoblikovano društvo dodijelilo članovima društva koji uživaju posebna prava ili imateljima vrijednosnih papira koji predstavljaju kapital društva, osim dionica, ili mjere predložene u vezi s njima;

- (f) pojedivosti o zaštitnim mehanizmima ponuđenima vjerovnicima;
 - (g) datum od kojeg se transakcije društava osnovanog i registriranog u polazišnoj državi članici u računovodstvene svrhe smatraju transakcijama preoblikovanog društva;
 - (h) sve posebne pogodnosti koje se dodjeljuju članovima upravnih, upravljačkih, nadzornih ili kontrolnih tijela preoblikovanog društva;
 - (i) pojedivosti o ponudi novčane odštete članovima koji se protive prekograničnom preoblikovanju u skladu s člankom 86.j;
 - (j) vjerojatne posljedice prekograničnog preoblikovanja na zapošljavanje;
 - (k) prema potrebi, informacije o postupcima na temelju kojih se u skladu s člankom 86.l utvrđuju aranžmani za sudjelovanje radnika u definiranju njihovih prava na sudjelovanje u preoblikovanom društvu i dostupne mogućnosti za takve aranžmane.
2. Osim službenih jezika polazišne i odredišne države članice, države članice dopuštaju društvu koje provodi prekogranično preoblikovanje da upotrebljava jezik uobičajen u području međunarodnog poslovanja i financija u izradi nacerta uvjeta prekograničnog preoblikovanja i svih ostalih povezanih dokumenata. Države članice utvrđuju koji jezik ima prednost u slučaju utvrđenih odstupanja između različitih jezičnih verzija tih dokumenata.

Članak 86.e

Izješće upravljačkog ili upravnog tijela članovima

1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje provodi prekogranično preoblikovanje sastavlja izješće u kojem se objašnjavaju i opravdavaju pravni i gospodarski aspekti prekograničnog preoblikovanja.
2. U izješću iz stavka 1. osobito se objašnjava sljedeće:
 - (a) posljedice prekograničnog oblikovanja na buduće poslovanje društva i na strateški plan uprave;
 - (b) posljedice prekograničnog preoblikovanja na članove;
 - (c) prava i pravni lijekovi dostupni članovima koji se protive prekograničnom preoblikovanju u skladu s člankom 86.j.
3. Izješće iz stavka 1. ovog članka mora biti dostupno, barem u elektroničkom obliku, članovima društva najkasnije dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 86.i. Nadalje, izješće mora biti na sličan način dostupno predstavnicima radnika društva koje provodi prekogranično preoblikovanje ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima.
4. Međutim, izješće nije nužno ako su svi članovi društva koje provodi prekogranično preoblikovanje pristali na odricanje od tog zahtjeva.

Članak 86.f

Izješće upravljačkog ili upravnog tijela radnicima

1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje provodi prekogranično preoblikovanje sastavlja izješće u kojem se objašnjavaju posljedice prekograničnog preoblikovanja za radnike.

2. U izvješću iz stavka 1. osobito se objašnjava sljedeće:
 - (a) posljedice prekograničnog oblikovanja na buduće poslovanje društva i na strateški plan uprave;
 - (b) posljedice prekograničnog preoblikovanja na zaštitu radnih odnosa;
 - (c) sve važne promjene u uvjetima zaposlenja i lokaciji mjesta poslovanja društva;
 - (d) odnose li se čimbenici utvrđeni u točkama (a), (b) i (c) na društva kćeri dotičnog društva.
3. Izvješće iz stavka 1. ovog članka mora biti dostupno, barem u elektroničkom obliku, predstavnicima radnika društva koje provodi prekogranično preoblikovanje ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima društva najkasnije dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 86.i. Nadalje, izvješće mora biti na sličan način dostupno članovima društva koje provodi prekogranično preoblikovanje.
4. Ako upravljačko ili upravno tijelo društva koje provodi prekogranično preoblikovanje pravodobno primi mišljenje predstavnika radnika ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samih radnika, kako je predviđeno nacionalnim pravom, radnici se obavješćuju o tome, a mišljenje se prilaže tom izvješću.
5. Međutim, ako društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje i njegova društva kćeri, ako postoje, nemaju radnike osim onih koji čine dio upravljačkog ili upravnog tijela, izvješće iz stavka 1. nije potrebno.
6. Stavcima od 1. do 6. ne dovode se u pitanje primjenjiva prava na obavješćivanje i savjetovanje utvrđena na nacionalnoj razini nakon prenošenja direktiva 2002/14/EZ ili 2009/38/EZ.

Članak 86.g

Ispitivanje koje provodi neovisni stručnjak

1. Države članice osiguravaju da društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje najmanje dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 86.i podnosi zahtjev nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 86.m stavkom 1. radi imenovanja stručnjaka za ispitivanje i ocjenjivanje nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje i izvješća iz članaka 86.e i 86.f, u skladu s odredbom utvrđenom u stavku 6. ovog članka.

Zahtjevu za imenovanje stručnjaka potrebno je priložiti sljedeće:

 - (a) nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje iz članka 86.d;
 - (b) izvješća iz članaka 86.e i 86.f.
2. Nadležno tijelo imenuje neovisnog stručnjaka u roku od pet radnih dana od zahtjeva navedenog u stavku 1. i primitka nacrtu uvjeta i izvješća. Stručnjak je neovisan u odnosu na društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje i može biti fizička ili pravna osoba, ovisno o pravu polazišne države članice. Pri ocjenjivanju neovisnosti stručnjaka države članice uzimaju u obzir okvir utvrđen člancima 22. i 22.b Direktive 2006/43/EZ.
3. Stručnjak sastavlja pisano izvješće u kojem je navedeno najmanje sljedeće:
 - (a) detaljna ocjena točnosti izvješća i informacija koje je dostavilo društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje;

- (b) opis svih činjeničnih elemenata potrebnih kako bi nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 86.m stavkom 1. detaljno procijenilo predstavlja li prekogranično preoblikovanje umjetnu konstrukciju u skladu s člankom 86.n, uključujući barem sljedeće: značajke uspostavljanja u odredišnoj državi članici, uključujući namjeru, sektor, ulaganje, neto promet i dobit ili gubitak, broj radnika, sastav bilance, poreznu rezidentnost, imovinu i njezinu lokaciju, uobičajeno mjesto rada radnika i posebnih skupina radnika, mjesto na kojem dopijevaju socijalni doprinosi i komercijalne rizike koje preuzima preoblikovano društvo u odredišnoj državi članici i polazišnoj državi članici.
4. Države članice osiguravaju da neovisni stručnjak ima pravo od društva koje provodi prekogranično preoblikovanje ishoditi sve relevantne informacije i dokumente i provesti sve potrebne istrage kako bi provjerio sve elemente nacrtu uvjeta ili izvješća uprave. Stručnjak isto tako ima pravo primati primjedbe i mišljenja predstavnika radnika društva ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samih radnika te vjerovnika i članova društva.
5. Države članice osiguravaju da se informacije koje dostavlja neovisni stručnjak mogu upotrebljavati samo u svrhu izrade njegova izvješća i da povjerljive informacije, uključujući poslovne tajne, neće biti otkrivene. Ako je to prikladno, stručnjak može dostaviti zaseban dokument koji sadržava takve povjerljive informacije nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 86.m stavkom 1.; taj zaseban dokument dostupan je samo društvu koje provodi prekogranično preoblikovanje i ne smije se otkrivati drugim osobama.
6. Države članice od odredbi ovog članka izuzimaju „mikropoduzeća” i „mala poduzeća”, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ (**).

Članak 86.h

Objavljivanje podataka

1. Države članice osiguravaju da polazišna država članica objavljuje i stavlja na raspolaganje javnosti u registru, najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine na kojoj se donosi odluka, sljedeće dokumente:
- (a) nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje;
 - (b) prema potrebi izvješće neovisnog stručnjaka iz članka 86.g;
 - (c) obavijest kojom se članovi, vjerovnici i radnici društva koje provodi prekogranično preoblikovanje obavješćuju o tome da prije datuma održavanja glavne skupštine mogu podnijeti primjedbe o dokumentima iz točaka (a) i (b) prvog podstavka društvu i nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 86.m stavkom 1.

Dokumenti iz prvog podstavka moraju biti dostupni i putem sustava iz članka 22.

2. Države članice mogu izuzeti društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje od zahtjeva u vezi s objavljivanjem podataka utvrđenog u stavku 1. ako tijekom neprekidnog razdoblja koje započinje najmanje mjesec dana prije datuma utvrđenog za održavanje glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta za preoblikovanje i koje ne završava prije završetka glavne skupštine, dokumente iz stavka 1. učini dostupnima za javnost besplatno na svojem *web*-mjestu.

Međutim, države članice ne uvjetuju to izuzeće nikakvim zahtjevima ni ograničenjima, osim onih koji su potrebni kako bi se osigurala sigurnost *web*-mjesta i

vjerodostojnost tih dokumenata osim i samo u mjeri u kojoj su oni razmjerni postizanju tih ciljeva.

3. Kada društvo koje namjerava provesti prekogranično preoblikovanje objavi nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje u skladu sa stavkom 2., mora dostaviti registru polazišne države članice, najmanje mjesec dana prije datuma utvrđenog za održavanje glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta, sljedeće informacije:
 - (a) pravni oblik, tvrtku i sjedište društva u polazišnoj državi članici te pravni oblik, tvrtku i sjedište koji su predloženi za preoblikovano društvo u odredišnoj državi članici;
 - (b) registar u koji su predani dokumenti iz članka 14. za društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje i broj unosa u taj registar;
 - (c) aranžmane postignute u svrhu ostvarivanja prava vjerovnika, radnika i članova društva;
 - (d) pojedinosti o *web*-mjestu na kojem se mogu besplatno i internetom dobiti nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje, obavijest i izvješće stručnjaka iz stavka 1. te potpune informacije o aranžmanima iz točke (c) ovog stavka.
4. Države članice osiguravaju da se zahtjevi iz stavaka 1. i 3. mogu u potpunosti ispuniti internetom, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom u polazišnoj državi članici.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru, države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom.
5. Osim objavljivanja podataka iz stavaka 1., 2. i 3. države članice mogu zatražiti objavu nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje ili informacija iz stavka 3. u nacionalnom službenom listu. U tom slučaju države članice osiguravaju da registar prenosi relevantne informacije nacionalnom službenom listu.
6. Države članice osiguravaju da je dokumentacija iz stavka 1. besplatno dostupna javnosti. Nadalje, države članice osiguravaju da sve naknade koje registri naplaćuju društvu koje provodi prekogranično preoblikovanje za objavljivanje podataka iz stavaka 1. i 3. te za objavu iz stavka 5., ako je primjenjivo, ne premašuju administrativne troškove pružanja usluge.

Članak 86.i

Odobrenje glavne skupštine

1. Nakon što primi na znanje izvješća iz članaka 86.e, 86.f i 86.g, ako je primjenjivo, glavna skupština društva koje provodi preoblikovanje donosi rezoluciju kojom odlučuje o odobrenju nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje. Društvo obavješćuje nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 86.m stavkom 1. o odluci glavne skupštine.
2. Glavna skupština društva koje provodi preoblikovanje može zadržati pravo da provedbu prekograničnog preoblikovanja uvjetuje svojom brзом potvrdom aranžmana iz članka 86.l.
3. Države članice osiguravaju da je za odobrenje svih izmjena nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje potrebna najmanje dvotrećinska većina i najviše 90 % glasova povezanih sa zastupljenim dionicama ili zastupljenim upisanim temeljnim

kapitalom. U svakom slučaju, prag za glasovanje ne smije biti veći od onog utvrđenog nacionalnim pravom za odobrenje prekograničnih spajanja.

4. Glavna skupština odlučuje i o tome iziskuje li prekogranično preoblikovanje izmjene osnivačkih akata društva koje provodi preoblikovanje.
5. Države članice osiguravaju da se odobrenje prekograničnog preoblikovanja koje daje glavna skupština ne može osporiti samo na temelju tvrdnje da je novčana odšteta iz članka 86.j neprimjereno utvrđena.

Članak 86.j
Zaštita članova

1. Države članice osiguravaju da sljedeći članovi društva koje provodi preoblikovanje imaju pravo raspolagati svojim dionicama pod uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 6.:
 - (a) članovi koji posjeduju dionice s glasačkim pravima i koji nisu glasovali za odobrenje nacрта uvjeta za prekogranično preoblikovanje;
 - (b) članovi koji posjeduju dionice bez glasačkih prava.
2. Države članice osiguravaju da jedan subjekt ili više njih iz stavka 1. mogu raspolagati svojim dionicama u zamjenu za prikladnu isplaćenu novčanu odštetu nakon što prekogranično preoblikovanje počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 86.r:
 - (a) društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje;
 - (b) preostali članovi tog društva;
 - (c) treće strane na temelju dogovora s društvom koje provodi preoblikovanje.
3. Države članice osiguravaju da društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje u nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje, kako je utvrđeno u članku 86.d stavku 1. točki (i), članovima iz stavka 1. ovog članka, koji žele iskoristiti svoje pravo na raspolaganje svojim dionicama, ponudi prikladnu odštetu. Države članice utvrđuju i razdoblje za prihvrat ponude, koje ni u kojem slučaju ne smije premašivati mjesec dana nakon održavanja glavne skupštine iz članka 86.i. Nadalje, države članice osiguravaju da društvo može prihvatiti ponudu dostavljenu elektroničkim putem na adresu koju je društvo dostavilo u tu svrhu.

Međutim, preuzimanjem vlastitih dionica društva koje provodi prekogranično preoblikovanje ne dovode se u pitanja nacionalna pravila kojima je uređen način na koji društvo preuzima vlastite udjele.
4. Države članice osiguravaju da je ponuda novčane odštete uvjetovana time da prekogranično preoblikovanje počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 86.r. Nadalje, države članice utvrđuju rok u kojem se plaća novčana odšteta, a koji ni u kojem slučaju ne smije premašivati mjesec dana nakon što prekogranično preoblikovanje počne proizvoditi učinke.
5. Države članice osiguravaju da svi članovi koji su prihvatili ponudu novčane odštete iz stavka 3., ali koji smatraju da iznos odštete nije primjereno utvrđen, imaju pravo zatražiti ponovni izračun ponuđene novčane odštete pred nacionalnom sudom u roku od mjesec dana od prihvata ponude.

6. Države članice osiguravaju da su prava iz stavaka od 1. do 5. uređena pravom polazišne države članice i da su nadležni sudovi te države članice. Svi članovi koji su prihvatili ponudu novčane odštete za preuzimanje njihovih dionica imaju pravo na pokretanje ili sudjelovanje u svojstvu stranke u postupcima iz stavka 5.

Članak 86.k
Zaštita vjerovnika

1. Države članice osiguravaju da upravljačko ili upravno tijelo društva koje provodi prekogranično preoblikovanje daje izjavu koja točno ukazuje na financijsko stanje društva u okviru nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje iz članka 86.d. U izjavi mora biti navedeno, na temelju podataka dostupnih upravljačkom ili upravnom tijelu društva na datum davanja izjave te nakon što je provelo primjerene upite, da nije svjesno razloga zbog kojeg društvo ne bi bilo u stanju podmirivati dospelje obveze nakon što preoblikovanje počne proizvoditi učinke. Rok za davanje izjave jest najkasnije mjesec dana prije objave nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje u skladu s člankom 86.h.
2. Države članice osiguravaju da se vjerovnici koji nisu zadovoljni zaštitom svojih interesa predviđenom nacrtom uvjeta za prekogranično preoblikovanje, kako je predviđeno člankom 86.d točkom (f), mogu obratiti prikladnom upravnom ili sudskom tijelu u svrhu dobivanja primjerene zaštite u roku od mjesec dana od objave iz članka 86.h.
3. Pretpostavlja se da vjerovnici društva koje provodi prekogranično preoblikovanje nisu ugroženi prekograničnim preoblikovanjem u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:
 - (a) ako društvo zajedno s nacrtom uvjeta za preoblikovanje objavi izvješće stručnjaka, koji je zaključio da nije vjerojatno da će prava vjerovnika biti neopravdano ugrožena. Neovisnog stručnjaka treba imenovati ili odobriti nadležno tijelo, a mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 86.g stavku 2.;
 - (b) ako je vjerovnicima ponuđeno pravo na naplatu, od jamca treće strane ili društva nastalog prekograničnim preoblikovanjem, iznosa barem jednakovrijednog njihovu izvornom potraživanju koji se može potraživati u istoj jurisdikciji kao i izvorno potraživanje te koji je kreditne kvalitete barem razmjerne s izvornim potraživanjem vjerovnika neposredno nakon zaključenja preoblikovanja.
4. Stavcima 1., 2. i 3. ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih pravila polazišne države članice o zadovoljstvu ili osiguranju plaćanja koja se duguju javnim tijelima.

Članak 86.l
Sudjelovanje radnika

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., društvo nastalo prekograničnim preoblikovanjem podliježe pravilima o sudjelovanju radnika koja su na snazi u odredišnoj državi članici, ako takva pravila postoje.
2. Međutim, pravila o sudjelovanju radnika, ako postoje, a koja su na snazi u odredišnoj državi članici, ne primjenjuju se ako društvo koje provodi preoblikovanje u roku od šest mjeseci prije objavljivanja nacrtu uvjeta za prekogranično preoblikovanje iz članka 86.d ove Direktive ima prosječan broj radnika istovjetan četirima petinama primjenjivog praga utvrđenog u pravu polazišne države članice, što dovodi do

sudjelovanja radnika u smislu članka 2. točke (k) Direktive 2001/86/EZ ili ako se nacionalnim pravom odredišne države članice:

- (a) ne predviđa barem ista razina sudjelovanja radnika koja se primjenjuje u društvu prije preoblikovanja, što se mjeri udjelom predstavnika radnika među članovima upravnog ili nadzornog tijela ili njihovih odbora ili uprave odgovornih za dobit društva, uz uvjet da su radnici predstavljeni u tim tijelima ili
- (b) ne predviđa isto pravo na ostvarivanje prava na sudjelovanje za radnike tijela društva nastalog prekograničnim preoblikovanjem koja se nalaze u drugim državama članicama koje imaju radnici zaposleni u odredišnoj državi članici.

3. U slučajevima iz stavka 2. ovog članka sudjelovanje radnika u društvu nastalom preoblikovanjem i njihovo uključivanje u definiranje takvih prava uređuju države članice *mutatis mutandis* i podložno stavecima od 4. do 7. ovog članka te u skladu s načelima i postupcima utvrđenima u članku 12. stavecima 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 2157/2001 i sljedećim odredbama Direktive 2001/86/EZ:

- (a) članku 3. stavku 1., stavku 2. točki (a) podtočki i., stavku 2. točki (b) i stavku 3., članku 3. stavku 4. prvom podstavku prvoj alineji, članku 3. stavku 4. drugom podstavku, članku 3. stavku 5., članku 3. stavku 6. trećem podstavku i članku 3. stavku 7.;
- (b) članku 4. stavku 1., članku 4. stavku 2. točkama (a), (g) i (h), članku 4. stavku 3. i članku 4. stavku 4.;
- (c) članku 5.;
- (d) članku 6.;
- (e) članku 7. stavku 1. prvom podstavku;
- (f) člancima 8., 9., 10. i 12.;
- (g) dijelu 3. točki (a) Priloga.

4. Kod uređivanja načela i postupaka iz stavka 3., države članice:

- (a) daju posebnom pregovaračkom tijelu pravo da većinom od dvije trećine glasova članova koji predstavljaju najmanje dvije trećine radnika, odluči ne započeti s pregovorima ili okončati već započete pregovore i da se pozove na pravila o sudjelovanju koja su na snazi u odredišnoj državi članici;
- (b) mogu, u slučaju kada se nakon prethodnih pregovora primjenjuju uobičajena pravila sudjelovanja i neovisno o takvim pravilima, odlučiti ograničiti udio predstavnika radnika u upravnom tijelu društva nastalog preoblikovanjem. Međutim, ako su u društvu koje provodi preoblikovanje predstavnici radnika činili najmanje jednu trećinu upravnog ili nadzornog odbora, ograničenje ne može rezultirati time da udio predstavnika radnika u upravnom tijelu bude manji od jedne trećine;
- (c) osiguravaju da se pravila o sudjelovanju radnika koja su se primjenjivala prije prekograničnog preoblikovanja nastave primjenjivati do datuma primjene bilo kojeg naknadno utvrđenog pravila ili, u slučaju nepostojanja dogovorenih pravila, do primjene zadanih pravila u skladu s dijelom 3. točkom (a) Priloga.

5. Povećanje prava sudjelovanja radnika društva nastalog preoblikovanjem zaposlenih u drugim državama članicama iz stavka 2. točke (b) ne obvezuje države članice koje se

na to odluče da te radnike uzmu u obzir pri izračunu minimalnog broja radnika potrebnog da se dobije pravo sudjelovanja na temelju nacionalnog prava.

6. Ako društvo koje provodi preoblikovanje posluje u skladu sa sustavom sudjelovanja radnika, to je društvo dužno uzeti pravni oblik kojim se dopušta ostvarivanje prava sudjelovanja.
7. Ako društvo nastalo preoblikovanjem posluje u skladu sa sustavom sudjelovanja radnika, dužno je poduzeti mjere kako bi se osigurala zaštita prava radnika na sudjelovanje u slučaju naknadnih prekograničnih ili nacionalnih spajanja, podjela ili preoblikovanja u razdoblju od tri godine nakon što je prekogranično preoblikovanje počelo proizvoditi učinke primjenom pravila utvrđenih u stavcima od 1. do 6. *mutatis mutandis*.
8. Društvo bez odgađanja obavješćuje svoje radnike o ishodu pregovora o sudjelovanju radnika.

Članak 86.m

Potvrda koja prethodi preoblikovanju

1. Države članice određuju tijelo ovlašteno za ispitivanje zakonitosti prekograničnog preoblikovanja s obzirom na dio postupka uređen pravom polazišne države članice i za izdavanje potvrde koja prethodi preoblikovanju, a kojom se potvrđuju usklađenost sa svim relevantnim uvjetima i pravilno zaključenje svih postupaka i formalnosti u polazišnoj državi članici.
2. Države članice osiguravaju da društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje zahtjevu za dobivanje potvrde koja prethodi prekograničnom preoblikovanju priloži sljedeće:
 - (a) nacrt uvjeta za preoblikovanje iz članka 86.d;
 - (b) prema potrebi, izvješća iz članaka 86.e, 86.f i 86.g;
 - (c) informacije o rezoluciji glavne skupštine o odobrenju preoblikovanja iz članka 86.i.

Nacrt uvjeta i izvješća podneseni u skladu s člankom 86.g ne moraju se ponovno podnositi nadležnom tijelu.

3. Države članice osiguravaju da se zahtjev iz stavka 2., uključujući sve informacije i dokumente, može u potpunosti podnijeti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom iz stavka 1.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.

4. U pogledu usklađenosti s pravilima o sudjelovanju radnika, kako je utvrđeno člankom 86.l, polazišna država članica provjerava obuhvaća li nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje iz stavka 2. ovog članka podatke o postupcima kojima se određuju relevantni aranžmani i o dostupnim mogućnostima za takve aranžmane.
5. Nadležno tijelo u okviru ocjene zakonitosti iz stavka 1. ispituje sljedeće informacije:
 - (a) dokumente i informacije iz stavka 2.;
 - (b) sve primjedbe i sva mišljenja koje su dostavile zainteresirane strane u skladu s člankom 86.h stavkom 1.;

- (c) ako je potrebno, navod društva o tome da je započeo postupak iz članka 86.l stavaka 3. i 4.
6. Države članice osiguravaju da se nadležna tijela određena u skladu sa stavkom 1. mogu savjetovati s ostalim relevantnim tijelima nadležnima u različitim područjima na koja se odnosi prekogranično preoblikovanje.
7. Države članice osiguravaju provedbu ocjene nadležnog tijela u roku od mjesec dana od primitka informacije o tome da je glavna skupština društva odobrila preoblikovanje. Ocjena mora imati jedan od sljedećih ishoda:
- (a) ako nadležno tijelo utvrdi da je prekogranično preoblikovanje obuhvaćeno nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive, da je usklađeno sa svim relevantnim uvjetima i da su dovršene sve potrebne postupke i formalnosti, nadležno tijelo izdaje potvrdu koja prethodi preoblikovanju;
- (b) ako nadležno tijelo utvrdi da prekogranično preoblikovanje nije obuhvaćeno nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive, nadležno tijelo ne izdaje potvrdu koja prethodi preoblikovanju i obavješćuje društvo o razlozima za svoju odluku. Isto se primjenjuje na situacije u kojima nadležno tijelo utvrdi da prekogranično preoblikovanje ne ispunjava sve relevantne uvjete ili da nisu dovršeni svi potrebni postupci i formalnosti te da društvo nije poduzelo potrebne korake nakon što je pozvano da to učini;
- (c) ako nadležno tijelo ima ozbiljne razloge smatrati da prekogranično preoblikovanje predstavlja umjetnu konstrukciju iz članka 86.c stavka 3., može donijeti odluku o provedbi detaljne procjene u skladu s člankom 86.n te mora obavijestiti društvo o tome da je donijelo odluku provesti takvu procjenu i o njezinu ishodu.

Članak 86.n **Detaljna procjena**

1. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo polazišne države članice, kako bi ocijenilo predstavlja li prekogranično preoblikovanje umjetnu konstrukciju u smislu članka 86.c stavka 3., provodi detaljnu procjenu svih potrebnih činjenica i okolnosti i uzima u obzir barem značajke uspostavljanja u odredišnoj državi članici, uključujući namjeru, sektor, ulaganje, neto promet i dobit ili gubitak, broj radnika, sastav bilance, poreznu rezidentnost, imovinu i njezinu lokaciju, uobičajeno mjesto rada radnika i posebnih grupa radnika, mjesto na kojem dopijevaju socijalni doprinosi i komercijalni rizici koje preuzima preoblikovano društvo u odredišnoj državi članici i u polazišnoj državi članici.
- Navedeni se elementi mogu razmatrati samo kao indikativni čimbenici u ukupnoj ocjeni i ne razmatraju se samostalno.
2. Države članice osiguravaju da, ako nadležno tijelo iz stavka 1. odluči provesti detaljnu procjenu, može saslušati društvo i sve strane koje su podnijele primjedbe u skladu s člankom 86.h stavkom 1. u skladu s nacionalnim pravom. Nadležna tijela iz stavka 1. jednako tako mogu saslušati sve zainteresirane treće strane u skladu s nacionalnim pravom. Nadležno tijelo donosi konačnu odluku o izdavanju potvrde koja prethodi preoblikovanju u roku od dva mjeseca od početka detaljne procjene.

Članak 86.o

Preispitivanje i prijenos potvrde koja prethodi preoblikovanju

1. Države članice osiguravaju da, ako nadležno tijelo polazišne države članice nije sud, odluka nadležnog tijela o izdavanju ili odbijanju izdavanja potvrde koja prethodi preoblikovanju podliježe sudskom preispitivanju, u skladu s nacionalnim pravom. Nadalje, države članice osiguravaju da potvrda koja prethodi preoblikovanju ne proizvodi učinke prije isteka određenog roka kako bi strane mogle pokrenuti postupak pred nadležnim sudom i, prema potrebi, ishoditi privremene mjere.
2. Države članice osiguravaju da se odluka o izdavanju potvrde koja prethodi preoblikovanju šalje nadležnim tijelima iz članka 86.m stavka 1. i da su odluke o izdavanju ili odbijanju potvrde koja prethodi preoblikovanju dostupne putem sustava povezivanja registara uspostavljenog u skladu s člankom 22.

Članak 86.p

Nadzor zakonitosti prekograničnog preoblikovanja koji provodi odredišna država članica

1. Države članice određuju nacionalno tijelo ovlašteno za ispitivanje zakonitosti prekograničnog preoblikovanja s obzirom na dio postupka uređen pravom odredišne države članice i za odobrenje potvrde koja prethodi prekograničnom preoblikovanju ako potvrda ispunjava sve relevantne uvjete te ako su pravilno zaključeni svi postupci i formalnosti u odredišnoj državi članici.

Nadležno tijelo odredišne države članice osobito osigurava da predloženo preoblikovano društvo poštuje odredbe nacionalnog prava o osnivanju trgovačkih društava te da su, prema potrebi, aranžmani za sudjelovanje radnika utvrđeni u skladu s člankom 86.l.
2. Za potrebe stavka 1. društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje dostavlja tijelu utvrđenom u stavku 1. nacrt uvjeta za prekogranično preoblikovanje koji je odobrila glavna skupština iz članka 86.i.
3. Svaka država članica osigurava da društvo koje provodi prekogranično preoblikovanje može podnijeti zahtjev iz stavka 1., uključujući sve informacije i dokumente, u potpunosti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom iz stavka 1.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom države članice kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.
4. Nadležno tijelo iz stavka 1. bez odgađanja potvrđuje primitak potvrde koja prethodi preoblikovanju iz članka 86.m i ostalih informacija i dokumenata, kako je propisano pravom odredišne države članice. Donosi odluku o odobrenju prekograničnog preoblikovanja neposredno nakon što provede ocjenjivanje relevantnih uvjeta.
5. Nadležno tijelo iz stavka 1. prihvaća potvrdu koja prethodi preoblikovanju iz stavka 4. kao nepobitan dokaz ispravnog dovršetka radnji i formalnosti propisanih nacionalnim pravom polazišne države članice bez kojih se ne može odobriti prekogranično preoblikovanje.

Članak 86.q
Upis u registar

1. Pravom polazišne i odredišne države članice određuju se, za državno područje tih zemalja, aranžmani za objavljivanje okončanja prekograničnog preoblikovanja u registru.
2. Države članice osiguravaju da su u njihove registre, koji se javno objavljuju i čine dostupnima putem sustava iz članka 22., unesene barem sljedeće informacije:
 - (a) broj unosa u registar društva koje je nastalo prekograničnim preoblikovanjem;
 - (b) datum upisa u registar preoblikovanog društva u odredišnoj državi članici;
 - (c) datum brisanja ili uklanjanja društva koje provodi prekogranično preoblikovanje iz registra polazišne države članice;
 - (d) registracijski broj društva koje provodi preoblikovanje u polazišnoj državi članici i registracijski broj preoblikovanog društva u odredišnoj državi članici.
3. Države članice osiguravaju da registar u odredišnoj državi članici obavijesti registar u polazišnoj državi članici o tome da je preoblikovano društvo registrirano putem sustava iz članka 22. Države članice osiguravaju i da se upis društva koje provodi preoblikovanje ukloni neposredno nakon primitka obavijesti, ali ne prije toga.

Članak 86.r
Datum na koji prekogranično preoblikovanje počinje proizvoditi učinke

Prekogranično preoblikovanje proizvodi učinke od datuma upisa preoblikovanog društva u odredišnoj državi članici, nakon nadzora zakonitosti i odobrenja iz članka 86.p.

Članak 86.s
Posljedice prekograničnog preoblikovanja

1. Prekogranično preoblikovanje provedeno u skladu s nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive ima sljedeće posljedice:
 - (a) sva aktiva i pasiva društva koje provodi prekogranično preoblikovanje, uključujući sve ugovore, zajmove, prava i obveze, prenosi se i nastavlja s preoblikovanim društvom;
 - (b) članovi društva koje je provelo preoblikovanje postaju članovi preoblikovanog društva, osim ako iskoriste pravo istupanja iz članka 86.j stavka 2.;
 - (c) prava i obveze društva koje provodi prekogranično preoblikovanje koji proizlaze iz ugovora o radu ili iz radnih odnosa i koji postoje na datum na koji je prekogranično preoblikovanje počelo proizvoditi učinke, prenose se, zbog toga što je to prekogranično preoblikovanje počelo proizvoditi učinke, na društvo nastalo prekograničnim preoblikovanjem na datum na koji prekogranično preoblikovanje počinje proizvoditi učinke;
 - (d) moguće je pozivati se na mjesto sjedišta preoblikovanog društva u polazišnoj državi članici do trenutka brisanja društva koje provodi preoblikovanje iz registra u polazišnoj državi članici, osim ako se može dokazati da je treća strana znala ili je trebala znati za sjedište u odredišnoj državi članici.

2. Svaka djelatnost preoblikovanog društva provedena nakon datuma upisa u registar u određenoj državi članici, a prije brisanja društva koje provodi preoblikovanje iz registra polazišne države članice smatra se djelatnošću preoblikovanog društva.
3. Preoblikovano društvo odgovorno je za sve gubitke koji proizlaze iz razlika u nacionalnim pravnim sustavima polazišne i određene države članice ako društvo koje provodi preoblikovanje nije obavijestilo sve svoje ugovorne strane ili protustrane o prekograničnom preoblikovanju prije sklapanja ugovora.

Članak 86.t

Odgovornost neovisnih stručnjaka

Države članice utvrđuju barem pravila o građanskopravnoj odgovornosti neovisnih stručnjaka odgovornih za sastavljanje izvješća iz članka 86.g i članka 86.k stavka 2. točke (a), uključujući u pogledu neprimjerenog postupanja tih stručnjaka pri izvršavanju svojih dužnosti.

Članak 86.u

Valjanost

Prekogranično preoblikovanje koje je počelo proizvoditi učinke u skladu s postupcima za prenošenje ove Direktive ne može se proglasiti ništavim.

-
- (*) Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).
- (**) Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).”;
- (4) U članku 119. točka 2. mijenja se kako slijedi:
- (a) na kraju točke (c) dodaje se sljedeće: „; ili”;
 - (b) dodaje se sljedeća točka (d):
„(d) jedno društvo ili više njih u postupku prestanka društva bez likvidacije prenose svu svoju aktivu i pasivu na drugo postojeće društvo („društvo preuzimatelj”) bez izdavanja novih dionica društva preuzimatelja, pod uvjetom da jedna osoba izravno ili neizravno drži sve dionice u društvima koja se spajaju ili da članovi društava koja se spajaju posjeduju svoje dionice u istom omjeru u svim društvima koja se spajaju.”;
- (5) U članku 120. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. Države članice osiguravaju da se ovo poglavlje ne primjenjuje na društvo ili društva u sljedećim slučajevima:
- (a) ako je započet postupak prestanka poslovanja ili likvidacije ili stečajni postupak društva ili društava;
 - (b) ako je društvo predmet postupka preventivnog restrukturiranja zbog vjerojatnosti stečaja;

- (c) ako je u tijeku obustava plaćanja;
 - (d) ako je društvo predmet upotrebe instrumenata sanacije te sanacijskih ovlasti i mehanizama predviđenih u glavi IV. Direktive 2014/59/EU;
 - (e) ako su nacionalna nadležna tijela poduzela preventivne mjere kako bi se izbjeglo pokretanje postupaka iz točaka (a), (b) ili (d).”;
- (6) Članak 121. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. briše se točka (a);
 - (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
„2. Odredbe i formalnosti iz stavka 1. točke (b) posebno uključuju one koje se odnose na postupak donošenja odluka povezanih sa spajanjem i zaštitom radnika s obzirom na prava, osim prava uređenih u članku 133.”;
- (7) Članak 122. mijenja se kako slijedi:
- (a) točka (i) zamjenjuje se sljedećim:
„(i) akt ili akti o osnivanju društva koje je nastalo prekograničnim preoblikovanjem”;
 - (b) dodaju se točke (m) i (n), kako slijedi:
„(m) pojediniosti o ponudi novčane odštete članovima koji se protive prekograničnom spajanju u skladu s člankom 126.a;
(n) pojediniosti o zaštitnim mehanizmima ponuđenim vjerovnicima.”;
 - (c) dodaje se sljedeći drugi podstavak:
„Osim službenih jezika svake države članice društava koja se spajaju, države članice dopuštaju društvima koja se spajaju da upotrebljavaju jezik uobičajen u području međunarodnog poslovanja i financija u izradi nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje i svih ostalih povezanih dokumenata. Države članice utvrđuju koji jezik ima prednost u slučaju utvrđenih odstupanja između različitih jezičnih verzija tih dokumenata.”;
- (8) Umeće se sljedeći članak 122.a:

„Članak 122.a
Računovodstveni datum

1. Ako društvo nastalo prekograničnim spajanjem priprema godišnje financijske izvještaje u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima predviđenima Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća(*), datum od kojeg se transakcije društava koja se spajaju smatraju transakcijama društva nastalog prekograničnim spajanjem određuje se u skladu s tim računovodstvenim standardima.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, računovodstveni datum naveden u zajedničkom nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje jest datum na koji prekogranično spajanje počinje proizvoditi učinke, kako je navedeno u članku 129., osim ako društva koja se spajaju odrede neki drugi datum u svrhu olakšavanja postupka spajanja. U tom slučaju računovodstveni datum mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) ne smije biti raniji od datuma bilance iz posljednjih godišnjih financijskih izvještaja koje je sastavilo i objavilo bilo koje od društava koja se spajaju;
 - (b) mora omogućiti društvu koje nastaje prekograničnim spajanjem da sastavi svoje godišnje financijske izvještaje, uključujući učinke spajanja, u skladu sa zakonodavstvom Europske unije i zakonodavstvom država članica na datum bilance neposredno nakon datuma na koji prekogranično spajanje počinje proizvoditi učinke.
2. Države članice osiguravaju da se datum iz stavka 1. u računovodstvene svrhe smatra datumom od kojeg se transakcije društava koja se spajaju smatraju transakcijama društva nastalog prekograničnim spajanjem u nacionalnim zakonodavstvima svih društava koja se spajaju.
3. Države članice osiguravaju da se za priznavanje i vrednovanje aktive i pasive u financijskim izvještajima koje će biti prenesene na temelju prekograničnog spajanja preuzimanjem računovodstveni okvir društva preuzimatelja upotrebljava kao zajednički temelj svih društava koja se spajaju od datuma utvrđenog u stavku 1.
-
- (*) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog Parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).”;
- (9) Članci 123. i 124. zamjenjuju se sljedećim:

*„Članak 123.
Objavljivanje podataka*

1. Države članice osiguravaju da se zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje objavljuje i stavlja na raspolaganje javnosti u nacionalnim registrima iz članka 16. najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine na kojoj se donosi odluka o nacrtu uvjeta. Zajednički nacrt uvjeta mora biti dostupan i putem sustava iz članka 22.
2. Države članice mogu izuzeti društva koja se spajaju od zahtjeva iz stavka 1. ako, tijekom neprekinutog razdoblja koje počinje najmanje mjesec dana prije dana utvrđenog za održavanje glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje i koje ne završava prije nego što je skupština zaključena, ta društva besplatno ustupe javnosti nacrt zajedničkih uvjeta za prekogranično spajanje na svojem *web*-mjestu.
- Međutim, države članice ne uvjetuju to izuzeće nikakvim zahtjevima ni ograničenjima, osim onih koji su potrebni kako bi se osigurala sigurnost *web*-mjesta i vjerodostojnost dokumenata te mogu uvesti takve zahtjeve ili ograničenja osim i samo u mjeri u kojoj su oni razmjerni postizanju tih ciljeva.
3. Ako društva koja se spajaju objavljuju zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje u skladu sa stavkom 2. ovog članka, sljedeće se informacije objavljuju najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta u nacionalnim registrima iz članka 16.:
- (a) pravni oblik, tvrtka i sjedište svakog od društava koja se spajaju te pravni oblik, tvrtka i sjedište predloženi za svako novoosnovano društvo;
 - (b) registar u koji su predani dokumenti iz članka 14. za svako od društava koja se spajaju i broj unosa u taj registar;

- (c) za svako od društava koja se spajaju, aranžmani postignuti u svrhu ostvarivanja prava vjerovnika, radnika i članova društva;
 - (d) pojediniosti o *web*-mjestu na kojem se besplatno mogu dobiti zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje i potpune informacije o aranžmanima iz točke (c).
4. Države članice osiguravaju da se zahtjevi iz stavaka 1. i 3. mogu u potpunosti ispuniti internetom, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom u svakoj dotičnoj državi članici.
- Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru, države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom.
5. Ako nije propisano da glavna skupština društva preuzimatelja mora odobriti spajanje u skladu s člankom 126. stavkom 3., objava iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka provodi se najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine ostalih društava koja se spajaju.
6. Osim objavljivanja podataka iz stavaka 1., 2. i 3. države članice mogu zatražiti objavu zajedničkog nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje ili informacija iz stavka 3. u nacionalnom službenom listu. U tom slučaju države članice osiguravaju da registri iz članka 16. prenose relevantne informacije nacionalnom službenom listu.
7. Države članice osiguravaju da su objavljeni zajednički nacrt uvjeta prekograničnog spajanja i informacije iz stavka 3. besplatno dostupni javnosti. Nadalje, države članice osiguravaju da sve naknade koje registri naplaćuju društvima koja se spajaju za objavljivanje podataka iz stavaka 1. i 3. te za objavu iz stavka 6., prema potrebi, ne premašuju administrativne troškove pružanja usluge.

Članak 124.

Izvješće upravljačkog ili upravnog tijela članovima

1. Upravljačko ili upravno tijelo svakog od društava koja se spajaju sastavlja izvješće u kojem se objašnjavaju i opravdavaju pravni i gospodarski aspekti prekograničnog spajanja.
2. U izvješću iz stavka 1. osobito se navodi sljedeće:
- (a) posljedice prekograničnog spajanja za buduće poslovanje društva koje nastaje spajanjem i strateški plan uprave;
 - (b) objašnjenje i obrazloženje omjera zamjene dionica;
 - (c) opis posebnih poteškoća u vrednovanju, ako su nastale;
 - (d) posljedice prekograničnog spajanja za članove;
 - (e) prava i pravni lijekovi dostupni članovima koji se protive spajanju u skladu s člankom 126.a.
3. Izvješće se stavlja na raspolaganje, barem u elektroničkom obliku, članovima svakog od društava koja se spajaju najkasnije mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 126. Jednako tako, izvješće mora biti na sličan način dostupno predstavnicima radnika svakog društva koje se spaja ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima. Međutim, ako nije propisano da glavna skupština društva preuzimatelja mora odobriti spajanje u skladu s člankom 126. stavkom 3., izvješće

mora biti dostupno najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine ostalih društava koja se spajaju.

4. Međutim, izvješće iz stavka 1. nije nužno ako su svi članovi društava koja se spajaju pristali na odricanje od tog zahtjeva.”;
- (10) Umeće se sljedeći članak 124.a:

„Članak 124.a

Izvješće upravljačkog ili upravnog tijela radnicima

1. Upravljačko ili upravno tijelo svakog od društava koja se spajaju sastavlja izvješće u kojem se objašnjavaju posljedice prekograničnog spajanja za radnike.
2. U izvješću iz stavka 1. osobito se navodi sljedeće:
 - (a) posljedice prekograničnog spajanja za buduće poslovanje društva i strateški plan uprave;
 - (b) posljedice prekograničnog spajanja za zaštitu radnih odnosa;
 - (c) sve znatne promjene u uvjetima zaposlenja i lokacijama mjesta poslovanja društava;
 - (d) odnose li se čimbenici utvrđeni u točkama (a), (b) i (c) na društva kćeri društava koja se spajaju.
3. Izvješće iz stavka 1. ovog članka mora biti dostupno, barem u elektroničkom obliku, predstavnicima radnika svakog od društava koja se spajaju ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima društva najkasnije mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 126. Jednako tako, izvješće mora biti na sličan način dostupno članovima svakog od društava koja se spajaju.

Međutim, ako nije propisano da glavna skupština društva preuzimatelja mora odobriti spajanje u skladu s člankom 126. stavkom 3., izvješće mora biti dostupno najmanje mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine ostalih društava koja se spajaju.
4. Ako upravljačko ili upravno tijelo jednog društva ili više njih koja se spajaju pravodobno primi mišljenje predstavnika radnika ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samih radnika, kako je predviđeno nacionalnim pravom, radnici se obavješćuju o tome, a mišljenje se prilaže tom izvješću.
5. Međutim, ako društva koja se spajaju i njihova društva kćeri, ako postoje, nemaju radnike osim onih koji čine upravljačko ili upravno tijelo, nije potrebno sastaviti izvješće iz stavka 1.
6. Podnošenjem izvješća ne dovode se u pitanje primjenjiva prava na obavješćivanje i savjetovanje utvrđena na nacionalnoj razini nakon provedbe direktiva 2001/23/EZ, 2002/14/EZ ili 2009/38/EZ.”;
- (11) U članku 125. stavku 1. dodaje se sljedeći drugi podstavak:

„Pri ocjenjivanju neovisnosti stručnjaka države članice uzimaju u obzir okvir utvrđen člancima 22. i 22.b Direktive 2006/43/EZ.”;
- (12) Članak 126. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nakon što primi na znanje izvješća iz članka 124., 124.a i 125., prema potrebi, glavna skupština svakog od društava koja se spajaju donosi rezoluciju kojom odlučuje o odobrenju zajedničkog nacrtu uvjeta prekograničnog spajanja.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Države članice osiguravaju da nije moguće pobijati rezoluciju o odobrenju prekograničnog spajanja iz stavka 1. pred nadležnim tijelom isključivo na temelju sljedećeg:

- (a) ako je omjer zamjene dionica iz članka 122. točke (b) neprikladno utvrđen;
- (b) ako je novčana odšteta iz članka 122. točke (m) neprikladno utvrđena;
- (c) ako ukupna vrijednost dionica dodijeljenih članu nije jednaka vrijednosti dionica koje taj član posjeduje u društvu koje se spaja.”;

(13) umeću se sljedeći članci 126.a i 126.b:

*„Članak 126.a
Zaštita članova*

1. Države članice osiguravaju da sljedeći članovi društava koja se spajaju imaju pravo raspolagati svojim dionicama pod uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 6.:
 - (a) članovi koji posjeduju dionice s glasačkim pravima i koji nisu glasovali za odobrenje zajedničkog nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje;
 - (b) članovi koji posjeduju dionice bez glasačkih prava.
2. Države članice osiguravaju da jedan subjekt ili više njih iz stavka 1. ovog članka mogu raspolagati svojim dionicama u zamjenu za prikladnu isplaćenu novčanu odštetu nakon što prekogranično spajanje počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 129.:
 - (a) dotična društva koja se spajaju;
 - (b) preostali članovi dotičnih društava koja se spajaju;
 - (c) treće strane u dogovoru s dotičnim društvima koja se spajaju.
3. Države članice osiguravaju da svako od društava koja se spajaju u zajedničkom nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje, kako je utvrđeno u članku 122. stavku 1. točki (m), članovima iz stavka 1., koji žele iskoristiti svoje pravo na raspolaganje svojim dionicama, ponudi prikladnu odštetu. Države članice utvrđuju i rok za prihvatanje ponude, koji ni u kojem slučaju ne smije premašivati mjesec dana nakon održavanja glavne skupštine iz članka 126. ili, u slučajevima kad nije potrebno odobrenje glavne skupštine, dva mjeseca nakon objave zajedničkog nacrtu uvjeta za spajanje iz članka 123. Nadalje, države članice osiguravaju da društva koja se spajaju mogu prihvatiti ponudu dostavljenu elektroničkim putem na adresu koju su ta društva dostavila u tu svrhu.

Međutim, preuzimanjem vlastitih dionica društava koja se spajaju ne dovode se u pitanja nacionalna pravila kojima je uređen način na koji društvo preuzima vlastite udjele.
4. Države članice osiguravaju da je ponuda novčane odštete uvjetovana time da prekogranično spajanje počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 129. Nadalje,

države članice utvrđuju rok u kojem se plaća novčana odšteta, a koji ni u kojem slučaju ne smije premašivati mjesec dana nakon što prekogranično spajanje počne proizvoditi učinke.

5. Neovisni stručnjak imenovan u skladu s člankom 125. preispituje prikladnost novčane odštete. Stručnjak uzima u obzir tržišnu cijenu tih dionica u društvima koja se spajaju prije najave prijedloga za spajanje i vrijednost društva, ne uključujući učinak predloženog spajanja, kako je utvrđeno u skladu s opće prihvaćenim metodama vrednovanja.
6. Države članice osiguravaju da svi članovi koji su prihvatili ponudu novčane odštete iz stavka 3., ali koji smatraju da iznos odštete nije primjereno utvrđen, imaju pravo zatražiti ponovni izračun ponuđene novčane odštete pred nacionalnom sudom u roku od mjesec dana od prihvata ponude.
7. Države članice osiguravaju da su prava iz stavaka od 1. do 6. uređena nacionalnim pravom države članice mjerodavnim za društvo koje se spaja i da su nadležni sudovi te države članice. Svi članovi koji su prihvatili ponudu novčane odštete za preuzimanje njihovih dionica imaju pravo na pokretanje postupaka iz stavka 6. ili sudjelovanje u njima u svojstvu stranke.
8. Države članice osiguravaju i da članovi društava koja se spajaju, a koji se nisu protivili prekograničnom spajanju, ali koji su smatrali da je omjer zamjene dionica neprikladan, mogu pobiti omjer zamjene dionica utvrđen u zajedničkom nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje iz članka 122. pred nacionalnim sudom u roku od mjesec dana nakon što prekogranično spajanje počne proizvoditi učinke.
9. Države članice osiguravaju da, ako nacionalni sud utvrdi da omjer zamjene dionica nije prikladno utvrđen, sud ima ovlast naložiti društvu nastalom prekograničnim spajanjem da plati odštetu članovima koji su uspješno pobili omjer. Ta se odšteta sastoji od dodatne isplate u gotovini izračunane na temelju prikladnog omjera primjenjivog na zamjenu vrijednosnih papira ili dionica koji je utvrdio sud. Na zahtjev bilo kojeg od tih članova ili društava koja se spajaju, nacionalni sud ovlašten je naložiti društvu nastalom prekograničnim spajanjem da omogući dodatne dionice umjesto isplate u gotovini.
10. Države članice osiguravaju da je obveza plaćanja dodatne novčane odštete ili omogućavanja dodatnih dionica uređena pravom mjerodavnim za društvo nastalo prekograničnim spajanjem.

Članak 126.b **Zaštita vjerovnika**

1. Države članice mogu zahtijevati da upravljačko ili upravno tijelo društva koje se spaja dostavi izjavu koja točno ukazuje na financijsko stanje društva u okviru zajedničkog nacrta uvjeta za prekogranično spajanje iz članka 122. U izjavi mora biti navedeno, na temelju podataka dostupnih upravljačkom ili upravnom tijelu društva na datum davanja izjave te nakon što je provelo primjerene upite, da nije svjesno razloga zbog kojeg društvo nastalo spajanjem ne bi bilo u stanju podmirivati dospelje obveze. Rok za davanje izjave jest najkasnije mjesec dana prije objave zajedničkog nacrta uvjeta za prekogranično spajanje u skladu s člankom 123.
2. Države članice osiguravaju da se vjerovnici društava koja se spajaju, a koji nisu zadovoljni zaštitom svojih interesa predviđenom zajedničkim nacrtom uvjeta za prekogranično spajanje, kako je predviđeno člankom 122. stavkom 1. točkom (n),

moгу obratiti prikladnom upravnom ili sudskom tijelu u svrhu dobivanja primjerene zaštite u roku od mjesec dana od objave iz članka 123.

3. Pretpostavlja se da vjerovnici društava koja se spajaju nisu ugroženi prekograničnim spajanjem u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

- (a) ako društva koja se spajaju zajedno s nacrtom uvjeta za prekogranično spajanje objave izvješće neovisnog stručnjaka, koji je zaključio da nije vjerojatno da će prava vjerovnika biti neopravdano ugrožena. Neovisnog stručnjaka treba imenovati ili odobriti nadležno tijelo, a mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 125. stavku 1.;
- (b) ako je vjerovnicima ponuđeno pravo na naplatu, od jamca treće strane ili društva nastalog spajanjem, iznosa barem jednakovrijednog njihovu izvornom potraživanju koji se može potraživati u istoj jurisdikciji kao i izvorno potraživanje te koji je kreditne kvalitete barem razmjerne s izvornim potraživanjem vjerovnika neposredno nakon zaključenja spajanja.

4. Stavcima 1., 2. i 3. ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih propisa države članice društava koja se spajaju o zadovoljstvu ili osiguranju plaćanja koja se duguju javnim tijelima.”;

- (14) Članak 127. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države članice osiguravaju da društva koja se spajaju mogu podnijeti zahtjev za dobivanje potvrde koja prethodi spajanju, uključujući sve informacije i dokumente, u potpunosti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom iz stavka 1.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.”;

- (b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice osiguravaju da se potvrda šalje tijelima navedenima u članku 128. stavku 1. putem sustava povezivanja registara u skladu s člankom 22.”;

- (c) stavak 3. briše se;

- (15) Članak 128. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za potrebe stavka 1. ovog članka svako od društava koja se spajaju dostavlja tijelu utvrđenom u tom stavku zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje koji je odobrila glavna skupština iz članka 126.”;

- (b) dodaju se sljedeći stavci 3. i 4.:

„3. Svaka država članica osigurava da svako od društava koja se spajaju može podnijeti zahtjev za dovršetak postupka iz stavka 1., uključujući sve informacije i dokumente, u potpunosti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru, države članice mogu poduzeti mjere koje mogu obuhvaćati osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom države članice kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.

4. Nadležno tijelo države članice društva nastalog prekograničnim spajanjem prihvaća potvrdu ili potvrde koje prethode spajanju iz članka 127. stavka 2. kao nepobitan dokaz ispravnog dovršetka radnji i formalnosti koje prethode spajanju u dotičnoj državi članici ili državama članicama. Nadležno tijelo ili nadležna tijela društava koja se spajaju dijele potvrdu s nadležnim tijelom države članice društva nastalog spajanjem putem sustava povezivanja registara u skladu s člankom 22.”;

(16) Članak 131. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sva aktiva i pasiva društva koje je predmet preuzimanja, uključujući sve ugovore, zajmove, prava i obveze, prenosi se i nastavlja s društvom preuzimateljem.”;

(b) u stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sva aktiva i pasiva društava koja se spajaju, uključujući sve ugovore, zajmove, prava i obveze, prenosi se i nastavlja s novim društvom.”;

(17) Članak 132. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako prekogranično spajanje preuzimanjem provodi društvo koje posjeduje sve dionice i ostale vrijednosne papire koji daju pravo glasa na glavnoj skupštini društva ili društava koja su predmet preuzimanja ili osoba koja izravno ili neizravno posjeduje sve dionice društva preuzimatelja i društava koja su predmet preuzimanja, a društvo preuzimatelj ne dodjeljuje dionice u okviru spajanja:

- ne primjenjuju se članak 122. točke (b), (c), (e) i (m), članak 125. i članak 131. stavak 1. točka (b),
- članak 124. i članak 126. stavak 1. ne primjenjuju se na društvo ili društva koja su predmet preuzimanja.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Ako je pravima država članica svih društava koja se spajaju predviđeno izuzeće od odobrenja glavne skupštine u skladu s člankom 126. stavkom 3. i stavkom 1. ovog članka, zajednički nacrt uvjeta za prekogranično spajanje ili informacije iz članka 123. stavaka od 1. do 3. te izvješća iz članaka 124. i 124.a moraju biti dostupni najkasnije mjesec dana prije nego što društvo donese odluku o spajanju u skladu s nacionalnim pravom.”;

(18) Članak 133. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Kada društvo nastalo prekograničnim spajanjem postupa u skladu sa sustavom sudjelovanja radnika, to društvo dužno je poduzeti mjere kako bi se osigurala zaštita prava radnika na sudjelovanje u slučaju naknadnih prekograničnih ili nacionalnih spajanja, podjela ili preoblikovanja u razdoblju od tri godine nakon što je prekogranično spajanje počelo proizvoditi učinke, primjenom pravila utvrđenih u stavicima od 1. do 6. *mutatis mutandis*.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Društvo obavješćuje svoje radnike o tome hoće li primjenjivati standardna pravila za sudjelovanje iz stavka 3. točke (h) ili hoće li započeti pregovore u okviru

posebnog pregovaračkog tijela. U potonjem slučaju društvo bez odgađanja obavještuje svoje radnike o ishodu pregovora.”;

(19) Umeće se sljedeći članak 133.a:

„Članak 133.a
Odgovornost neovisnih stručnjaka

Države članice utvrđuju pravila o građanskopravnoj odgovornosti neovisnih stručnjaka odgovornih za sastavljanje izvješća iz članka 125. i članka 126.b stavka 2. točke (a) u pogledu neprimjerenog postupanja tih stručnjaka pri izvršavanju svojih dužnosti.”;

(20) U glavi II. dodaje se sljedeće poglavlje IV.:

„POGLAVLJE IV.

Prekogranične podjele društava kapitala

Članak 160.a
Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na prekograničnu podjelu društva kapitala osnovanog u skladu sa zakonodavstvom države članice koje ima sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u Uniji, uz uvjet da su najmanje dva društva koja sudjeluju u podjeli uređena zakonodavstvima različitih država članica („prekogranična podjela”).
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere za utvrđivanje postupka prekogranične podjele iz stavka 1.

Članak 160.b
Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

- (1) „društvo kapitala”, dalje u tekstu „društvo”, znači društvo kako je definirano u Prilogu II.;
- (2) „društvo koje se dijeli” znači društvo koje je u postupku prekogranične podjele, pri čemu prenosi svu svoju aktivu i pasivu jednom društvu ili više njih ili, u slučaju djelomične podjele, prenosi dio svoje aktive i pasive jednom društvu ili više njih;
- (3) „podjela” znači postupak kojim:
 - (a) društvo koje se dijeli, bez prestanka društva ili likvidacije, prenosi svu svoju aktivu i pasivu dvama novoosnovanim društvima ili više njih („prijamna trgovačka društva”) u zamjenu za izdavanje članovima društva koje se dijeli vrijednosnih papira ili dionica u prijamnim trgovačkim društvima te, ako postoji, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % nominalne vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica ili, ako nemaju nominalnu vrijednost, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % knjigovodstvene vrijednosti njihovih vrijednosnih papira ili dionica („potpuna podjela”);

- (b) društvo koje se dijeli prenosi svu svoju aktivu i pasivu jednom novoosnovanom društvu ili više njih („prijamna trgovačka društva”) u zamjenu za izdavanje članovima društva koje se dijeli vrijednosnih papira ili dionica u prijamnim trgovačkim društvima ili, u društvu koje se dijeli, ili u prijamnim trgovačkim društvima i društvu koje se dijeli te, ako postoji, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % nominalne vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica ili, u slučaju nepostojanja nominalne vrijednosti, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % knjigovodstvene vrijednosti njihovih vrijednosnih papira ili dionica („djelomična podjela”).

Članak 160.c

Daljnje odredbe koje se odnose na područje primjene

1. Neovisno o članku 160.b stavku 3. ovo se poglavlje primjenjuje i na prekogranične podjele kod kojih je nacionalnim zakonodavstvom najmanje jedne dotične države članice dopuštena isplata u gotovini iz članka 160.b stavka 3. točaka (a) i (b) koja premašuje 10 % nominalne vrijednosti ili, u slučaju nepostojanja nominalne vrijednosti, 10 % knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnih papira ili dionica koji predstavljaju kapital prijamnih trgovačkih društava.
2. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovo poglavlje na prekogranične podjele u kojima sudjeluju zadruge čak i u slučajevima kada su one obuhvaćene definicijom „društva kapitala” kako je utvrđeno u članku 160 b stavku 1.
3. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na prekogranične podjele u kojima sudjeluje društvo čiji je cilj kolektivno ulaganje javnog kapitala koje funkcionira na načelu raspodjele rizika i čiji se udjeli na zahtjev imatelja otkupljuju ili amortiziraju, izravno ili neizravno, iz imovine tog društva. Radnja koju takvo društvo poduzme radi osiguranja da vrijednost njegovih udjela na burzi ne odstupa znatno od njegove neto knjigovodstvene vrijednosti, smatra se istovjetnom takvom otkupu ili amortizaciji.

Članak 160.d

Uvjeti koji se odnose na prekogranične podjele

1. Države članice osiguravaju da, ako društvo namjerava provesti prekograničnu podjelu, država članica društva koje se dijeli i prijamnih trgovačkih društava može provjeriti ispunjava li prekogranična podjela uvjete utvrđene u stavku 2.
2. Društvo nema pravo provoditi prekograničnu podjelu u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako je započet postupak prestanka poslovanja ili likvidacije ili stečajni postupak društva;
 - (b) ako je društvo predmet postupka preventivnog restrukturiranja zbog vjerojatnosti stečaja;
 - (c) ako je u tijeku obustava plaćanja;
 - (d) ako je društvo predmet upotrebe instrumenata sanacije te sanacijskih ovlasti i mehanizama predviđenih u glavi IV. Direktive 2014/59/EU;
 - (e) ako su nacionalna tijela poduzela preventivne mjere kako bi se izbjeglo pokretanje postupaka iz točke (a), (b) ili (d).

3. Država članica društva koje se dijeli osigurava da nadležno tijelo ne odobrava podjelu ako je nakon ispitivanja predmetnog slučaja te uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti utvrdilo da podjela predstavlja umjetnu konstrukciju u svrhu ostvarivanja neprimjerenih poreznih olakšica ili nezakonitog ugrožavanja zakonskih ili ugovornih prava radnika, vjerovnika ili članova.
4. Dio postupka i formalnosti koje je potrebno ispuniti u vezi s prekograničnom podjelom u svrhu dobivanja potvrde koja prethodi podjeli uređeni su nacionalnim pravom države članice društva koje se dijeli, dok je dio postupka i formalnosti koje je potrebno ispuniti nakon dobivanja potvrde koja prethodi podjeli u skladu s pravom Unije uređen nacionalnim pravima država članica prijamnih trgovačkih društava.

Članak 160.e

Nacrt uvjeta za prekogranične podjele

1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli izrađuje nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu. Nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu mora obuhvaćati najmanje sljedeće:
 - (a) pravni oblik, tvrtku i sjedište koji su predloženi za novo društvo ili društva koja nastaju prekograničnom podjelom;
 - (b) prema potrebi, omjer primjenjiv na zamjenu vrijednosnih papira ili udjela koji predstavljaju kapital društva i iznos moguće isplate u gotovini;
 - (c) uvjete za dodjelu vrijednosnih papira ili udjela koji predstavljaju temeljni kapital prijamnih trgovačkih društava ili društva koje se dijeli;
 - (d) predloženi raspored za prekograničnu podjelu;
 - (e) vjerojatne posljedice prekogranične podjele na zapošljavanje;
 - (f) datum od kojeg imatelji vrijednosnih papira ili udjela koji predstavljaju temeljni kapital društava imaju pravo na sudjelovanje u dobiti i bilo koji posebni uvjeti koji utječu na to pravo;
 - (g) datum ili datume od kojih se transakcije društva koje se dijeli za potrebe knjigovodstva počinju smatrati transakcijama prijamnih trgovačkih društava;
 - (h) pojedinosti o svim posebnim pogodnostima koje se dodjeljuju članovima upravnih, upravljačkih, nadzornih ili kontrolnih tijela društva koje se dijeli;
 - (i) prava koja su prijamna trgovačka društva dodijelila članovima društva koji uživaju posebna prava ili imateljima vrijednosnih papira koji predstavljaju kapital društva koje se dijeli, osim dionica, ili mjere predložene u vezi s njima;
 - (j) sve posebne pogodnosti koje se dodjeljuju stručnjacima koji razmatraju nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu;
 - (k) akte o osnivanju prijamnih trgovačkih društava i sve izmjene akata o osnivanju društva koje se dijeli u slučaju djelomične podjele;
 - (l) prema potrebi, informacije o postupcima na temelju kojih se u skladu s člankom 160.n utvrđuju aranžmani za sudjelovanje radnika u definiranju svojih prava na sudjelovanje u prijamnim trgovačkim društvima i dostupne mogućnosti za takve aranžmane;
 - (m) točan opis aktive i pasive društva koje se dijeli i izjava o tome kako će se ta aktiva i pasiva raspodijeliti između prijamnih trgovačkih društava ili kako će je

zadržati društvo koje se dijeli u slučaju djelomične podjele, uključujući opis postupanja s aktivom i pasivom koja nije izričito dodijeljena u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu, kao što je aktiva i pasiva koja je nepoznata na datum sastavljanja nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu;

- (n) informacije o procjeni aktive i pasive koja se dodjeljuje svakom društvu koje sudjeluje u prekograničnoj podjeli;
 - (o) datume izvještaja društva koje se dijeli, koji su iskorišteni kako bi se utvrdili uvjeti za prekograničnu podjelu;
 - (p) ako je to prikladno, raspodjelu članovima društva koje se dijeli dionica i vrijednosnih papira u prijamnim trgovačkim društvima ili u društvu koje se dijeli ili u kombinaciji prijamnih trgovačkih društava i društva koje se dijeli i kriterij na kojemu se ta raspodjela temelji;
 - (q) pojedinosti o ponudi novčane odštete članovima koji se protive prekograničnoj podjeli u skladu s člankom 160.l;
 - (r) pojedinosti o zaštitnim mehanizmima ponuđenima vjerovnicima.
2. Države članice osiguravaju da, ako aktiva društva koje se dijeli nije izričito dodijeljena u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i ako tumačenjem tih uvjeta nije donesena odluka o njezinoj mogućoj dodjeli, aktiva ili protuvrijednost za aktivu dodjeljuju se svim prijamnim trgovačkim društvima ili, u slučaju djelomične podjele, svim prijamnim trgovačkim društvima i društvu koje se dijeli razmjerno omjeru neto aktive dodijeljene svakom od tih društava u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu.
3. Države članice jednako tako osiguravaju da se pasiva društva koje se dijeli, ako nije izričito dodijeljena u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu, dodjeljuje prijamnim trgovačkim društvima i društvu koje se dijeli razmjerno omjeru neto aktive dodijeljene svakom od tih društava u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu. Nadalje, solidarna odgovornost ograničena je na vrijednost neto aktive dodijeljene svakom društvu na datum podjele.
4. Osim službenih jezika država članica prijamnih trgovačkih društava i društva koje se dijeli, države članice dopuštaju društvu da upotrebljava jezik uobičajen u području međunarodnog poslovanja i financija u izradi nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i svih ostalih povezanih dokumenata. Države članice utvrđuju koji jezik ima prednost u slučaju odstupanja između različitih jezičnih verzija tih dokumenata.

Članak 160.f **Računovodstveni datum**

1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli ima pravo na određivanje računovodstvenog datuma ili računovodstvenih datuma u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu radi olakšavanja postupka podjele.

Računovodstveni datum naveden u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu jest datum na koji prekogranična podjela počinje proizvoditi učinke, kako je navedeno u članku 160.t, osim ako društvo odredi druge datume u svrhu olakšavanja postupka podjele.

U tom slučaju svaki računovodstveni datum mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) ne smije biti raniji od datuma bilance iz zadnjih godišnjih financijskih izvještaja koje je sastavilo i objavilo društvo koje se dijeli;

- (b) u pogledu svakog prijamnog trgovačkog društva ne smije biti raniji od datuma na koji je prijamno trgovačko društvo osnovano;
- (c) datumi iz točaka (a) i (b) omogućuju prijamnim trgovačkim društvima i, u slučaju djelomične podjele, društvu koje se dijeli, da sastave svoje godišnje financijske izvještaje, uključujući učinke podjele, u skladu s pravom Unije i pravom država članica, na datume bilance obuhvaćenih društava neposredno nakon datuma na koji prekogranična podjela počne proizvoditi učinke.

Za potrebe točaka (a) i (b) pri određivanju računovodstvenog datuma može se uzeti u obzir računovodstveni okvir koji upotrebljava prijamno trgovačko društvo.

- 2. Države članice osiguravaju da se u nacionalnim zakonodavstvima svih društava nastalih prekograničnom podjelom datumi iz stavka 1. u računovodstvene svrhe smatraju datumima od kojih se transakcije društva koje se dijeli smatraju transakcijama svakog od prijamnih trgovačkih društava.
- 3. Države članice osiguravaju da se od datuma utvrđenih u stavku 1. za priznavanje i vrednovanje aktive i pasive u financijskim izvještajima koja će biti prenesena na temelju prekogranične podjele upotrebljava računovodstveni okvir prijamnih trgovačkih društava.

Članak 160.g

Izvješće upravljačkog ili upravnog tijela članovima

- 1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli sastavlja izvješće u kojem se objašnjavaju i opravdavaju pravni i gospodarski aspekti prekogranične podjele.
- 2. U izvješću iz stavka 1. osobito se objašnjava sljedeće:
 - (a) posljedice prekogranične podjele na buduće poslovanje prijamnih trgovačkih društava te, u slučaju djelomične podjele, društva koje se dijeli te na strateški plan njihovih uprava;
 - (b) ako je primjenjivo, objašnjenje i obrazloženje omjera zamjene dionica;
 - (c) opis posebnih poteškoća u vrednovanju, ako su nastale;
 - (d) posljedice prekogranične podjele na članove;
 - (e) prava i pravni lijekovi dostupni članovima koji se protive prekograničnoj podjeli u skladu s člankom 160.l.
- 3. Izvješće iz stavka 1. ovog članka mora biti dostupno, barem u elektroničkom obliku, članovima društva koje se dijeli najkasnije dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 160.k. Izvješće jednako tako mora biti na sličan način dostupno predstavnicima radnika društva koje se dijeli ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima.
- 4. Međutim, izvješće iz stavka 1. nije nužno ako su svi članovi društva koje se dijeli pristali na odricanje od tog dokumenta.

Članak 160.h

Izvješće upravljačkog ili upravnog tijela radnicima

- 1. Upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli sastavlja izvješće u kojem se objašnjavaju posljedice prekogranične podjele na radnike.

2. U izvješću iz stavka 1. osobito se objašnjava sljedeće:
 - (a) posljedice prekogranične podjele na buduće poslovanje prijamnih trgovačkih društava te, u slučaju djelomične podjele, društva koje se dijeli te na strateški plan uprave;
 - (b) posljedice prekogranične podjele na zaštitu radnih odnosa;
 - (c) sve važne promjene u uvjetima zaposlenja i lokacijama mjesta poslovanja društava;
 - (d) odnose li se čimbenici utvrđeni u točkama (a), (b) i (c) i na društva kćeri društva koje se dijeli.
3. Izvješće iz stavka 1. mora biti dostupno, barem u elektroničkom obliku, predstavnicima radnika društva koje se dijeli ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samim radnicima društva najkasnije dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 160.k. Izvješće jednako tako mora biti na sličan način dostupno članovima društva koje se dijeli.
4. Ako upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli pravodobno primi mišljenje predstavnika radnika ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samih radnika, kako je predviđeno nacionalnim pravom, radnici se obavješćuju o tome, a mišljenje se prilaže tom izvješću.
5. Međutim, ako društvo koje se dijeli i sva njegova društva kćeri, ako postoje, nemaju radnike osim onih koji čine upravljačko ili upravno tijelo, nije potrebno izvješće iz stavka 1.
6. Stavcima od 1. do 5. ne dovode se u pitanje primjenjiva prava na obavješćivanje i savjetovanje utvrđena na nacionalnoj razini nakon provedbe direktiva 2001/23/EZ, 2002/14/EZ ili 2009/38/EZ.

Članak 160.i

Ispitivanje neovisnog stručnjaka

1. Države članice osiguravaju da društvo koje se dijeli najmanje dva mjeseca prije datuma održavanja glavne skupštine iz članka 160.k podnosi zahtjev nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 160.o stavkom 1. radi imenovanja stručnjaka za ispitivanje i ocjenjivanje nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu i izvješća iz članka 160.g i 160.h, u skladu s odredbom utvrđenom u stavku 6. ovog članka.

Zahtjevu za imenovanje stručnjaka potrebno je priložiti sljedeće:

 - (a) nacrt uvjeta za podjelu iz članka 160.e;
 - (b) izvješća iz članka 160.g i 160.h.
2. Nadležno tijelo imenuje neovisnog stručnjaka u roku od pet radnih dana od zahtjeva navedenog u stavku 1. i primitka nacrtu uvjeta i izvješća. Stručnjak je neovisan u odnosu na društvo koje se dijeli i može biti fizička ili pravna osoba, ovisno o pravu predmetne države članice. Pri ocjenjivanju neovisnosti stručnjaka države članice uzimaju u obzir okvir utvrđen člancima 22. i 22.b Direktive 2006/43/EZ.
3. Stručnjak sastavlja pisano izvješće u kojem je navedeno najmanje sljedeće:
 - (a) metoda ili metode koje se upotrebljavaju za utvrđivanje predloženog omjera zamjene dionica;

- (b) izjava o tome jesu li metoda ili metode iz točke (a) prikladne;
 - (c) izračun vrijednosti koje su dobivene upotrebom metoda iz točke (a) i mišljenje o relativnoj važnosti tih metoda za određivanje predložene vrijednosti;
 - (d) ocjena o tome je li omjer zamjene dionica pravedan i razuman;
 - (e) detaljna ocjena točnosti izvješća i informacija koje je dostavilo društvo;
 - (f) opis svih činjeničnih elemenata potrebnih kako bi nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 160.o stavkom 1. provelo detaljnu procjenu u svrhu utvrđivanja predstavlja li prekogranična podjela umjetnu konstrukciju u skladu s člankom 160.p, uključujući barem sljedeće: značajke uspostavljanja u dotičnim državama članicama prijamnih trgovačkih društava, uključujući namjeru, sektor, ulaganje, neto promet i dobit ili gubitak, broj radnika, sastav bilance, poreznu rezidentnost, imovinu i njezinu lokaciju, uobičajeno mjesto rada radnika i posebnih grupa radnika, mjesto na kojem dopijevaju socijalni doprinosi i komercijalni rizici koje preuzima društvo koje se dijeli u državama članicama prijamnih trgovačkih društava.
4. Države članice osiguravaju da neovisni stručnjak ima pravo od društva koje se dijeli ishoditi sve relevantne informacije i dokumente te provesti sve potrebne istrage kako bi utvrdio sve elemente nacrtu uvjeta ili izvješća uprave. Neovisni stručnjak isto tako ima pravo primati primjedbe i mišljenja predstavnika radnika društva ili, ako takvi predstavnici ne postoje, samih radnika te vjerovnika i članova društva.
 5. Države članice osiguravaju da se informacije koje dostavlja neovisni stručnjak mogu upotrebljavati samo u svrhu izrade izvješća i da povjerljive informacije, uključujući poslovne tajne, neće biti otkrivene. Ako je to prikladno, stručnjak može dostaviti zaseban dokument koji sadržava povjerljive informacije nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 160.o stavkom 1.; taj zaseban dokument dostupan je samo društvu koje se dijeli i ne smije se otkrivati trećim stranama.
 6. Države članice od odredbi ovog članka izuzimaju mikropoduzeća i mala poduzeća, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ (**).

Članak 160.j

Objavljivanje podataka

1. Države članice osiguravaju da države članice društva koje se dijeli objavljuju i stavljaju na raspolaganje javnosti u registru, najkasnije mjesec dana prije datuma održavanja glavne skupštine na kojoj se donosi odluka, sljedeće dokumente:
 - (a) nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu;
 - (b) ako je primjenjivo, izvješće neovisnog stručnjaka iz članka 160.i;
 - (c) obavijest kojom se članovi, vjerovnici i radnici društva koje se dijeli obavješćuju o tome da prije datuma održavanja glavne skupštine mogu društvu i nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 160.o stavkom 1. podnijeti primjedbe o dokumentima iz prvog podstavka točaka (a) i (b).

Dokumenti iz prvog podstavka moraju biti dostupni i putem sustava iz članka 22.
2. Države članice mogu izuzeti društvo koje se dijeli od zahtjeva u vezi s objavljivanjem podataka utvrđenog u stavku 1. ako tijekom neprekidnog razdoblja koje započinje najmanje mjesec dana prije datuma utvrđenog za održavanje glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta za podjelu i koje ne završava prije

završetka glavne skupštine, dokumente iz stavka 1. besplatno javno ustupi na svojem *web*-mjestu.

Međutim, države članice ne uvjetuju to izuzeće nikakvim zahtjevima i ograničenjima, osim onih koji su potrebni kako bi se osigurala sigurnost *web*-mjesta i vjerodostojnost tih dokumenata osim i samo u mjeri u kojoj su oni razmjerni postizanju tih ciljeva.

3. Kada društvo koje se dijeli objavljuje nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu u skladu sa stavkom 2. ovog članka, najkasnije mjesec dana prije datuma utvrđenog za održavanje glavne skupštine na kojoj se odlučuje o nacrtu uvjeta registru dostavlja sljedeće informacije:
 - (a) pravni oblik, tvrtku i sjedište društva koje se dijeli te pravni oblik, tvrtku i sjedište koji su predloženi za svako novoosnovano društvo nastalo prekograničnom podjelom;
 - (b) registar u koji su predani dokumenti iz članka 14. za društvo koje se dijeli i broj unosa u taj registar;
 - (c) aranžmane postignute u svrhu ostvarivanja prava vjerovnika, radnika i članova društva;
 - (d) pojedinosti o *web*-mjestu na kojem se mogu besplatno i internetom dobiti nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu, obavijest i izvješće stručnjaka iz stavka 1. te potpune informacije o aranžmanima iz točke (c) ovog stavka.
4. Države članice osiguravaju da se zahtjevi iz stavaka 1. i 3. mogu u potpunosti ispuniti internetom, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom u predmetnoj državi članici.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom.
5. Osim objavljivanja podataka iz stavaka 1., 2. i 3. države članice mogu zatražiti objavu uvjeta za prekograničnu podjelu ili informacija iz stavka 3. u nacionalnom službenom listu. U tom slučaju države članice osiguravaju da registar prenosi relevantne informacije nacionalnim službenim listovima.
6. Države članice osiguravaju da je dokumentacija iz stavka 1. besplatno dostupna javnosti. Države članice osiguravaju da sve naknade koje registri naplaćuju društvu koje se dijeli za objavljivanje podataka iz stavaka 1. i 3. te za objavu iz stavka 5., prema potrebi, ne premašuju administrativne troškove pružanja usluge.

Članak 160.k

Odobrenje glavne skupštine

1. Nakon što primi na znanje izvješća iz članaka 160.g, 160.h i 160.i, glavna skupština društva koje se dijeli prema potrebi donosi rezoluciju kojom odlučuje o odobrenju nacrta uvjeta za prekograničnu podjelu. Društvo obavješćuje nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 160.o stavkom 1. o odluci glavne skupštine.
2. Glavna skupština društva može zadržati pravo da provedbu prekogranične podjele uvjetuje svojom brzom potvrdom aranžmana iz članka 160.n.
3. Države članice osiguravaju da je za odobrenje svih izmjena nacrta uvjeta za prekograničnu podjelu potrebna najmanje dvotrećinska većina i najviše 90 % glasova povezanih sa zastupljenim dionicama ili zastupljenim upisanim temeljnim kapitalom.

U svakom slučaju, prag za glasovanje ne smije biti veći od onog utvrđenog nacionalnim pravom za odobrenje prekograničnih spajanja.

4. Glavna skupština odlučuje i o tome iziskuje li prekogranična podjela izmjene osnivačkih akata društva koje se dijeli.
5. Države članice osiguravaju da glavna skupština ne može pobijati prekograničnu podjelu isključivo na temelju sljedećeg:
 - (a) ako je omjer zamjene dionica iz članka 160.e neprikladno utvrđen;
 - (b) ako je novčana odšteta iz članka 160.l neprikladno utvrđena;
 - (c) ako ukupna vrijednost dionica dodijeljenih članu nije jednakovrijedna vrijednosti dionica koje taj član posjeduje u društvu koje se dijeli.

Članak 160.l **Zaštita članova**

1. Države članice osiguravaju da sljedeći članovi društva koje se dijeli imaju pravo raspolagati svojim dionicama u skladu s uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 6.:
 - (a) članovi koji posjeduju dionice s glasačkim pravima, a koji nisu glasovali za odobrenje nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu;
 - (b) članovi koji posjeduju dionice bez glasačkih prava.
2. Države članice osiguravaju da jedan subjekt ili više njih iz stavka 1. mogu raspolagati svojim dionicama u zamjenu za prikladnu isplaćenu novčanu odštetu nakon što prekogranična podjela počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 160.t:
 - (a) društvo koje se dijeli;
 - (b) preostali članovi tog društva;
 - (c) treće strane u dogovoru s društvom koje se dijeli.
3. Države članice osiguravaju da društvo koje se dijeli u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu, kako je utvrđeno u članku 160.e stavku 1. točki (q), članovima iz stavka 1. ovog članka, koji žele iskoristiti pravo na raspolaganje svojim dionicama, ponudi prikladnu odštetu. Države članice utvrđuju i razdoblje za prihvrat ponude, koje ni u kojem slučaju ne smije premašivati mjesec dana nakon održavanja glavne skupštine iz članka 160.k. Nadalje, države članice osiguravaju da društvo može prihvatiti ponudu dostavljenu elektroničkim putem na adresu koju je društvo dostavilo u tu svrhu.

Međutim, preuzimanjem vlastitih dionica iz stavka 1. ne dovode se u pitanje nacionalna pravila kojima je uređen način na koji društvo preuzima vlastite dionice.
4. Države članice osiguravaju da je ponuda novčane odštete uvjetovana time da prekogranična podjela počne proizvoditi učinke u skladu s člankom 160.t. Nadalje, države članice utvrđuju rok u kojem se plaća novčana odšteta, a koji ne smije premašivati mjesec dana nakon što prekogranična podjela počne proizvoditi učinke.
5. Države članice osiguravaju da svi članovi koji su prihvatili ponudu novčane odštete iz stavka 3., ali koji smatraju da iznos odštete nije primjereno utvrđen, imaju pravo zatražiti ponovni izračun ponuđene novčane odštete pred nacionalnom sudom u roku od mjesec dana od prihvata ponude.

6. Države članice osiguravaju da su prava iz stavaka od 1. do 5. uređena nacionalnim pravom države članice mjerodavnim za društvo koje se dijeli i da su nadležni sudovi te države članice. Svi članovi koji su prihvatili ponudu za preuzimanje njihovih udjela imaju pravo na pokretanje ili sudjelovanje u svojstvu stranke u postupcima iz stavka 5.
7. Države članice osiguravaju i da članovi društva koje se dijeli, a koji se nisu protivili prekograničnoj podjeli, ali koji su smatrali da je omjer zamjene dionica neprikladan, mogu pobiti omjer zamjene dionica utvrđen u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu pred nacionalnim sudom u roku od mjesec dana nakon što prekogranična podjela počne proizvoditi učinke.
8. Države članice osiguravaju da, ako nacionalni sud utvrdi da omjer zamjene dionica nije prikladno utvrđen, sud ima ovlast naložiti prijamnom trgovačkom društvu da plati odštetu članovima koji su uspješno pobili omjer. Ta se odšteta sastoji od dodatne isplate u gotovini izračunane na temelju prikladnog omjera primjenjivog na zamjenu vrijednosnih papira ili dionica koji je utvrdio sud. Na zahtjev bilo kojeg od tih članova nacionalni sud ovlašten je naložiti prijamnom trgovačkom društvu da omogući dodatne dionice umjesto isplate u gotovini.
9. Države članice osiguravaju da je obveza plaćanja dodatne novčane odštete ili pružanja dodatnih dionica uređena pravom mjerodavnim za društvo nastalo prekograničnom podjelom.

Članak 160.m
Zaštita vjerovnika

1. Države članice mogu zahtijevati da upravljačko ili upravno tijelo društva koje se dijeli dostavi izjavu koja točno ukazuje na financijsko stanje društva u okviru nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu iz članka 160.e. U izjavi mora biti navedeno, na temelju podataka dostupnih upravljačkom ili upravnom tijelu društva na datum davanja izjave te nakon što je provelo primjerene upite, da nije svjesno razloga zbog kojeg bilo koje prijamno trgovačko društvo te, u slučaju djelomične podjele, društvo koje se dijeli, nakon što podjela počne proizvoditi učinke, ne bi bilo u stanju podmirivati dospelje obveze koje su im dodijeljene u skladu s nacrtom uvjeta za prekograničnu podjelu. Rok za davanje izjave jest najranije mjesec dana prije objave nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu u skladu s člankom 160.j.
2. Države članice osiguravaju da se vjerovnici koji nisu zadovoljni zaštitom svojih interesa predviđenom nacrtom uvjeta za prekograničnu podjelu, kako je predviđeno člankom 160.e, mogu obratiti prikladnom upravnom ili sudskom tijelu u svrhu dobivanja primjerene zaštite u roku od mjesec dana od objave podataka iz članka 160.j.
3. Pretpostavlja se da vjerovnici društva koje se dijeli nisu ugroženi prekograničnom podjelom u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:
 - (a) ako društvo zajedno s nacrtom uvjeta za preoblikovanje objavi izvješće stručnjaka, koji je zaključio da nije vjerojatno da će prava vjerovnika biti neopravdano ugrožena. Neovisnog stručnjaka treba imenovati ili odobriti nadležno tijelo, a mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 160.i stavku 2.;
 - (b) ako je vjerovnicima ponuđeno pravo na naplatu, od jamca treće strane ili prijamnih trgovačkih društava ili, u slučaju djelomične podjele, od prijamnog trgovačkog društva i društva koje se dijeli, iznosa najmanje jednakovrijednog

njihovu izvornom potraživanju koji se može potraživati u istoj jurisdikciji kao i izvorno potraživanje te koji je kreditne kvalitete najmanje razmjerne s izvornim potraživanjem vjerovnika neposredno nakon zaključenja podjele.

4. Ako se potraživanja vjerovnika društva koje se dijeli, čije se potraživanje prenosi na prijamno trgovačko društvo, ne namire od tog prijamnog trgovačkog društva, ostala prijamna trgovačka društva te, u slučaju djelomične podjele, društvo koje se dijeli solidarno su odgovorni za tu obvezu s prijamnim trgovačkim društvima. Međutim, najveći iznos solidarne odgovornosti bilo kojeg društva koje sudjeluje u podjeli ograničen je na vrijednost neto aktive dodijeljene tom društvu na datum na koji podjela počne proizvoditi učinke.
5. Stavcima od 1. do 4. ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih propisa države članice društva koje se dijeli o zadovoljstvu ili osiguranju plaćanja koja se duguju javnim tijelima.

Članak 160.n ***Sudjelovanje radnika***

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., svako prijamno trgovačko društvo podliježe važećim pravilima o sudjelovanju radnika, ako postoje, a koja su na snazi u državi članici u kojoj ima sjedište.
2. Međutim, pravila o sudjelovanju radnika, ako postoje, a koja su na snazi u državi članici u kojoj se nalazi sjedište društva nastalog prekograničnom podjelom ne primjenjuju se ako društvo koje se dijeli u roku od šest mjeseci prije objavljivanja nacрта uvjeta za prekograničnu podjelu iz članka 160.e ove Direktive, ima prosječan broj radnika istovjetan četirima petinama primjenjivog praga utvrđenog u zakonodavstvu države članice društva koje se dijeli, što dovodi do sudjelovanja radnika u smislu članka 2. točke (k) Direktive 2001/86/EZ ili ako se nacionalnim pravom koje se primjenjuje na svako od prijamnih trgovačkih društava:
 - (a) ne predviđa najmanje ista razina sudjelovanja radnika koja se primjenjuje u društvu koje se dijeli prije podjele, što se mjeri udjelom predstavnika radnika među članovima upravnog ili nadzornog tijela ili njihovih odbora ili uprave odgovornih za dobit društva, uz uvjet da su radnici predstavljeni u tim tijelima ili
 - (b) ne predviđa isto pravo na ostvarivanje prava na sudjelovanje za radnike prijamnih trgovačkih društava koja se nalaze u drugim državama članicama, a koja imaju radnici zaposleni u državi članici u kojoj se nalazi sjedište prijamnog trgovačkog društva.
3. U slučajevima iz stavka 2. sudjelovanje radnika u društvima nastalima prekograničnom podjelom i njihovo uključivanje u definiranje takvih prava uređuju države članice *mutatis mutandis* i podložno stavcima od 4. do 7. ovog članka te u skladu s načelima i postupcima utvrđenima u članku 12. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 2157/2001 i sljedećim odredbama Direktive 2001/86/EZ:
 - (a) članku 3. stavku 1., stavku 2. točki (a) podtočki i., stavku 2. točki (b) i stavku 3., članku 3. stavku 4. prvom podstavku prvoj alineji, članku 3. stavku 4. drugom podstavku, članku 3. stavku 5., članku 3. stavku 6. trećoj alineji i članku 3. stavku 7.;

- (b) članku 4. stavku 1., članku 4. stavku 2. točkama (a), (g) i (h), članku 4. stavku 3. i članku 4. stavku 4.;
 - (c) članku 5.;
 - (d) članku 6.;
 - (e) članku 7. stavku 1. prvom podstavku;
 - (f) člancima 8., 9., 10. i 12.;
 - (g) dijelu 3. točki (a) Priloga.
4. Pri uređivanju načela i postupaka iz stavka 3. države članice:
- (a) daju posebnom pregovaračkom tijelu pravo da većinom od dvije trećine glasova članova koji predstavljaju najmanje dvije trećine radnika, odluči ne započeti s pregovorima ili okončati već započete pregovore i da se pozove na važeća pravila o sudjelovanju koja su na snazi u državi članici svakog od prijemnih trgovačkih društava;
 - (b) mogu, u slučaju kada se nakon prethodnih pregovora primjenjuju uobičajena pravila sudjelovanja i neovisno o takvim pravilima odlučiti ograničiti udio predstavnika radnika u upravnom tijelu prijemnih trgovačkih društava. Međutim, ako su u jednom od društava koja se dijele predstavnici radnika činili najmanje jednu trećinu upravnog ili nadzornog odbora, ograničenje ne može rezultirati time da udio predstavnika radnika u upravnom tijelu bude manji od jedne trećine;
 - (c) osiguravaju da se pravila o sudjelovanju koja su se primjenjivala prije prekogranične podjele nastave primjenjivati do datuma primjene bilo kojeg naknadno utvrđenog pravila ili, u slučaju nepostojanja dogovorenih pravila, do primjene zadanih pravila u skladu s dijelom 3. točkom (a) Priloga.
5. Povećanje prava sudjelovanja radnika prijemnih trgovačkih društava zaposlenih u drugim državama članicama iz stavka 2. točke (b) ne obvezuje države članice koje se na to odluče da te radnike uzmu u obzir pri izračunu minimalnog broja radnika potrebnog da se dobije pravo sudjelovanja na temelju nacionalnog prava.
6. Ako se bilo kojim od prijemnih trgovačkih društava treba upravljati u skladu sa sustavom sudjelovanja radnika, a u skladu s pravilima iz stavka 2., to je društvo dužno uzeti pravni oblik koji dopušta ostvarivanje prava sudjelovanja.
7. Ako društvo nastalo prekograničnom podjelom postupa u skladu sa sustavom sudjelovanja radnika, to je društvo dužno poduzeti mjere kako bi osigurala zaštita prava radnika na sudjelovanje u slučaju naknadnih prekograničnih ili nacionalnih spajanja, podjela ili preoblikovanja u razdoblju od tri godine nakon što je prekogranična podjela počela proizvoditi učinke, primjenom pravila utvrđenih u stavicima od 1. do 6. *mutatis mutandis*.
8. Društvo bez odgađanja obavješćuje svoje radnike o ishodu pregovora o sudjelovanju radnika.

Članak 160.o

Potvrda koja prethodi podjeli

1. Države članice određuju nacionalno tijelo ovlašteno za ispitivanje zakonitosti prekograničnih podjela s obzirom na dio postupka uređen pravom države članice

društva koje se dijeli i za izdavanje potvrde koja prethodi podjeli, a kojom se potvrđuje usklađenost sa svim relevantnim uvjetima te pravilno zaključenje postupaka i formalnosti u toj državi članici.

2. Države članice osiguravaju da društvo koje provodi podjelu zahtjevu za dobivanje potvrde koja prethodi podjeli prilaže sljedeće:

- (a) nacrt uvjeta za podjelu iz članka 160.e;
- (b) prema potrebi, izvješća iz članaka 160.g, 160.h i 160.i;
- (c) informacije o rezoluciji glavne skupštine o odobrenju podjele iz članka 160.k.

Nacrt uvjeta i izvješća podneseni u skladu s člankom 160.i ne moraju se ponovno podnositi nadležnom tijelu.

3. Države članice osiguravaju da se zahtjev iz stavka 2., uključujući sve informacije i dokumente društva, može u potpunosti podnijeti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom iz stavka 1.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.

4. U pogledu usklađenosti s pravilima o sudjelovanju radnika, kako je utvrđeno člankom 160.n, država članica društva koje se dijeli provjerava obuhvaća li nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu iz članka 160.e podatke o postupcima kojima se određuju relevantni aranžmani i o dostupnim mogućnostima za takve aranžmane.

5. Nadležno tijelo u okviru ocjene zakonitosti iz stavka 1. ispituje sljedeće informacije:

- (a) dokumente i informacije iz stavka 2.;
- (b) sve primjedbe koje su dostavile zainteresirane strane u skladu s člankom 160.j stavkom 1.;
- (c) prema potrebi, navod društva o tome da je započeo postupak iz članka 160.n stavaka 3. i 4.

6. Države članice osiguravaju da se nadležna tijela određena u skladu sa stavkom 1. mogu savjetovati s ostalim relevantnim tijelima nadležnima u različitim područjima na koja se odnosi prekogranična podjela.

7. Države članice osiguravaju provedbu procjene nadležnog tijela u roku od mjesec dana od primitka informacije o tome da je glavna skupština društva odobrila prekograničnu podjelu. Procjena mora imati jedan od sljedećih ishoda:

- (a) ako nadležno tijelo utvrdi da je prekogranična podjela obuhvaćena nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive, da je usklađena sa svim relevantnim uvjetima i da su dovršeni svi potrebni postupci i formalnosti, nadležno tijelo izdaje potvrdu koja prethodi podjeli;
- (b) ako nadležno tijelo utvrdi da prekogranična podjela nije obuhvaćena nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive, ne izdaje potvrdu koja prethodi podjeli i obavješćuje društvo o razlozima za svoju odluku. Isto se primjenjuje na situacije u kojima nadležno tijelo utvrdi da prekogranična podjela ne ispunjava sve relevantne uvjete ili da nisu dovršeni svi potrebni postupci i formalnosti te da društvo nije poduzelo potrebne korake nakon što je pozvano da to učini;

- (c) ako nadležno tijelo ima ozbiljne razloge smatrati da prekogranična podjela predstavlja umjetnu konstrukciju iz članka 160.d stavka 3., može donijeti odluku o provedbi detaljne procjene u skladu s člankom 160.p i mora obavijestiti društvo o tome da je donijelo odluku provesti takvu procjenu i o njezinu ishodu.

Članak 160.p
Detaljna procjena

1. Države članice osiguravaju da, kako bi ocijenilo predstavlja li prekogranična podjela umjetnu konstrukciju u smislu članka 160.d stavka 3. ove Direktive, nadležno tijelo države članice društva koje se dijeli provodi detaljnu procjenu svih potrebnih činjenica i okolnosti i uzima u obzir barem značajke uspostavljanja u dotičnim državama članicama, uključujući namjeru, sektor, ulaganje, neto promet i dobit ili gubitak, broj radnika, sastav bilance, poreznu rezidentnost, imovinu i njezinu lokaciju, uobičajeno mjesto rada radnika i posebnih grupa radnika, mjesto na kojem dopijevaju socijalni doprinosi i komercijalni rizici koje preuzima društvo koje se dijeli u državi članici tog društva i u državama članicama prijamnih trgovačkih društava.

Navedeni se elementi mogu razmatrati samo kao indikativni čimbenici u ukupnoj ocjeni i ne razmatraju se samostalno.

2. Države članice osiguravaju da, ako nadležno tijelo iz stavka 1. ovog članka odluči provesti detaljnu procjenu, može saslušati društvo i sve strane koje su podnijele primjedbe u skladu s člankom 160.j stavkom 1. u skladu s nacionalnim pravom. Nadležna tijela iz stavka 1. jednako tako mogu saslušati sve zainteresirane treće strane u skladu s nacionalnim pravom. Međutim, nadležno tijelo donosi konačnu odluku o izdavanju potvrde koja prethodi podjeli u roku od dva mjeseca od početka detaljne procjene.

Članak 160.q
Preispitivanje i prijenos potvrde koja prethodi podjeli

1. Države članice osiguravaju da, ako nadležno tijelo nije sud, odluka nadležnog tijela o izdavanju ili odbijanju izdavanja potvrde koja prethodi podjeli podliježe sudskom preispitivanju, u skladu s nacionalnim pravom. Nadalje, države članice osiguravaju da potvrda koja prethodi podjeli ne proizvodi učinke prije isteka određenog roka kako bi strane mogle pokrenuti postupak pred nadležnim sudom i, prema potrebi, ishoditi privremene mjere.
2. Države članice osiguravaju da se odluka o izdavanju potvrde koja prethodi podjeli šalje nadležnim tijelima iz članka 160.r stavka 1. i da su odluke o izdavanju ili odbijanju izdavanja potvrde koja prethodi podjeli dostupne putem sustava povezivanja registara uspostavljenog u skladu s člankom 22.

Članak 160.r
Nadzor zakonitosti prekogranične podjele

1. Države članice određuju nacionalno tijelo ovlašteno za nadzor zakonitosti prekogranične podjele s obzirom na dio postupka koji se odnosi na dovršetak prekogranične podjele uređen pravom država članica prijamnih trgovačkih društava i za odobrenje potvrde koja prethodi prekograničnoj podjeli ako potvrda ispunjava sve

relevantne uvjete te ako su pravilno zaključeni svi postupci i formalnosti u toj državi članici.

Nadležno tijelo ili nadležna tijela osobito osiguravaju da predložena prijamna trgovačka društva poštuju odredbe nacionalnog prava o osnivanju trgovačkih društava te da su, prema potrebi, aranžmani za sudjelovanje radnika utvrđeni u skladu s člankom 160.n.

2. Za potrebe stavka 1. svako prijamno trgovačko društvo dostavlja tijelu utvrđenom u tom stavku nacrt uvjeta za prekograničnu podjelu koji je odobrila glavna skupština iz članka 160.k.
3. Svaka država članica osigurava da svako od prijamnih trgovačkih društava može podnijeti zahtjev iz stavka 1., uključujući sve informacije i dokumente, u potpunosti putem interneta, bez potrebe za osobnim pojavljivanjem pred bilo kojim nadležnim tijelom iz stavka 1.

Međutim, u slučaju stvarne i opravdane sumnje u prijevaru države članice mogu zatražiti osobno pojavljivanje pred nadležnim tijelom države članice kojem je potrebno podnijeti relevantne informacije i dokumente.

4. Nadležno tijelo iz stavka 1. ovog članka bez odgađanja potvrđuje primitak potvrde koja prethodi podjeli iz članka 160.o i ostalih informacija i dokumenata, kako je propisano pravom država članica prijamnih trgovačkih društava. Nadležno tijelo donosi odluku o odobrenju prekogranične podjele neposredno nakon što provede ocjenjivanje relevantnih uvjeta.
5. Nadležno tijelo iz stavka 1. prihvaća potvrdu koja prethodi podjeli iz stavka 4. kao nepobitan dokaz ispravnog dovršetka postupaka i formalnosti koji prethode podjeli u državi članici društva koje se dijeli bez kojih se ne može odobriti prekogranična podjela.

Članak 160.s *Upis u registar*

1. Pravom svake od država članica čijim su zakonodavstvom uređena prijamna trgovačka društva te, u slučaju djelomične podjele, prijamna trgovačka društva i društvo koje se dijeli određuju se, za državno područje te zemlje, aranžmani za objavljivanje okončanja prekogranične podjele u registru iz članka 16.
2. Države članice osiguravaju da su u njihove registre, koji se javno objavljuju i čine dostupnima putem sustava iz članka 22., unesene sljedeće informacije:
 - (a) broj unosa u registar prijamnog trgovačkog društva uslijed prekogranične podjele;
 - (b) datumi upisa prijamnih trgovačkih društava u registar;
 - (c) u slučaju potpune podjele, datum brisanja društva koje se dijeli iz registra dotične države članice;
 - (d) prema potrebi, registracijski brojevi u državi članici društva koje se dijeli i u državama članicama prijamnih trgovačkih društava.
3. Države članice osiguravaju da registri u državama članicama prijamnih trgovačkih društava putem sustava iz članka 22. obavješćuju registar u državi članici društva koje se dijeli o tome da su prijamna trgovačka društva registrirana. U slučaju potpune

podjele, brisanje društva koje se dijeli iz registra počinje proizvoditi učinke neposredno nakon primitka te obavijesti.

Članak 160.t

Datum na koji prekogranična podjela počinje proizvoditi učinke

Zakonodavstvom države članice društva koje se dijeli određuje se datum na koji prekogranična podjela počinje proizvoditi učinke. Taj datum mora biti nakon što je proveden nadzor iz članka 160.o, 160.p i 160.r te nakon što su primljene sve obavijesti iz članka 160.s stavka 3.

Članak 160.u

Posljedice prekogranične podjele

1. Potpuna prekogranična podjela provedena u skladu s nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive ima sljedeće posljedice:
 - (a) sva aktiva i pasiva društva koje se dijeli, uključujući sve ugovore, zajmove, prava i obveze, prenosi se i nastavlja s prijamnim trgovačkim društvima u skladu s dodjelom utvrđenom u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu;
 - (b) članovi društva koje se dijeli postaju članovi prijamnih trgovačkih društava u skladu s dodjelom dionica utvrđenom u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu, osim ako iskoriste pravo istupanja iz članka 160.l stavka 2.;
 - (c) prava i obveze društva koje se dijeli koja proizlaze iz ugovora o radu ili iz radnih odnosa i koja postoje na datum na koji je prekogranična podjela počela proizvoditi učinke, prenose se, zbog toga što je prekogranična podjela počela proizvoditi učinke, na prijamno trgovačko društvo ili više njih na datum na koji je prekogranična podjela počela proizvoditi učinke;
 - (d) društvo koje se dijeli prestaje postojati;
 - (e) treće strane mogu se pozivati na mjesto sjedišta društva koje se dijeli do trenutka brisanja društva koje provodi podjelu iz registra u polazišnoj državi članici, osim ako se može dokazati da je treća strana znala ili je trebala znati za sjedište u državama članicama prijamnih trgovačkih društava.
2. Svaka djelatnost društva koje se dijeli provedena nakon datuma registracije u državama članicama prijamnih trgovačkih društava, a prije brisanja društva koje je provelo podjelu iz registra te države članice smatra se djelatnošću društva koje se dijeli.

Društvo koje se dijeli odgovorno je za sve gubitke koji proizlaze iz razlika u nacionalnim pravnim sustavima država članica društva koje se dijeli i prijamnih trgovačkih društava ako to društvo nije obavijestilo sve druge ugovorne strane ili protustrane o prekograničnoj podjeli prije sklapanja ugovora.
3. Djelomična prekogranična podjela provedena u skladu s nacionalnim odredbama o prenošenju ove Direktive ima sljedeće posljedice:
 - (a) sva aktiva i pasiva društva koje se dijeli, uključujući ugovore, zajmove, prava i obveze, prenosi se i nastavlja s prijamnim trgovačkim društvima, a zadržava je društvo koje se dijeli u skladu s dodjelom utvrđenom u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu;

- (b) članovi društva koje se dijeli postaju članovi prijamnih trgovačkih društava, a barem neki od članova ostaju u društvu koje se dijeli ili postaju članovi svih društava u skladu s dodjelom dionica utvrđenom u nacrtu uvjeta za prekograničnu podjelu;
 - (c) prijamna trgovačka društva i društvo koje se dijeli poštuju uvjete radnih odnosa društva koje se dijeli koji su postojali na datum podjele.
4. Ako se, u slučaju potpune ili djelomične prekogranične podjele, zakonodavstvom država članica zahtijeva ispunjavanje posebnih formalnosti prije nego što prijenos određene aktive, prava i obveza društva koje se dijeli počne proizvoditi učinke prema trećim osobama, te formalnosti ispunjava društvo koje se dijeli ili prijamna trgovačka društva, kako je prikladno.
5. Države članice osiguravaju da se dionice u prijamnom trgovačkom društvu ne mogu zamijeniti za dionice u društvu koje se dijeli, a koje drži samo društvo ili putem osobe koja djeluje u svoje ime, ali za račun društva.

Članak 160.v

Odgovornost neovisnih stručnjaka

Države članice utvrđuju barem pravila o građanskopravnoj odgovornosti neovisnih stručnjaka odgovornih za sastavljanje izvješća iz članka 160.i i članka 160.m stavka 2. točke (a), uključujući u pogledu neprimjerenog postupanja tih stručnjaka pri izvršavanju svojih dužnosti.

Članak 160.w

Valjanost

Prekogranična podjela koja je počela proizvoditi učinke u skladu s postupcima za prenošenje ove Direktive ne može se proglasiti ništavom.”

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do [Ured za publikacije: utvrditi datum = posljednji dan mjeseca 24 mjeseca nakon stupanja na snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.
- Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje pri njihovoj službenoj objavi. Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Izvješćivanje i preispitivanje

1. Komisija najkasnije pet godina nakon [Ured za publikacije: umetnuti datum završetka razdoblja za prenošenje ove Direktive] provodi evaluaciju ove Direktive i dostavlja izvješće o nalazima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, koje je prema potrebi popraćeno zakonodavnim

prijedlogom. Države članice dostavljaju Komisiji informacije potrebne za izradu tog izvješća, osobito dostavljanjem podataka o broju prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela, njihovu trajanju i povezanim troškovima.

2. Izvješćem se osobito ocjenjuju postupci iz poglavlja -I. glave II. i poglavlja IV. glave II., osobito u pogledu njihova trajanja i troškova.
3. Izvješće obuhvaća ocjenjivanje izvedivosti utvrđivanja pravila za vrste prekograničnih podjela koje nisu obuhvaćene ovom Direktivom.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik